

Sveriges lägesrapport 2026

Innehållsförteckning

Inledning	2
1 Samråd med arbetsmarknadens parter och civila samhällets organisationer	3
2 Efterlevnad av Sveriges finanspolitiska åtagande enligt EU:s ramverk för ekonomisk styrning	4
2.1 Sveriges nettoutgiftsbana.....	4
2.2 Den makroekonomiska utvecklingen.....	5
2.3 De offentliga finansernas utveckling	8
2.4 Skillnader mellan regeringens prognoser samt utfall och ursprungliga scenarier	12
2.5 Förhållandet mellan Sveriges prognoser i vårpropositionen och prognosen i nettoutgiftsbanan.....	13
3 Reformer och investeringar	15
3.1 Bostadsmarknaden och hushållens skuldsättning	17
3.2 En rättvis grön och digital omställning.....	20
3.3 Kompensatoriska insatser inom utbildning och arbetsmarknad.....	23
3.4 Uppbyggnad av försvarsförmågor	26
4 Sveriges återhämtnings- och resiliensplan samt partnerskapsöverenskommelse..	29
4.1 Sveriges återhämtningsplan.....	29
4.2 Sveriges partnerskapsöverenskommelse.....	30
5 De nationella målen på det sociala området.....	32
5.1 Sysselsättning.....	32
5.2 Utbildning.....	34
5.3 Fattigdom och social utestängning	36
6 Framsteg mot FN:s globala mål för hållbar utveckling.....	39
Bilaga 1 Bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens	
Bilaga 2 Utdrag ur Sveriges rapportering om de landsspecifika rekommendationerna, utdrag från CeSaR	
Bilaga 3 Rapportering om implementeringen av den europeiska pelaren för sociala rättigheter – beskrivning av huvudsakliga åtgärder och deras beräknade påverkan	
Bilaga 4 Rapportering om de globala målen för hållbar utveckling – beskrivning av huvudsakliga framåtsiktande åtgärder och deras beräknade påverkan	
Bilaga 5 Externa underlag till Sveriges lägesrapport 2026	

Inledning

EU:s ramverk för ekonomisk styrning (EU-ramverket) är en uppsättning regler och förfaranden för multilateral samordning och övervakning av den ekonomiska politiken, finanspolitiken, sysselsättningspolitiken och socialpolitiken inom EU. Det arbete som utförs enligt EU-ramverket samordnas huvudsakligen genom en årlig process som kallas för den europeiska planeringsterminen. De delar av EU-ramverket som reglerar styrningen av medlemsstaternas finanspolitik kallas stabilitets- och tillväxtpakten. Stabilitets- och tillväxtpakten består av två delar, dels en förebyggande del, som ska främja budgetdisciplin och en hållbar skuldutveckling i medlemsstaterna på medellång sikt, dels en korrigerande del, som ska säkra att medlemsstaterna vidtar lämpliga åtgärder vid alltför höga offentliga underskott eller statskulder.

Enligt den nya förordningen (EU) 2024/1263¹ ska samtliga medlemsstater ta fram en nationell medelfristig finans- och strukturpolitisk plan (medelfristig plan) som löper över fyra eller fem år, beroende på hur lång mandatperioden är i den berörda medlemsstaten. Sveriges medelfristiga plan för 2025–2028 överlämnades till kommissionen den 11 oktober 2024. Den medelfristiga planen ska följas upp av en lägesrapport i vilken medlemsstaterna ska redogöra för hur den medelfristiga planen har genomförts. Senast den 30 april 2026 ska medlemsstaterna lämna in lägesrapporten för 2026.

När det gäller finanspolitiken innehåller Sveriges medelfristiga plan ett finanspolitiskt åtagande i form av en s.k. nettoutgiftsbana som är knuten till målet att främja skuldållbarhet. Den medelfristiga planen innehåller även information om makroekonomiska och offentligfinansiella variabler som ligger till grund för nettoutgiftsbanan. I lägesrapporten ska Sverige rapportera om utfall och om eventuella uppdateringar av nettoutgiftsbanan inklusive underliggande variabler för 2025 och 2026 (se avsnitt 2).

När det gäller reformer och investeringar innehåller den medelfristiga planen en redogörelse för hur Sverige adresserat de huvudsakliga utmaningarna som identifierats inom ramen för den europeiska planeringsterminen, särskilt de landsspecifika rekommendationerna och EU-gemensamma prioriteringar. I lägesrapporten ska Sverige ange hur genomförandet av dessa åtgärder fortskrider (se avsnitt 3). I avsnitt 4–6 redogörs även för åtgärder med anledning av andra rapporteringskrav inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

Riksdagen fick information om Sveriges lägesrapport 2026 den 21 april 2026. Den 30 april 2026 beslutade regeringen om Sveriges lägesrapport 2026.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97.

1 Samråd med arbetsmarknadens parter och civila samhällets organisationer

Regeringen träffar arbetsmarknadens parter och det civila samhällets organisationer kontinuerligt under året för att samråda om genomförandet av den europeiska planeringsterminen i Sverige. Syftet med dessa samråd är att föra en dialog kring arbetet med genomförandet av den europeiska planeringsterminen och på ett systematiskt sätt ta vara på expertis i olika sakfrågor och därmed öka kvaliteten i regeringens beslutsunderlag. Förutom dessa samråd träffar även regeringen berörda aktörer inom en rad andra forum där frågor som berör den europeiska planeringsterminen behandlas.

Den 25 mars 2026 och den 26 mars 2026 ägde samråd inom ramen för den europeiska planeringsterminen rum med arbetsmarknadens parter och det civila samhällets organisationer inför framtagandet av Sveriges lägesrapport 2026. Vid samråden gavs arbetsmarknadens parter och det civila samhällets organisationer även möjlighet att inkomma med skriftliga underlag till lägesrapporten. Dessa underlag återfinns i bilaga 5.

2 Efterlevnad av Sveriges finanspolitiska åtagande enligt EU:s ramverk för ekonomisk styrning

I detta avsnitt redovisas Sveriges efterlevnad av den nettoutgiftsbana som angavs i Sveriges medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan 2025–2028 (Sveriges medelfristiga plan) och som är det finanspolitiska åtagande Sverige har enligt EU-ramverket. Därefter redogörs för hur makroekonomin och de offentliga finanserna har utvecklats och väntas utvecklas i närtid, samt hur utvecklingen förhåller sig till det ekonomiska scenario som låg till grund för skattningen av nettoutgiftsbanan (det ursprungliga scenariot). Slutligen redogörs för skillnaderna mellan prognoserna i lägesrapporten och 2026 års ekonomiska vårproposition (vårpropositionen) (prop. 2025/26:100).

I prognosen har inkommande statistik t.o.m. den 5 mars 2026 beaktats. För den offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld har utfall t.o.m. den 30 mars 2026 beaktats.

2.1 Sveriges nettoutgiftsbana

Sverige ska som medlemsstat leva upp till stabilitets- och tillväxtpaktens regler för att främja hållbara offentliga finanser. Av reglerna framgår bl.a. att medlemsstaterna ska iaktta två budgetpolitiska gränsvärden. Det ena är att den offentliga förvaltningens finansiella sparande inte får understiga -3 procent av BNP, det andra att den offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld (den s.k. Maastrichtskulden) inte får överstiga 60 procent av BNP.

I Sveriges medelfristiga plan presenterades Sveriges nettoutgiftsbana enligt förordning (EU) 2024/1263². Denna anger en årlig och en kumulativ tillväxttakt för nationellt finansierade primära nettoutgifter (nettoutgifter) under perioden 2025–2028. För Sveriges del ska nettoutgiftsbanan tillse att den offentliga förvaltningens finansiella sparande och konsoliderade bruttoskuld håller sig inom banans angivna gränsvärden under den medelfristiga planens fyra år och de efterföljande tio åren.

Nettoutgiftsbanan bygger på ett ekonomiskt scenario som innebär att det primära strukturella sparandet minskar till en skattad lägsta gräns som är förenlig med EU-ramverkets krav. Mot denna bakgrund är nettoutgiftsbanan varken att betrakta som en prognos eller en lämplig utveckling av de offentliga finanserna, utan ska i stället ses som en skattning av var gränserna går enligt EU-ramverket. Denna lägesrapport följer upp hur nettoutgifterna har utvecklats och väntas utvecklas i närtid. Utvecklingen redovisas och jämförs med nettoutgiftsbanan.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97.

Tabell 2.1 Utfall Sveriges finanspolitiska åtagande, nettoutgiftsbanan

Procentuell förändring. Utfall 2024, prognos 2025

	Sveriges medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan 2025–2028 och rådets rekommendation från 2025			Utfall		Prognos
	2024	2025	2026	2024	2025	2026
Nationellt finansierade nettoutgifter, årlig förändring	6,4	4,0	4,4	5,9	2,5	7,9
Kumulativ förändring från 2023	–	10,7	15,5	–	8,5	17,1

Anm.: Baseras på den EU-gemensamma metodologin.

Källa: Egna beräkningar.

År 2025 ökade nettoutgifterna med 2,5 procent, vilket var 1,5 procentenheter lägre än den ursprungliga utgiftsbanans övre gräns (se tabell 2.1). Nettoutgifternas kumulativa ökning år 2025 var 2,6 procentenheter lägre än scenariot i den ursprungliga nettoutgiftsbanan. Underskottet i de offentliga finanserna uppgick till ca 1,3 procent av BNP 2025. Underskottet minskade något i jämförelse med 2024 (se tabell 2.2). Finanserna belastades dels av lågkonjunkturen, dels av åtgärder som stöd till Ukraina och satsningar för att stärka Sveriges försvarsförmåga. Det strukturella sparandet förstärktes 2025 och närmade sig balans. Till följd av stock-flödeseffekter ökade bruttoskulden något mindre 2025 än vad som föranleddes av underskottet i det finansiella sparandet.

År 2026 bedöms nettoutgifterna växa med 7,9 procent, vilket är en betydligt snabbare takt än 4,4 procent, som angavs i den ursprungliga utgiftsbanan. Även kumulativt väntas utgiftsökningen bli högre. Underskottet i det finansiella och det strukturella sparandet bedöms öka 2026 jämfört med 2025, vilket främst beror på aktiva finanspolitiska åtgärder. De väntade underskotten medför också att bruttoskulden väntas fortsätta att öka något 2026 jämfört med 2025.

Tabell 2.2 Utfall nyckelvariabler

Utfall 2023 och 2024, prognos 2025 och 2026

	2023	2024	2025	2026
Finansiellt sparande ¹	-0,9	-1,5	-1,3	-2,6
Strukturellt sparande ²	0,1	-0,3	-0,1	-1,9
Primärt strukturellt sparande ²	0,8	0,3	0,6	-1,3
Bruttoskuld ¹	32,2	34,1	35,1	36,3
Förändring av bruttoskuld ¹	-2,2	1,9	1,0	1,2

¹ Som andel av BNP.² Som andel av potentiell BNP.

Anm.: Bedömningen baseras på den EU-gemensamma metodologin och utgår i huvudsak från utfall och prognos i 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100).

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

2.2 Den makroekonomiska utvecklingen

I detta delavsnitt beskrivs den makroekonomiska utvecklingen 2023–2026. Tyngdpunkten i avsnittet ligger på utvecklingen 2025 och 2026. Beskrivningen avser utfall och prognos som utgår ifrån den makroekonomiska prognosen i vårpropositionen.

Vissa siffror som redovisas i detta avsnitt kan skilja sig från vad som anges i vårpropositionen. Det beror på att det ekonomiska scenario som ligger till grund för skattningen av nettoutgiftsbanan baseras på den EU-gemensamma metodologin, vilken delvis skiljer sig från den metodologi som används inom ramen för regeringens prognoser. Metodskillnaderna gäller främst bedömningen av potentiella variabler och i förlängningen konjunkturläget. Detta kan påverka bedömningen av det strukturella

sparandet och nettoutgifterna. De makroekonomiska beskrivningarna är dock över lag i linje med de som anges i vårpropositionen.

Svensk ekonomi

Svensk ekonomi bedöms ha befunnit sig i en lågkonjunktur sedan 2023, inte minst till följd av tidigare hög inflation och stigande räntor som pressat hushåll och företag hårt. Under 2024 minskade inflationen, räntorna sänktes och reallönerna steg, vilket lade grunden för en konjunkturell återhämtning. Första halvåret 2025 kännetecknades dock av en stigande global osäkerhet och handelskonflikter, vilket satte avtryck i förtroendeindikatorer och höll tillbaka en gryende konjunkturåterhämtning. BNP-tillväxten tilltog under andra halvåret 2025, inte minst till följd av ökad konsumtion och investeringar.

Flera faktorer, som t.ex. fortsatt stigande reallöner och en expansiv finanspolitik, talar för att den inhemska efterfrågan kommer att fortsätta växa och att BNP-tillväxten stiger ytterligare 2026 (se tabell 2.3). Det samlade resursutnyttjandet i ekonomin, illustrerat av det s.k. BNP-gapet, väntas stiga men vara fortsatt negativt 2026 (se tabell 2.4). Utvecklingen är dock osäker, inte minst till följd av kriget i Mellanöstern.

Efterfrågan på arbetskraft minskade under 2023–2025. Under 2025 utvecklades sysselsättningen svagt och arbetslösheten steg (se tabell 2.5). Trenden vändes i början av 2026 och arbetslösheten minskade något. Framåtblickande indikatorer, såsom företagens anställningsplaner, pekar på att efterfrågan på arbetskraft kommer att öka i närtid. Sammantaget väntas arbetslösheten sjunka under 2026, men fortsatt ligga kvar på förhöjda nivåer.

Under första halvåret 2025 steg inflationstakten något, delvis till följd av högre hyror och stigande livsmedelspriser. Inflationen minskade under andra halvåret 2025 och låg i början av 2026 i linje med Riksbankens inflationsmål. Finanspolitiska åtgärder, såsom en tillfällig sänkning av mervärdesskatten för livsmedel och skattesänkningar på drivmedel, väntas dämpa inflationen 2026 (se tabell 2.6 **Fel! Hittar inte referensälla.**).

Tabell 2.3 Försörjningsbalans

Procentuell förändring om inte annat anges. Utfall 2023–2025, prognos 2026

	ESA-kod	Nivå ¹				
		2023	2023	2024	2025	2026
BNP						
BNP (fasta priser)	B1*g		-0,2	1,0	1,5	2,8
BNP-deflator			5,8	3,0	1,2	1,9
BNP (löpande priser)	B1*g	6143	5,6	4,0	2,8	4,8
Försörjningsbalans						
Hushållens konsumtionsutgifter	P.3		-1,6	0,8	1,6	3,1
Offentliga konsumtionsutgifter	P.3		1,0	1,2	0,7	2,2
Fasta bruttoinvesteringar	P.51		0,1	0,3	2,0	3,5
Export av varor och tjänster	P.6		2,6	2,6	3,9	2,6
Import av varor och tjänster	P.7		-0,6	2,5	4,3	2,9
Bidrag till BNP-tillväxten						
Slutlig inhemsk efterfrågan			-0,4	0,7	1,4	2,9
Lagerinvesteringar	P.52+P.53		1,7	0,2	-0,1	-0,1
Nettoexport	B.11		-1,5	0,1	0,2	0,0

¹ Miljarder kronor.

Anm.: Prognosen utgår ifrån 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100).

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Tabell 2.4 Potentiell BNP och resursutnyttjande

Procentuell förändring om inte annat anges

	2023	2024	2025	2026
Potentiell BNP	1,4	1,5	1,6	1,7
Bidrag till potentiell tillväxt				
varav arbetade timmar	0,5	0,4	0,5	0,4
varav kapital	0,7	0,7	0,6	0,7
varav total faktorproduktivitet	0,2	0,4	0,5	0,6
BNP-gap ¹	-1,7	-2,1	-2,2	-1,1

¹ Skillnaden mellan den faktiska och potentiella nivån i procent av den potentiella nivån.

Anm.: Bedömningen baseras på den EU-gemensamma metodologin.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Tabell 2.5 Arbetsmarknad

Procentuell förändring om inte annat anges. Utfall 2023–2025, prognos 2026

	ESA-kod	Nivå				
		2023	2023	2024	2025	2026
Antal sysselsatta ¹		5464	1,2	-0,3	-0,1	0,9
Antal arbetade timmar per sysselsatt ²		1582	-0,1	0,0	-0,9	0,6
Real BNP per sysselsatt			-1,4	1,3	1,7	1,9
Real BNP per arbetad timme			-1,2	1,3	2,5	1,3
Lönekostnader ³	D.1	2938	6,7	4,9	1,6	4,9
Lönekostnader per sysselsatt ⁴		538	5,4	5,3	1,7	3,9
Arbetslöshet ⁵			7,7	8,4	8,8	8,4

¹ Antal sysselsatta enligt nationalräkenskapernas definition. Nivå i tusental personer.

² Antal arbetade timmar per sysselsatt enligt nationalräkenskapernas definition.

³ Nivå i miljarder kronor.

⁴ Nivå i tusental kronor.

⁵ Procent av arbetskraften.

Anm.: Prognosen utgår ifrån 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100).

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Tabell 2.6 Priser och deflatorer

Procentuell förändring. Utfall 2023–2025, prognos 2026

	2023	2024	2025	2026
Deflator för hushållens konsumtion	6,7	2,6	2,7	1,1
Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP)	5,9	2,0	2,6	1,1
Deflator för offentliga konsumtionsutgifter	7,3	3,4	1,5	3,8
Investeringsdeflator	4,7	2,5	1,3	1,9
Exportprisdeflator (varor och tjänster)	4,7	0,1	-3,4	-0,5
Importprisdeflator (varor och tjänster)	5,5	-0,3	-2,2	-0,3

Anm.: Prognosen utgår ifrån 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100).

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Internationell och finansiell ekonomi

Under 2025 präglades världsekonomin av tvära kast i den amerikanska administrationens handels- och utrikespolitik. Trots detta utvecklades både världshandeln och den globala industriproduktionen väl under 2025. I många ekonomier drevs tillväxten av tidigarelagd export till USA samt av stora investeringar i AI, i framför allt USA och

Kina. Även gynnsamma makroekonomiska drivkrafter som lägre global inflation och räntor, stigande löner samt finanspolitiska åtgärder bidrog till världstillväxten.

Osäkerheten i världsekonomin bedöms vara fortsatt hög under 2026, inte minst efter de förnyade amerikanska tullutspelen under inledningen av 2026 och kriget i Mellanöstern som eskalerade i februari 2026. BNP-tillväxten i EU väntas bli något lägre 2026 än 2025 (se tabell 2.7). Även importvolymen i världen, exklusive EU, väntas utvecklas svagare 2026.

Den svenska kronan har stärkts sedan 2023. Samtidigt har de korta räntorna sjunkit sedan 2023 i takt med att centralbankerna har sänkt sina styrräntor.

Tabell 2.7 Nyckeltal internationella och finansiella variabler

Utfall 2023–2025, prognos 2026

	2023	2024	2025	2026
Korta räntor ¹	3,7	3,5	2,2	2,0
Långa räntor ¹	2,5	2,2	2,5	2,7
Växelkurs USD per EUR	1,08	1,08	1,13	1,18
Växelkurs SEK per EUR	11,5	11,4	11,1	10,7
BNP, världen exkl. EU ^{3,4}	3,9	3,7	3,4	3,4
BNP, EU ⁴	0,4	1,1	1,5	1,3
Importvolym, världen exkl. EU ^{3,4}	2,8	4,3	3,0	2,0
Råoljepris ⁵	82,5	80,5	69,1	74,4

¹ Årsgenomsnitt av Stibor med löptid på 3 månader i procent.

² Årsgenomsnitt av svensk statsobligationsränta med löptid på 10 år i procent.

³ Sammanviktad med köpkraftsjusterade (PPP) BNP-vikter enligt internationella valutafonden.

⁴ Procentuell förändring.

⁵ Årsgenomsnitt av Brentolja, US-dollar per fat.

Anm.: Prognosen utgår ifrån 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100). Långa och korta räntor baseras på ränteterminer i enlighet med den EU-gemensamma metodologin.

Källor: Macrobond och egna beräkningar.

2.3 De offentliga finansernas utveckling

Nedan redovisas utfall samt en uppdaterad prognos av de offentligfinansiella variabler som ligger till grund för nettoutgiftsbanan som presenteras i avsnitt 2.1. Skattningen av nettoutgiftsbanan utgår från utfall enligt nationalräkenskaperna för 2024 och 2025 samt från prognosen för 2026 enligt vårpropositionen. Prognosen för 2026 baseras på den offentligfinansiella utvecklingen i det makroekonomiska scenario som beskrivs i avsnitt 2.2.

Tabell 2.8 Offentliga förvaltningens finanser, del I

Procent av BNP om inte annat anges. Utfall 2023–2025, prognos 2026

	ESA-kod	Nivå mdkr, 2023	2023	2024	2025	2026	
Inkomster							
1	Produkt- och produktionsskatter	D.2	1 322	21,5	20,9	20,9	20,4
2	Direkta skatter	D.5	1 069	17,4	17,6	17,4	17,7
3	Socialförsäkringsavgifter	D.61	215	3,5	3,7	3,8	3,4
4	Övriga inkomster	(P.11 + P.12 + P.131 + D.39 + D.4 + D.7)	388	6,3	6,5	6,2	6,8
5	Kapitalskatt	D.91	M				
6	Övriga inkomster från kapital	D.92 + D.99	23	0,4	0,3	0,3	0,3
7	Totala inkomster	TR	3 017	49,1	48,9	48,6	48,5
8	<i>varav transfereringar från EU</i>	<i>D.7EU + D.9EU</i>	12	0,2	0,2	0,1	0,2
9	totala inkomster exkl. tabelltransfereringar från EU		3 006	48,9	48,8	48,4	48,3
10	Inkomståtgärder		0,5				
11	Tillfälliga inkomster						
Utgifter							
12	Löner och kollektiva avgifter	D.1	766	12,5	12,7	12,4690	12,7
13	Förbrukning	P.2	524	8,5	8,2	8,4311	8,4
14	Ränteutgifter	D.41	44	0,7	0,7	0,6131	0,7
15	Sociala förmåner andra än i natura	D.62	711	11,6	11,6	11,6652	11,4
16	Sociala transfereringar i natura	D.632	214	3,5	3,5	3,5130	3,5
17	Subventioner	D.3	95	1,5	1,2	1,1320	1,1
18	Övriga utgifter	D.29 + (D.4-D.41) + D.5 + D.7 + D.8	361	5,9	6,0	5,7257	6,4
19	Fasta bruttoinvesteringar	P.51	333	5,4	5,5	5,8526	6,1
20	<i>varav nationellt finansierade offentliga investeringar</i>		325	5,3	5,4	5,8	6,0
21	Kapitaltransfereringar	D.9	27	0,4	0,8	0,2942	0,5
22	Övriga kapitalutgifter	P.52 + P.53 + NP	-3	0,0	0,2	0,1714	0,0
23	Totala utgifter	TE	3 072	50,0	50,5	49,8624	50,8
24	<i>varav utgifter finansierade av transfereringar från EU</i>	<i>D.7EU+D.9EU</i>	12	0,2	0,2	0,1	0,2
25	Nationellt finansierade utgifter	TE	3 061	49,8	50,3	49,7	50,6
26	Nationellt samfinansierade program finansierade av Europeiska kommissionen		2	0,0	0,0	0,1	0,0
27	Cyklisk komponent av arbetslöshetsstöd		7	0,1	0,2	0,3	0,2
28	One-off (exkl. EU-finansierade åtgärder)			0,0	0,0	0,0	
29	Nationellt finansierade primära utgifter, netto		3 008	49,0	49,4	48,7	49,7
Nationellt finansierade primära utgifter, netto							
30	Nationellt finansierade primära utgifter, netto, procentuell förändring	Tabell 1a, rad 1		5,9	2,3		8,4

Anm.: Scenariot baseras på den EU-gemensamma metodologin, för 2026 baseras prognosen från 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100).

Källor: Statistiska centralbyrån, egna beräkningar och Europeiska kommissionen.

Tabell 2.9 Offentliga förvaltningens finanser, del II

Procent av BNP om inte annat anges. Utfall 2023–2025, prognos 2026

	ESA-kod	Nivå mdkr, 2023	2023	2024	2025	2026	
Balanser							
31	Finansiellt sparande	B.9	-55	-0,9	-1,5	-1,3	-2,6
32	Primärt finansiellt sparande	B.9-D.41P	-11	-0,2	-0,8	-0,7	-1,9
Konjunkturjustering							
33	Strukturellt sparande ¹		3	0,1	-0,3	-0,1	-1,9
34	Primärt strukturellt sparande ¹		47	0,8	0,3	0,6	-1,3
Offentlig skuld							
35	Bruttoskuld		1 981	32,2	34,1	35,1	36,3
36	Förändring av bruttoskuld		-20	-2,2	1,9	1,0	1,2
37	Bidrag till förändringen						
38	Primärt strukturellt sparande ¹			0,8	0,3	0,6	-1,3
39	Snöbollseffekt			-1,1	-0,6	-0,3	-0,9
40	<i>varav ränteutgifter</i>			0,7	0,7	0,6	0,7
41	<i>varav tillväxt</i>			0,1	-0,3	-0,5	-0,9
42	<i>varav inflation</i>			-1,9	-0,9	-0,4	-0,7
43	Stockflödes-justering			-1,2	1,6	0,6	0,3
44	Implicit ränta på bruttoskulden, procent			2,2	2,1	1,8	1,9

¹ Procent av potentiell BNP.

Anm.: Prognosen 2026 baseras på den EU-gemensamma metodologin och utgår från 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100).

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Vid skattningen av nettoutgiftsbanan görs först en justering för de utgifter som finansieras genom EU-stöd (se rad 24 i tabell 2.8), som exempelvis medel från Sveriges återhämtnings- och resiliensplan inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF). Vidare görs en justering för den minsta andel som Sverige måste finansiera av de fonder som samfinansieras med EU (se rad 26 i tabell 2.8).

Efter dessa justeringar redovisas Sveriges s.k. inhemskt finansierade utgifter. Från dessa utgifter exkluderas delar av konjunkturrelaterade utgifter för arbetslöshetsersättning. Dessa utgifter baseras på Classification of the functions of government (COFOG) i proportion till förväntat arbetslöshetsgap, skattat enligt den EU-gemensamma metodologin för produktionsgapet.

När avdrag har gjorts för EU-finansierade utgifter och ovan beskrivna konjunkturrelaterade utgifter erhålls den strukturella utvecklingen av de inhemskt finansierade utgifterna. Dessa utgifter justeras för räntebetalningar för att få fram de strukturella primära inhemskt finansierade utgifterna (se rad 29 i tabell 2.8). Slutligen görs en avräkning för aktiva inkomsttätgärder. Det betyder att om exempelvis inkomstskatten sänks ett år är effekten på de offentliga finanserna att likställa med en utgiftsökning.

De aktiva inkomsttätgärder som påverkar nettoutgiftsbanan 2023–2026 redovisas i tabell 2.10. Åtgärderna redovisas som nettoeffekter för förändringar av intäkterna från den skatt som respektive regeländring avser. Referensalternativet vid tolkningen av effekterna utgår ifrån hur skatteintäkterna skulle ha utvecklats i frånvaro av regeländringar. Dessa effekter har räknats av från utgifterna för att få fram nettoutgiftsbanan. Utöver en direkt effekt kan en regeländring även ge upphov till indirekta effekter på de offentliga finanserna av olika slag. Indirekta effekter uppstår

om skatteändringen påverkar underlaget för andra skatter och därigenom påverkar de offentliga finanserna. Den offentligfinansiella nettoeffekten utgörs av summan av ovan beskrivna effekter.

De offentligfinansiella effekterna bedöms utifrån priser och volymer det året som regeländringen träder i kraft med utgångspunkt i den prognos för den ekonomiska utvecklingen och de offentliga finanserna som presenteras i de ekonomiska budgetpropositionerna. De efterfrågade och utbudna kvantiteterna av varor och tjänster antas därmed vara opåverkade och aktivitetsnivån i ekonomin oförändrad. Effekterna redovisas i periodiserade termer, vilket innebär att effekten hänförs till det år den skattepliktiga händelsen inträffar. Underliggande skattebasutveckling för respektive skatteåtgärd för 2026 redovisas i sista kolumnen i tabellen.³

Regelförändringar bidrog sammantaget till att försvaga det finansiella sparandet med 0,3 procent av BNP mellan 2023 och 2025. År 2026 är de aktiva inkomståtgärderna expansiva och försvagar sparandet med 0,7 procentenheter i förhållande till 2025. Bedömningen av effekterna av regelförändringarna är uppreviderad med knappt 2 miljarder kronor för 2024 i förhållande till den ursprungliga nettoutgiftsbanan, till följd av en revidering av skattereduktion för förvärvsinkomster.

Tabell 2.10 Förväntade effekter av aktiva inkomståtgärder

Förändring mellan år, procent av BNP

Åtgärd	Engångs- åtgärd	Delsektor	ESA-kod	2023	2024	2025	2026	Underliggande skattebas- utveckling 2026, procentuell utv.
1 Förstärkt jobbskatteavdrag		Stat	D.51		-0,2	-0,2	-0,3	4,0
2 Pausad uppräkningsgräns för statlig inkomstskatt 2024		Stat	D.51		0,2			
3 Förstärkt förvärvsavdrag genomförs ej		Stat	D.51	0,1	0,0			
4 Skattereduktion för förvärvsinkomst		Stat	D.51	-0,1	0,0			
5 Tillfällig skattereduktion för arbetsinkomster för att hantera ökade arbetskostnader till följd av pandemin	X	Stat	D.51	0,1	0,0			
6 Tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar	X	Stat	D.51	0,2	0,0		-0,1	
Sänkt skatt för pensionärer							-0,1	
7 Skattereduktion för investeringar		Stat	D.611r	0,1	0,0			
8 Sänkt energiskatt på bensin och diesel samt följdändringar för lågbeskattad olja		Stat	D.29	-0,1	-0,1	-0,1		-0,5
9 Avtrappat ränteavdrag för lån utan säkerhet		Stat	D.5			0,1		-27
10 En skattefri grundnivå för sparande på investeringssparkonto		Stat	D.5			-0,1		NA
11 Höjd subventionsgrad för ROT-avdraget	X	Stat	D.5			-0,1	0,1	NA
12 Halverad mervärdesskatt på mat	X	Stat					-0,2	
13 Övrigt		Stat och kommunsektor	D.51	0,1	0,0	0,0	0,0	
Total effekt av regeländringar				0,3	0,0	-0,4	-0,7	
14 Kompensation för förhöjda elavgifter, hushåll		Stat	D.759	-0,3	0,0			

³ För ytterligare information om metoder för effektberäkningar vid ändrade skatteregler se Beräkningskonventioner 2025.

Åtgärd	Engångs- åtgärd	Delsektor	ESA-kod	2023	2024	2025	2026	Underliggande skattebas- utveckling 2026, procentuell utv.
15	Kompensation för förhöjda elavgifter, hushåll	Stat	D.759	0,1	-0,1			
16	Kompensation för förhöjda elavgifter, företag	Stat	D.39p	0,3	-0,3			
Total effekt av inkomståtgärder				0,5	-0,4	-0,4	-0,7	

Anm.: Positivt tecken innebär en höjning av en aktiv åtgärd. Övrigt inkluderar även åtgärder som kan röra inkomster utöver skatter, samt nettoeffekter av att en åtgärd påverkar andra skattebaser via regelverk.

Källa: 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100).

Utöver förändringar av skattesatser enligt tabell 2.10 medförde de medel som återfördes från Affärsverket svenska kraftnät till elkonsumenter att den offentliga förvaltningens inkomster och utgifter var tillfälligt förhöjda 2022 och 2023. Förändringen 2023 jämfört med 2022 uppgick till ytterligare 0,2 procent av BNP. Efter att dessa elstöd har inkluderats blir den sammantagna effekten av aktiva inkomståtgärder 0,5 procent av BNP 2023 samt -0,4 procent av BNP per år 2024 och 2025. Nettoutgifterna justeras därför med dessa värden respektive år.

2.4 Skillnader mellan regeringens prognoser samt utfall och ursprungliga scenarier

Nedan redovisas skillnader mellan det ursprungliga scenariot som låg till grund för nettoutgiftsbanan i Sveriges medelfristiga plan och den makroekonomiska och offentligfinansiella utvecklingen i den aktuella lägesrapporten. Tabell 2.11 visar en jämförelse av ett urval nyckelvariabler. Sedan det ursprungliga scenariot upprättades har det tillkommit statistikutfall för helåren 2024 och 2025 och en uppdaterad prognos för 2026. Det ursprungliga scenariot för 2025 och 2026 var dock inte att betrakta som en prognos utan som en ekonomisk utveckling där det primära strukturella sparandet antogs utveckla sig enligt en skattad gräns som var förenlig med EU-ramverket på medellång sikt.

Utfall för BNP-tillväxten 2025 blev lägre än vad som antogs i nettoutgiftsbanans ursprungsscenario. Den osäkerhet som följde av ökade globala handelskonflikter bedöms ha hållit tillbaka den konjunkturella återhämtningen i Sverige. Hushåll och företag bedöms ha blivit mer återhållsamma än vad som annars skulle ha varit fallet. Det lägre BNP-utfallet speglas i ett mer negativt BNP-gap 2025 och medför ett lägre BNP-gap än ursprungsscenarioet även 2026.

Utfall för BNP-deflatortillväxten 2025 blev något lägre än i ursprungsscenarioet. Däremot väntas deflatortillväxten bli något högre 2026.

Tabell 2.11 Jämförelse av nyckelvariabler mot ursprungligt scenario

Procentuell förändring om inte annat anges.

	2023	2024	2025	2026
Potentiell BNP	1,4 (1,5)	1,5 (1,4)	1,6 (1,6)	1,7 (1,8)
BNP-gap ¹	-1,7 (-1,6)	-2,1 (-2,2)	-2,2 (-1,0)	-1,1 (-0,3)
BNP-deflator	5,8 (6,0)	3,0 (2,8)	1,2 (1,4)	1,9 (1,6)
Finansiellt sparande ²	-0,9 (-0,6)	-1,5 (-1,7)	-1,3 (-1,5)	-2,6 (-1,6)
Strukturellt sparande ³	0,1 (0,3)	-0,3 (-0,5)	-0,1 (-0,9)	-1,9 (-1,4)
Primärt strukturellt sparande ³	0,8 (1,0)	0,3 (0,2)	0,6 (-0,3)	-1,3 (-0,8)
Nettoutgifter		5,9 (6,4)	2,5 (4,0)	7,9 (4,4)
Kumulativt från 2023		5,9 (6,4)	8,5 (10,7)	17,1 (15,5)

	2023	2024	2025	2026
Bruttoskuld ²	32,2 (31,7)	34,1 (32,7)	35,1 (33,3)	36,3 (34,0)
Förändring av bruttoskuld ²	-2,2 (-2,2)	1,9 (1,1)	1,0 (0,5)	1,2 (0,7)

¹ Skillnaden mellan den faktiska och potentiella nivån i procent av den potentiella nivån.

² Som andel av BNP.

³ Som andel av potentiell BNP.

Anm.: Siffror utanför parentes avser utfall 2023–2025 och prognos 2026. Det ursprungliga scenariot till grund för nettoutgiftsbanan är inom parentes.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Såväl det finansiella som det strukturella sparandet har reviderats ned för 2023, men blev högre i förhållande till prognosen för 2024 respektive scenariot för 2025 enligt den ursprungliga utgiftsbanan. Det primära strukturella sparandet uppvisade ett fortsatt överskott 2025. Nettoutgifterna ökade med 2,3 procent, vilket understiger scenariot i den ursprungliga nettoutgiftsbanan. Den konsoliderade bruttoskulden ökade med ca 1 procent av BNP i förhållande till 2024. Detta överstiger bedömningen i ursprungsscenarioet. Ökningen härrör i första hand från kommunsektorns skulder som ökat snabbare än väntat. Även reviderad BNP för 2024 bidrar till att skuldkvoten ökar.

De offentliga finanserna prognostiseras försvagas ytterligare 2026 jämfört med 2025, det strukturella sparandet väntas avvika med ca -0,5 procentenhet från ursprungsscenarioet. Utvecklingen av nettoutgifterna prognostiseras överstiga ursprungsscenarioet både 2026 och kumulativt sedan 2023. Den högre nivån för Maastrichtskulden 2024 och 2025 bidrar till att bruttoskulden även 2026 väntas bli högre än i den ursprungliga bedömningen. Underskottet för 2026 väntas samtidigt bli större än tidigare beräknat. Sammantaget väntas bruttoskulden även 2026 bli högre än i den ursprungliga bedömningen.

2.5 Förhållandet mellan Sveriges prognoser i vårpropositionen och prognosen i nettoutgiftsbanan

Nedan jämförs de prognoser som redovisas enligt EU-ramverket och hur de förhåller sig till prognoserna i vårpropositionen. Redovisningen av den offentliga förvaltningens inkomster och utgifter utgår från EU:s regelverk för nationalräkenskaper (ENS 2010). Regeringens redovisning, som också används av Konjunkturinstitutet, skiljer sig dock delvis från ENS 2010. I huvudsak består skillnaderna i att delar av försäljningsintäkterna från offentlig verksamhet i den nationella statistiken redovisas på utgifts- sidan, som en avdragspost i de offentliga konsumtionsutgifterna, medan dessa intäkter redovisas på intäktssidan enligt ENS 2010. Däremot skiljer sig inte redovisningen av det finansiella sparandet.

Tabell 2.12 Strukturellt sparande och skattad utveckling av de nationellt finansierade primära nettoutgifterna 2023–2026 enligt EU-gemensam metodologi

	2023	2024	2025	2026
Primärt strukturellt sparande ¹	0,8	0,3	0,6	-1,3
Primära nettoutgifter ²		5,9	2,5	7,9
Strukturellt sparande ¹	0,1	-0,3	-0,1	-1,9

¹ Andel av potentiell BNP.

² Procentuell förändring.

Anm.: Utvecklingen baseras på den EU-gemensamma metodologin.

Källa: Egna beräkningar.

Nettoutgifterna och de strukturella balanserna bedöms i enlighet med den EU-gemensamma metodologin, där en budgetelasticitet används för konjunkturjusteringen. Regeringens prognoser i vårpropositionen utgår i stället från en uppdelning av respektive skattebas vid konjunkturjusteringen. Därutöver bedöms konjunkturläget med olika metoder.

Det strukturella sparandet för 2026 enligt den gemensamma EU-metodologin bedöms stämma väl överens med prognosen i vårpropositionen (se tabell 2.12 och tabell 2.13).

Tabell 2.13 Strukturellt sparande enligt prognosen i 2026 års ekonomiska vårproposition

	2023	2024	2025	2026
Primärt strukturellt sparande	0,2	0,3	0,3	-1,2
Strukturellt sparande	-0,5	-0,3	-0,3	-1,9

Källa: 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100).

3 Reformerna och investeringarna

I detta avsnitt redogörs för genomförandet av de initiativ och planerade reformer och investeringar (åtgärder) som beskrivs i Sveriges medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan 2025–2028 (Sveriges medelfristiga plan). Dessa åtgärder, hädanefter benämnda som nyckelåtgärder, avses svara mot de landsspecifika rekommendationer som Sverige har fått inom ramen för den europeiska planeringsterminen 2019–2024 och de i förordning (EU) 2024/1263⁴ identifierade EU-gemensamma prioriteringarna: en rättvis grön omställning, en rättvis digital omställning, social och ekonomisk resiliens, trygg energiförsörjning och, vid behov, uppbyggnaden av försvarsförmågor. Vidare beskrivs även nyckelåtgärder som svarar mot de landsspecifika rekommendationer som Sverige har fått under 2025. Samtliga åtgärder som svarar mot dessa rekommendationer redovisas i sin helhet i bilaga 2, där Sverige har rapporterat in åtgärder i kommissionens rapporteringsverktyg CeSaR.

Avsnittet inleds med en redogörelse för Sveriges landsspecifika rekommendationer för 2025 samt en kort, övergripande beskrivning av rekommendationerna för 2019–2024. Därefter beskrivs det makroekonomiska obalansförfarandet och de EU-gemensamma prioriteringarna. Vidare redogörs för genomförandet av de nyckelåtgärder som presenterades i Sveriges medelfristiga plan inom områden som kommissionen och ministerrådet, genom de landsspecifika rekommendationerna, har bedömt utgöra huvudsakliga ekonomiska utmaningar för svensk ekonomi eller som adresserar EU-gemensamma prioriteringar.

Sveriges landsspecifika rekommendationer kopplade till genomförandet av Sveriges återhämtnings- och resiliensplan (Sveriges återhämtningsplan) och partnerskapsöverenskommelse behandlas i avsnitt 4. I kommissionens rapporteringsverktyg Fenix rapporterar Sverige två gånger om året in genomförandet av de åtgärder som ingår i Sveriges återhämtningsplan.

Landsspecifika rekommendationer

I kommissionens förslag på landsspecifika rekommendation som antogs av rådet under sommaren 2025, rekommenderas Sverige att under 2025 och 2026 vidta följande åtgärder:

1. Höja de totala försvarsutgifterna och försvarsberedskapen i linje med Europeiska rådets slutsatser av den 6 mars 2025. Följ de maximala ökningstakter för nettoutgifter som rådet rekommenderade den 21 januari 2025.
2. Mot bakgrund av de tillämpliga tidsfristerna för att i tid slutföra reformer och investeringar enligt förordning (EU) 2021/241 säkerställa ett effektivt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet. Snabba upp genomförandet av sammanhållningspolitiska program (Eruf, FRO, ESF+) och, när så är lämpligt, bygga vidare på de möjligheter som erbjuds genom halvtidsöversynen. Använda EU-instrumenten på bästa sätt, inbegripet de möjligheter som erbjuds genom InvestEU och den europeiska plattformen för strategisk teknik, för att förbättra konkurrenskraften.
3. Se till att målen om minskade växthusgasutsläpp uppnås genom att särskilt minska utsläppen från vägtransporter. Minska beroendet av fossila bränslen genom att snabba upp utbyggnaden av förnybar energi, bl.a. genom utbyggnad

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97.

och uppgradering av energiöverföringsnäten och förbättrad energieffektivitet. Snabba upp och effektivisera tillståndsförfarandena för utbyggnad av förnybar energi, särskilt för havs- och landbaserad vindkraft, och undvika att godkända tillstånd dras tillbaka.

4. Förbättra utbildningsresultaten, även för elever med mindre gynnad socioekonomisk bakgrund och utländsk bakgrund, genom att ta itu med den bestående bristen på kvalificerade lärare, säkerställa lika möjligheter till tillträde till skolsystemet och ge ytterligare stöd så att elever ska kunna gå vidare till gymnasiet. Utveckla arbetskraftens kompetens, särskilt för människor med mindre gynnad socioekonomisk bakgrund och utländsk bakgrund, genom riktade politiska åtgärder och resurser så att deras integration på arbetsmarknaden förbättras.
5. Förbättra effektiviteten på bostadsmarknaden, bl.a. genom reformer av hyresmarknaden. Stimulera investeringar i byggnation av bostäder för att åtgärda de mest akuta bristerna. Få bort strukturella hinder för att underlätta byggnation av bostäder. Hantera risker kopplade till hushållens höga skuldsättning genom att gradvis minska skatteavdragen för räntekostnader på bolån eller höja den återkommande fastighetskatten, samtidigt som lämpliga verktyg utvecklas för att bättre bedöma och inrikta de politiska strategierna. Upprätthålla makrotillsynsåtgärder.

I de rekommendationer som Sverige har fått tidigare år, 2019–2024, uppmanas Sverige bl.a. att ta itu med risker kopplade till hushållens höga skuldsättning, att investera i utbildning, färdighetsutveckling, infrastruktur och forskning samt att säkerställa en effektiv tillsyn och tillämpning av regelverket mot penningtvätt.

Det makroekonomiska obalansförfarandet

Det makroekonomiska obalansförfarandet är en del av den europeiska planeringsperioden och den ekonomiskpolitiska samordningen inom EU. Genom kommissionens förvarningsrapport för 2025 inleddes det årliga makroekonomiska obalansförfarandet, som är ett verktyg för att kartlägga medlemsstaternas makroekonomiska obalanser. Rapporten innehåller en analys av om det finns en risk för obalanser i respektive medlemsstat och om det finns behov av en fördjupad granskning.

Under våren 2026 kommer fördjupade granskningar att utarbetas för de sju medlemsstater, inklusive Sverige, som identifierades ha obalanser eller alltför stora obalanser under 2025. Den fördjupade granskningen av Sverige motiveras, liksom tidigare år, av en hög privat skuldsättning och bostadsmarknadens funktionssätt.

EU-gemensamma prioriteringar

De EU-gemensamma prioriteringarna är: en rättvis grön omställning, en rättvis digital omställning, social och ekonomisk resiliens, inbegripet den europeiska pelaren för sociala rättigheter, trygg energiförsörjning och vid behov uppbyggnaden av försvarsförmågor.

Prioriteringen en rättvis grön omställning inkluderar åtgärder som stödjer målen inom den europeiska gröna given och omställningen till klimatneutralitet senast 2050 i enlighet med förordning (EU) 2021/1119⁵. Åtgärderna ska även vara i linje med

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättandet av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (europeisk klimatlag).

genomförandet av de nationella energi- och klimatplaner som har lämnats in enligt förordning (EU) 2018/1999⁶.

Prioriteringen trygg energiförsörjning inkluderar åtgärder för att uppnå diversifiering av energimixen eller försörjningskällor och stärka energisystemets motståndskraft. Att säkerställa trygg energiförsörjning kan också innefatta diversifiering eller ökning av försörjningskällor för nyckelkomponenter och råvaror för att främja teknologier som bidrar till minskade utsläpp.

Prioriteringen en rättvis digital omställning inkluderar åtgärder kopplade till policyprogrammet EU:s digitala decennium 2030, inrättat genom beslut (EU) 2022/2481⁷. Detta inbegriper åtgärder inom digitala färdigheter, digital transformation av företag, säkerställande av digital infrastruktur och digitalisering av offentliga tjänster. Åtgärder kan även vara sådana som bidrar till prioriteringar inom den Europeiska plattformen för strategisk teknik som främjar den digitala omställningen enligt förordning (EU) 2024/795⁸.

Prioriteringen social och ekonomisk resiliens ska bidra till någon av de prioriteringar som är i linje med genomförandet av principerna för den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Detta inkluderar även de tre nationella 2030-målen inom sysselsättning, utbildning och fattigdom eller social utestängning. Sveriges nationella mål framgår i avsnitt 5.

Prioriteringen uppbyggnad av försvarsförmågor innebär att medlemsstater vid behov ska redogöra för nödvändig uppbyggnad av försvarsförmågan. Detta kan bl.a. vara åtgärder som bidrar till att möta de utmaningar som behandlas i EU:s strategiska kompass för att stärka den europeiska säkerhets- och försvarspolitik till 2030.

3.1 Bostadsmarknaden och hushållens skuldsättning

I detta avsnitt redogörs för genomförandet av de nyckelåtgärder inom området bostadsmarknad och hushållens skuldsättning som ingår i Sveriges medelfristiga plan. I tabell 3.1 framgår det vilka delrekommendationer åtgärderna svarar mot och status för åtgärderna. I det fall status för åtgärderna inte är enligt tidsplan, eller om det av andra skäl är motiverat att redogöra för status, beskrivs åtgärden i löptext efter tabellen. I det senare fallet kan det t.ex. handla om att ge ytterligare information om det finns relevant fakta om åtgärden som har skett efter att den medelfristiga planen upprättades. I annat fall genomförs åtgärden i linje med vad som angavs i Sveriges medelfristiga plan för 2025–2028. Om nya nyckelåtgärder har initierats, som svarar mot Sveriges landsspecifika rekommendationer eller EU-gemensamma prioriteringar, beskrivs även dessa under en särskild rubrik efter tabell 3.1.

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013.

⁷ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/2481 av den 14 december om 2022 om inrättande av policyprogrammet för det digitala decenniet 2030.

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/795 av den 29 februari 2024 om inrättande av den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP), och om ändring av direktiv 2003/87/EG och förordningarna (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 och (EU) 2021/241.

Tabell 3.1 Reformers och investeringar, bostadsmarknaden och hushållens skuldsättning

Investering/reform	Faciliteten för återhämtning och resiliens eller Partnerskapsöverenskommelsen	Landsspecifik delrekommendation	EU-gemensam prioritering	Status
Översyn av låntagarbaserade makrotillsynsåtgärder		2019.1.1, 2022.1.4, 2023.1.5, 2024.1.2, Delrekommendationerna är relaterade till det makroekonomiska obalansförfarandet.		Slutförd
Planeringsstimulanser för småhus och omvandling av lokaler till bostäder		2019.1.2, 2022.1.5, 2023.1.6, 2024.1.3; 2025.5.2 Delrekommendationerna är relaterade till det makroekonomiska obalansförfarandet.		Enligt tidsplan
Utredning om avyttring av statlig mark för bostadsbyggande		2019.1.2, 2022.1.5, 2023.1.6, 2024.1.3; 2025.5.2 Delrekommendationerna är relaterade till det makroekonomiska obalansförfarandet.		Slutförd
Medel till den gröna omställningen i norra Sverige		2019.1.2, 2022.1.5, 2023.1.6, 2024.1.3; 2025.5.2 Delrekommendationerna är relaterade till det makroekonomiska obalansförfarandet.		Enligt tidsplan
Subventionering av kreditgarantiavgifter för byggande i etablerings- och omställningskommuner		2019.1.2, 2022.1.5, 2023.1.6, 2024.1.3; 2025.5.2 Delrekommendationerna är relaterade till det makroekonomiska obalansförfarandet.		Enligt tidsplan
Enklare privatuthyrning och ändring av presumtionshyror		2019.1.3, 2022.1.6, 2023.1.7, 2024.1.4; 2025.5.2 Delrekommendationerna är relaterade till det makroekonomiska obalansförfarandet.		Enligt tidsplan

Om det finns åtgärder som anges i både Sveriges medelfristiga plan och Sveriges återhämtningsplan uppges de mål och delmål som är aktuella i båda planerna i kolumnen Faciliteten för återhämtning och resiliens eller Partnerskapsöverenskommelsen.

Status avseende nyckelåtgärder som ingår i Sveriges medelfristiga plan

Översyn av låntagarbaserade makrotillsynsåtgärder svarar mot de landsspecifika delrekommendationerna, 2019.1.1, 2022.1.4, 2023.1.5 och 2024.1.2, dvs. att åtgärda risker relaterade till hushållens höga skuldsättning genom att gradvis minska avdragsrätten för bolåneräntor eller höja återkommande fastighetsskatter, är slutförd. Kommittén om översyn av låntagarbaserade makrotillsynsåtgärder redovisade sitt uppdrag den 4 november 2024 i betänkandet *Reglering av hushållens skulder* (SOU 2024:71). Regeringen lämnade den 5 februari 2026 propositionen *Utveckling av makrotillsynsområdet* (prop. 2025/26:119). Propositionen svarar mot den landsspecifika delrekommendationen 2025.5.4, dvs. att upprätthålla makrotillsynsåtgärder. Begränsningar av belåningsgrad och krav på amortering av krediter föreslås behållas men justeras då delar av den nuvarande utformningen av de låntagarbaserade

makrotillsynsåtgärderna kan försvåra inträde på den ägda bostads-marknaden och leda till sämre möjlighet att byta bostad. Högt ställda krav på egen insats och amorteringar kan på kort sikt öka hushållens sårbarhet vid svängningar i ekonomin och medföra ett ökat behov av dyra blancokrediter med hög risk. För att hushållens ökade tillgång till krediter varken ska medföra nya risker för den enskilda eller för samhällsekonomin föreslås en stramare gräns för tilläggscrediter. Lagändringarna trädde i kraft den 1 april 2026 (bet. 2025/26:FiU36, rskr. 2025/26:171).

Utredningen om avyttring av statlig mark för bostadsbyggande svarar mot de landsspecifika rekommendationerna 2019.1.2, 2022.1.5, 2023.1.6, 2024.1.3 och 2025.5.2, dvs. att stimulera investeringar i bostadsbyggande för att motverka de mest akuta bristerna, är slutförd. En förutsättning för att få till stånd bostadsbyggande i Sveriges kommuner är tillgång till mark att bygga på. I mars 2024 tillsattes en samordnare i Regeringskansliet med uppdrag att verka för att genom avyttring av statlig mark få till stånd bostadsbyggande (LI2024/00702). I uppdraget ingick att dels undersöka möjligheterna till avyttring av statlig mark runt om i landet, dels undersöka kommuners behov av sådan mark för sin bostadsförsörjning. Samordnaren lämnade den 24 september 2025 en skriftlig slutrapport av uppdraget (LI2024/01047). I rapporten anges att samordnaren har medverkat till att tre avyttringar av statliga fastigheter pågår och ett tiotal andra statligt ägda fastigheter på olika håll i landet bedöms vara på väg att avyttras.

Enklare privatuthyrning och ändring av presumtionshyror svarar mot de landsspecifika rekommendationerna 2019.1.3, 2022.1.6, 2023.1.7, 2024.1.4 och 2025.5.2, dvs. att förbättra effektiviteten på bostadsmarknaden, bl.a. genom att införa reformer på hyresmarknaden. Åtgärden är delvis genomförd genom att regeringen den 12 mars 2026 beslutade om en proposition om en ny privatuthyrningslag som ska skapa ett mer lättillgängligt, anpassat och tydligt regelverk med incitament för att öka antalet bostäder på hyresmarknaden (prop. 2025/26:187). Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Vad gäller presumtionshyror har regeringens förslag nu antagits av riksdagen och presumtionshyror ska därmed i högre utsträckning kunna justeras i linje med den allmänna hyresutvecklingen, vilket kan öka lönsamheten i nybyggnation och möjliggöra lägre inflyttningshyror. Tvister om sådana hyror ska kunna avgöras av en särskild skiljeman för snabbare processer. Dessutom ska hyran kunna ändras vid till- och frånval samt vid angelägna moderniseringar. Lagändringarna trädde i kraft den 1 januari 2026 (prop. 2024/25:192, bet. 2025/26:CU5, rskr. 2025/26:51).

Nyckelåtgärder som inte rapporterats i Sveriges medelfristiga plan

Begränsade möjligheter till avdrag för ränteutgifter svarar mot de landsspecifika delrekommendationerna 2019.1.1, 2022.1.4, 2023.1.5 2024.1.2 och 2025.5.3, dvs. att åtgärda risker relaterade till hushållens höga skuldsättning genom att minska incitamenten till ökad skuldsättning. Detta genom att ränta endast får dras av för lån som uppfyller särskilda förutsättningar gällande värdering av ställda säkerheter och maximal belåningsgrad, som exempelvis lån med säkerhet i bostad, värdepapper och fordon. Lagändringarna trädde i kraft den 1 januari 2025 (prop. 2024/25:26, bet. 2024/25:FiU1, rskr. 2024/25:49).

Propositionen en ny regel om ränteskillnadsersättning – minskade hinder mot förtidsbetalning av bostadslån (prop. 2024/25:97), svarar mot de landsspecifika delrekommendationerna 2019.1.1, 2022.1.4, 2023.1.5 2024.1.2 och 2025.5.3, dvs. minska risker relaterade till hushållens höga skuldsättning genom att öka hushållens möjlighet att binda sina bostadslån vid behov. Dagens modell medför omotiverade kostnader för många konsumenter som vill betala sitt bostadslån i förtid. Förslaget

syftar till att stärka konsumentskyddet, öka konkurrensen på bolånemarknaden och minska hindren för konsumenter som har ett behov av att binda sin ränta. Propositionen beslutades av regeringen den 30 januari 2025 och lagändringarna trädde kraft den 1 juli 2025 (bet. 2024/25:CU17, rskr. 2024/25:191).

Promemorian Stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder (Fi2025/01929) svarar mot den landsspecifika delrekommendationen 2025.5.4 dvs. att upprätthålla makrotillsynsåtgärder. Regeringen föreslår att Statistiska centralbyråns mikrosimuleringsmodell ska utökas med uppgifter om hushållssektorns skulder och skuldbetalningar. Förslaget möjliggör bättre analyser av individers och hushålls motståndskraft och känslighet mot ekonomiska störningar. Detta kan bidra till beslutsunderlaget för den ekonomiska politiken och att ändamålsenliga åtgärder kan identifieras. Förslaget har varit på remiss till den 22 januari 2026 och bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Propositionen Ett nytt regelverk för bygglov (prop. 2024/25:169) som överlämnades till riksdagen i maj 2025, svarar mot de landsspecifika rekommendationerna 2019.1.2, 2022.1.5, 2023.1.6, 2024.1.3 och 2025.5.2, dvs. att stimulera investeringar i bostadsbyggande för att motverka de mest akuta bristerna genom att underlätta för bostadsbyggande tack vare ett enklare och tydligare regelverk. Förslagen i propositionen innebär omfattande förenklingar av reglerna för bygglov och att antalet åtgärder som kan utföras utan krav på bygglov och som kan tillåtas utan hinder i detaljplan och områdesbestämmelser utökas. Syftet är att både skapa fler bostäder och öka fastighetsägares möjligheter att bestämma över hur den egna fastigheten ska utvecklas. Reglerna trädde i kraft den 1 december 2025 (bet. 2025/26:CU2, rskr. 2025/26:22).

3.2 En rättvis grön och digital omställning

I detta avsnitt redogörs för genomförandet av nyckelåtgärder inom området en rättvis grön och digital omställning som ingår i Sveriges medelfristiga plan. Av tabell 3.2 framgår vilka delrekommendationer som åtgärderna svarar mot och status för åtgärderna. Av tabellen framgår också vilka åtgärder som även är inkluderade i Sveriges återhämtningsplan och vilka EU-gemensamma prioriteringar som åtgärderna svarar mot. I det fall status för åtgärderna inte är enligt tidsplan, eller om det av andra skäl är motiverat att redogöra för status, beskrivs åtgärden i löptext efter tabellen. I det senare fallet kan det t.ex. handla om att uppdateringar har skett i relation till de mål och delmål som även ingår i Sveriges återhämtningsplan. En annan anledning till att ge ytterligare information är om det finns relevant fakta om åtgärden som har skett efter den medelfristiga planen upprättades. I annat fall genomförs åtgärden i linje med vad som angavs i Sveriges medelfristiga plan för 2025–2028. Om nya nyckelåtgärder har initierats, som svarar mot Sveriges landsspecifika rekommendationer eller EU-gemensamma prioriteringar, beskrivs även dessa under en särskild rubrik efter tabell 3.2.

Tabell 3.2 Reformers och investeringar

Investering/reform	Faciliteten för återhämtning och resiliens eller Partnerskapsöverenskommelsen	Landsspecifik delrekommendation	EU-gemensam prioritering	Status
Energipolitiska inriktningspropositionen		2020.2.5, 2022.1.2, 2022.4.1, 2022.4.2, 2022.4.3, 2022.4.4, 2023.4.1, 2023.4.2, 2023.4.3, 2023.4.4, 2023.4.5, 2024.4.1, 2024.4.2, 2025.3.1, 2025.3.2, 2025.3.3, 2025.3.4, 2025.3.5	En rättvis grön omställning, Trygg energiförsörjning	Enligt tidsplan
Justering av reduktionsplikten		2024.4.1, 2025.3.1	En rättvis grön omställning	Enligt tidsplan
En mer effektiv miljöprövning	RRF, mål 11 i bilaga till rådets genomförandebeslut om ändring av Sveriges återhämtningsplan av den 4 maj 2022	2020.2.5, 2022.4.4, 2023.4.3, 2024.4.2, 2025.3.5	En rättvis grön omställning En rättvis digital omställning	Slutförd
Klimatklivet	RRF, mål 1, 2 och 4 i bilaga till rådets genomförandebeslut om ändring av Sveriges återhämtningsplan av den 4 maj 2022	2020.2.5, 2022.1.2, 2022.4.1, 2022.4.3, 2023.4.1, 2024.4.1, 2025.3.1, 2025.3.2	En rättvis grön omställning	Enligt tidsplan
Industriklivet	RRF, mål 6, 6a och 6b i bilaga till rådets genomförandebeslut om ändring av Sveriges återhämtningsplan av den 4 maj 2022	2020.2.5, 2022.1.2, 2022.4.1, 2023.4.1, 2025.3.2	En rättvis grön omställning	Enligt tidsplan
Klimatpremierna		2020.2.5, 2022.1.2, 2022.4.1, 2023.4.1, 2025.3.1, 2025.3.2	En rättvis grön omställning, Trygg energiförsörjning	Enligt tidsplan
Bredbandsstödet	RRF, mål 45 i bilaga till rådets genomförandebeslut om ändring av Sveriges återhämtningsplan av den 4 maj 2022	2020.2.5	En rättvis digital omställning	Enligt tidsplan
Ena		2022.1.2	En rättvis digital omställning	Enligt tidsplan
SDK		2022.1.2 2020.2.5	En rättvis digital omställning	Enligt tidsplan
SDG		2022.1.2 2020.2.5	En rättvis digital omställning	Enligt tidsplan
En statlig e-legitimation och En digital identitetsplånbok		2022.1.2 2020.2.5	En rättvis digital omställning	Enligt tidsplan

Om det finns åtgärder som anges i både Sveriges medelfristiga plan och Sveriges återhämtningsplan uppges de mål och delmål som är aktuella i båda planerna i kolumnen Faciliteten för återhämtning och resiliens eller Partnerskapsöverenskommelsen.

Status avseende nyckelåtgärder som ingår i Sveriges medelfristiga plan

En mer effektiv miljöprövning är slutförd och svarar mot de landsspecifika delrekommendationerna, 2020.2.5, 2022.4.4, 2023.4.3, 2024.4.2 och 2025.3.5, dvs. att förenkla och skynda på tillståndsprocesserna. Riksdagen beslutade i enlighet med propositionen den 23 oktober 2024 och lagstiftningen trädde i kraft den 1 januari 2025 (prop. 2023/24:152, bet. 2024/25:MJU4, rskr. 2024/25:21). Åtgärden ingår även i Sveriges återhämtningsplan sedan den 10 december 2024⁹ och den väntas vidare bidra till den EU-gemensamma prioriteringen en rättvis grön omställning.

Klimatklivet genomförs enligt tidsplan och svarar mot de landsspecifika rekommendationerna 2020.2.5, 2022.1.2, 2022.4.1, 2022.4.3, 2023.4.1, 2024.4.1, 2025.3.1 och 2025.3.2, dvs. att bl.a. verka för att målen om minskade växthus-

⁹ En mer effektiv miljöprövning ingick inte i Sveriges återhämtningsplan när Sveriges medelfristiga plan överlämnades till kommissionen den 11 oktober 2024. Tabell 1.2 har därför uppdaterats med det mål som numera ingår i båda planerna (mål 11).

gasutsläpp uppnås genom att minska utsläppen från vägtransporter. Klimatklivet ger stöd till klimatinvesteringar, till direkta utsläppsminskningar på lokal och regional nivå i hela Sverige, till laddinfrastruktur och till åtgärder som främjar fossilfria drivmedel. Klimatklivet bidrar på så vis bl.a. till att uppnå en snabbare elektrifiering av fordonsbestånd. Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2026 att anslaget för 2026 skulle höjas med 1,5 miljarder kronor jämfört med vad som tidigare beräknats, vilket innebär att anslaget uppgår till ca 4,5 miljarder kronor (prop. 2025/26:1 utg.omr. 20). För 2027 beräknas anslaget uppgå till nästan 3,5 miljarder kronor och för 2028 2,5 miljarder kronor. Åtgärden väntas även bidra till den EU-gemensamma prioriteringen en rättvis grön omställning. Delar av klimatklivet ingår både i Sveriges medelfristiga plan och Sveriges återhämtning- och resiliensplan (se tabell 3.2) och samtliga mål i planen är genomförda (1, 2 och 4). Klimatklivet avses pågå till åtminstone 2030.

Industriklivet genomförs enligt tidsplan och svarar mot de landsspecifika delrekommendationerna 2020.2.5, 2022.1.2, 2022.4.1, 2023.4.1 och 2025.3.2, dvs. att bl.a. minska beroendet av fossila bränslen genom att stödja projekt och investeringar som minskar processrelaterade utsläpp inom industrin. Inom ramen för Industriklivet ges också stöd till projekt som syftar till att öka andelen negativa utsläpp genom avskiljning, transport och geologisk lagring av växthusgaser av biogent ursprung. Det är även möjligt att få stöd för strategiskt viktiga insatser i industrin som bidrar till minskade utsläpp. Åtgärden svarar även mot den EU-gemensamma prioriteringen en rättvis grön omställning. Delar av industriklivet ingår både i Sveriges medelfristiga plan och Sveriges återhämtnings- och resiliensplan (se tabell 3.2) och samtliga mål inom planen är genomförda (6, 6a och 6b). Industriklivet avses pågå till åtminstone år 2040.

Bredbandsstödet genomförs enligt tidsplan och svarar mot den landsspecifika delrekommendationen 2020.2.5, dvs. att fokusera investeringar på digital omställning. Detta genom att bredbandsstödet bidrar till ökad bredbandsuppkoppling för hushåll och verksamhetsställen. Åtgärden väntas även bidra till den EU-gemensamma prioriteringen En rättvis digital omställning. Bredbandsstödet övergripande mål är att bidra till regeringens vision om ett helt uppkopplat Sverige och ska genomföras genom att Post- och telestyrelsen under 2021–2027 tilldelar bredbandsstöd för uppkoppling av byggnader i områden där det saknas kommersiella förutsättningar för utbyggnad av bredband. Delar av bredbandsstödet ingår både i den medelfristiga planen och i Sveriges återhämtningsplan (se tabell 3.2). I samband med att Sverige lämnade in en begäran om att revidera den svenska återhämtningsplanen hösten 2024 ändrades de delmål som var kopplade till bredbandsstödet. Det aktuella målet (mål 45), om att bevilja stöd för bredbandsuppkoppling till minst 66 100 byggnader, genomfördes under fjärde kvartalet 2023.

Nyckelåtgärder som inte rapporterats i Sveriges medelfristiga plan

Kraftlyftet för stöd till investeringar i ny elproduktionskapacitet svarar mot den landsspecifika rekommendationen 2025.3.2, dvs. att minska beroendet av fossila bränslen genom att snabba upp utbyggnaden av förnybar energi. Åtgärden väntas även bidra till den EU-gemensamma prioriteringen En rättvis grön omställning. Kraftlyftet ingick i budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 UO21) och ska bidra till stöd för åtgärder som stärker elsystemets förmåga att möta ett ökat elbehov. Åtgärden fick även utökad finansiering till följd av förslag i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 UO21), vilket möjliggör fler investeringar för att stärka leveranssäkerheten i elsystemet. Stödet kan ges till investeringar i biokraftvärme, bio-gasturbiner, småskalig vattenkraft, batterier och värmelager. Åtgärder kan även handla om investeringar som bidrar till en mer flexibel effekt- och energianvändning hos större elanvändare så att elnäten kan nyttjas mer effektivt och ytterligare kapacitet kan tilldelas. En

förutsättning för att erhålla stöd är att villkoren i EU:s gruppundantagsförordning (GBER)¹⁰ om investeringsfrämjande av förnybar energi uppfylls.

3.3 Kompensatoriska insatser inom utbildning och arbetsmarknad

I detta avsnitt redogörs för genomförandet av nyckelåtgärder inom området Kompensatoriska insatser inom utbildning och arbetsmarknad som ingår i Sveriges medelfristiga plan. Av tabell 3.3 framgår vilka delrekommendationer åtgärderna svarar mot och status för åtgärderna. Av tabellen framgår också vilka åtgärder som även är inkluderade i Sveriges återhämtningsplan och vilka EU-gemensamma prioriteringar som åtgärderna svarar mot. I det fall status för åtgärderna inte är enligt tidsplan, eller om det av andra skäl är motiverat att redogöra för status, beskrivs åtgärden efter tabellen. I det senare fallet kan det t.ex. handla om att uppdateringar har skett i relation till de mål och delmål som även ingår i Sveriges återhämtningsplan. En annan anledning till att ge ytterligare information är om det finns relevant fakta om åtgärden som har skett efter att den medelfristiga planen upprättades. I annat fall genomförs åtgärden i linje med vad som angavs i Sveriges medelfristiga plan för 2025–2028. Om nya nyckelåtgärder har initierats, som svarar mot Sveriges landspecifika rekommendationer eller EU-gemensamma prioriteringar, beskrivs även dessa under en särskild rubrik efter tabell 3.3.

Tabell 3.3 Reformers och investeringar

Investering/reform	Faciliteten för återhämtning och resiliens eller Partnerskapsöverenskommelsen	Landsspecifik rekommendation	EU-gemensam prioritering	Status
En nationell skolpengsnorm för ökad likvärdighet		2019.2.1, 2020.2.2, 2022.3.1, 2023.3.1, 2024.3.1, 2025.4.1	Social och ekonomisk resiliens	Enligt tidsplan
Samverkan för bästa skolan		2019.2.1, 2020.2.2, 2022.3.1, 2024.3.1, 2025.4.1	Social och ekonomisk resiliens	Enligt tidsplan
Statsbidrag till huvudmän för förskoleklasser och grundskolor		2019.2.1, 2020.2.2, 2022.3.1, 2023.3.1, 2024.3.1, 2025.4.1	Social och ekonomisk resiliens	Enligt tidsplan
Ett nationellt professionsprogram	RRF, mål 33bis i bilaga till rådets genomförandebeslut om ändring av Sveriges återhämtningsplan av den 4 maj 2022	2019.2.1, 2020.2.2, 2022.3.1, 2023.3.1, 2024.3.1, 2025.4.1	Social och ekonomisk resiliens	Enligt tidsplan
Fler vägar till arbetslivet		2022.3.1, 2023.3.2, 2024.3.2, 2025.4.2	Social och ekonomisk resiliens	Slutförd
Expansion av yrkeshögskola		2020.2.2, 2023.4.5, 2025.4.2	En rättvis grön omställning En rättvis digital omställning Social och ekonomisk resiliens	Enligt tidsplan
Utbyggnad av bl.a. civilingenjörsutbildningar för grön och digital omställning		2019.2.1, 2020.2.1, 2023.4.5, 2025.4.2	Social och ekonomisk resiliens En rättvis grön omställning En rättvis digital omställning	Enligt tidsplan

¹⁰ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget

Investering/reform	Faciliteten för återhämtning och resiliens eller Partnerskapsöverenskommelsen	Landsspecifik rekommendation	EU-gemensam prioritering	Status
Försöksverksamhet med kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU)		2022.3.1, 2022.3.2 2024.3.1, 2025.4.1	Social och ekonomisk resiliens	Enligt tidsplan
Omställningsstudiestödet	RRF mål 33 i bilaga till rådets genomförandebeslut om ändring av Sveriges återhämtningsplan av den 4 maj 2022	2019.2.1, 2020.2.1, 2020.2.2, 2023.3.2, 2023.4.5, 2024.3.2, 2025.4.2	Social och ekonomisk resiliens En rättvis grön omställning En rättvis digital omställning	Enligt tidsplan
Förstärkt stöd för att effektivt sammanföra långtidsarbetslösa med arbetsgivare		2022.3.2, 2023.3.2 2024.3.2, 2025.4.2	Social och ekonomisk resiliens	Enligt tidsplan

Om det finns åtgärder som anges i både Sveriges medelfristiga plan och Sveriges återhämtningsplan uppges de mål och delmål som är aktuella i båda planerna i kolumnen Faciliteten för återhämtning och resiliens eller Partnerskapsöverenskommelsen.

Status avseende nyckelåtgärder som ingår i Sveriges medelfristiga plan

Det nationella professionsprogrammet för rektorer, lärare och förskollärare (prop. 2022/23:54, bet. 2022/23:UbU1, rskr. 2022/23:206) genomförs enligt tidsplan och svarar mot de landsspecifika delrekommendationerna 2023.3.1, 2024.3.1 och 2025.4.1, dvs. kompensatoriska insatser inom utbildning. Programmet väntas bidra till att förbättra utbildningsresultaten för bl.a. elever från mindre gynnade socioekonomiska grupper och elever med migrantbakgrund och även bidra till den EU-gemensamma prioriteringen social och ekonomisk resiliens genom att öka likvärdigheten i utbildningen för eleverna. Sedan den 10 december 2024 ingår delar av åtgärden även i Sveriges återhämtnings- och resiliensplan och det aktuella målet (33bis) är genomfört.¹¹

Omställningsstudiestödet infördes 2023 genom lagen (2022:856) om omställningsstudiestöd. Åtgärden svarar mot de landsspecifika rekommendationerna 2019.2.1, 2020.2.1, 2020.2.2, 2023.3.2, 2023.4.5, 2024.3.2 och 2025.4.2, dvs. att utveckla arbetskraftens kompetens genom riktade politiska åtgärder och resurser för att underlätta deras integration på arbetsmarknaden. Genom att ge stöd till yrkesverksamma vuxna att ta del av utbildningar i omställnings- och vidareutbildningssyfte, inbegripet färdigheter som efterfrågas på arbetsmarknaden, stärks möjligheterna att bl.a. klara den gröna omställningen. Åtgärden väntas även bidra till de EU-gemensamma prioriteringarna en rättvis grön omställning och en rättvis digital omställning. Delar av omställningsstudiestödet ingår både i Sveriges medelfristiga plan och Sveriges återhämtningsplan (se tabell 3.2) och det aktuella målet (mål 33) är slutfört. Ytterligare information om omställningsstudiestödet finns i avsnitt 5.2.

Fler vägar till arbetslivet (dir. 2023:114) svarar mot de landsspecifika rekommendationerna 2022.3.2, 2023.3.1 och 2023.4.1, dvs. att förbättra utbildningsresultaten för mindre gynnade socioekonomiska grupper. Åtgärden svarar även mot den EU-gemensamma prioriteringen social och ekonomisk resiliens. En särskild utredare har bl.a. fått i uppdrag att lämna förslag om nya valbara gymnasiala yrkesutbildningar som kan ge både elever som är obehöriga och elever som är behöriga till ett nationellt program en snabbare etablering på arbetsmarknaden. Utredningen överlämnade den 20 november 2024 sitt betänkande Fler vägar till arbetslivet (SOU 2024:74) och

¹¹ Det nationella professionsprogrammet ingick inte i Sveriges återhämtningsplan när Sveriges medelfristiga plan överlämnades till kommissionen den 11 oktober 2024.

åtgärden betraktas därmed som slutförd enligt vad som angavs i Sveriges medelfristiga plan. Betänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Nyckelåtgärder som inte rapporterats i Sveriges medelfristiga plan

Nya läroplaner – för en stark kunskapsskola (prop. 2025/26:194) svarar mot den landspecifika rekommendationen 2025.4.1, dvs. kompensatoriska insatser inom utbildning genom att förbättra utbildningsresultaten för elever med mindre gynnad socioekonomisk bakgrund och utländsk bakgrund. Åtgärden svarar även mot den EU-gemensamma prioriteringen social och ekonomisk resiliens. Propositionen innehåller förslag till ändringar som syftar till en stark kunskapsskola med kunskapsuppdraget i fokus för de obligatoriska skolformerna. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2028.

Tid för undervisningsuppdraget (prop. 2025/26:196) svarar mot den landspecifika rekommendationen 2025.4.1, dvs. kompensatoriska insatser inom utbildning genom att förbättra utbildningsresultaten för elever med mindre gynnad socioekonomisk bakgrund och utländsk bakgrund, genom att ta itu med den bestående bristen på kvalificerade lärare. Åtgärden svarar även mot den EU-gemensamma prioriteringen social och ekonomisk resiliens. Propositionen innehåller förslag till ändringar som syftar till att skapa bättre förutsättningar för lärare och förskollärare att utföra sitt undervisningsuppdrag och öka lärar- och förskolläraryrkets attraktivitet. En lagändring som föreslås innebär bl.a. att planering och uppföljning av undervisningen ska ingå i lärares och förskollärares undervisningsuppdrag. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2027.

Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan (prop. 2025/26:193) svarar mot den landspecifika rekommendationen 2025.4.1, dvs. kompensatoriska insatser inom utbildning genom att förbättra utbildningsresultaten för elever med mindre gynnad socioekonomisk bakgrund och utländsk bakgrund. Åtgärden svarar även mot den EU-gemensamma prioriteringen social och ekonomisk resiliens. Propositionen innehåller förslag som syftar till att skapa bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan genom flera samverkande åtgärder. Förslagen innebär bl.a. att huvudmannens och rektorns ansvar för trygghet och studiero på skolenheten ska förtydligas. Skolan ska också göras mobilfri. I grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, fritidshemmet och öppen fritidsverksamhet ska elevers mobiltelefoner samlas in vid elevens skoldags början och återlämnas vid elevens skoldags slut. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026.

Förbättrat stöd i skolan (prop. 2025/26:195) svarar mot den landspecifika rekommendationen 2025.4.1, dvs. kompensatoriska insatser inom utbildning genom att förbättra utbildningsresultaten för elever med mindre gynnad socioekonomisk bakgrund och utländsk bakgrund, genom att ta itu med den bestående bristen på kvalificerade lärare. Åtgärden svarar även mot den EU-gemensamma prioriteringen social och ekonomisk resiliens. Propositionen innehåller förslag till ändringar som syftar till att förbättra stödet i skolan. Elever ska ges stödundervisning i ett tidigt skede i de obligatoriska skolformerna, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2028.

Ett likvärdigt betygssystem (prop. 2025/26:197) svarar mot den landspecifika rekommendationen 2025.4.1, dvs. kompensatoriska insatser inom utbildning genom att föreslå avskaffande av en skarp gräns för tillträde till gymnasieskolan vilket kommer att medföra att fler unga blir behöriga till ett nationellt program. Åtgärden svarar även mot den EU-gemensamma prioriteringen social och ekonomisk resiliens. Propositionen innehåller förslag om en ny betygsskala och ett borttagande av den

skarpa gränsen för godkänt som hindrar många elever från tillträde till ett nationellt program i gymnasieskolan. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2028.

Regeringen gav i april 2024 Statens skolverk i uppdrag att ta fram förslag till kurser i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) samt yrkeskurser på grundläggande nivå (U2024/01043). Åtgärden svarar mot de landsspecifika rekommendationerna 2022.3.2, 2023.3.2, 2024.3.2 och 2025.4.2, dvs. utveckla mindre gynnade gruppers färdigheter, inbegripet personer med migrantbakgrund. Åtgärden svarar även mot de landsspecifika rekommendationerna 2024.3.1 och 2025.4.1 dvs. utveckla arbetskraftens kompetens. Det gäller särskilt för gällande personer från mindre gynnade socioekonomiska grupper och med migrantbakgrund. Uppdragets övergripande mål är att förbättra individanpassningen inom sfi och att ge fler möjlighet att få sådana yrkeskunskaper som efterfrågas på arbetsmarknaden. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 april 2026. Åtgärden svarar även mot den EU-gemensamma prioriteringen social och ekonomisk resiliens.

En pilotverksamhet med en ny nationell yrkesutbildning för vuxna på gymnasial nivå, med utgångspunkt i den modell som tillämpas för yrkeshögskolan, introducerades i mars 2024. Åtgärden svarar mot de landsspecifika rekommendationerna 2024.3.2 och 2025.4.2, dvs. utveckla arbetskraftens kompetens, genom att tillhandahålla utbildningsmöjligheter som svarar mot arbetslivets efterfrågan på kompetens och därmed öka matchningen på arbetsmarknaden. Verksamhetens övergripande mål är att stärka kopplingen mellan arbetslivets kompetensbehov och yrkesutbildning för vuxna för en snabbare etablering på arbetsmarknaden. Pilotverksamheten pågår t.o.m. 2028. Satsningen för 2026 uppgår till 150 miljoner kronor och beräknas uppgå till 150 miljoner kronor även under 2027 respektive 2028. Åtgärden svarar även mot den EU-gemensamma prioriteringen social och ekonomisk resiliens.

I mars 2026 infördes förbättrade förutsättningar för informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner när det gäller arbetssökande som har behov av utbildning inom den kommunala vuxenutbildningen (prop. 2024/25:145). Åtgärden svarar mot de landsspecifika rekommendationerna 2022.3.2, 2023.3.2, 2024.3.2 och 2025.4.2, dvs. utveckla mindre gynnade gruppers färdigheter, inbegripet personer med migrantbakgrund. Den adresserar även rekommendationerna 2024.3.1 och 2025.4.1 dvs. utveckla arbetskraftens kompetens, särskilt vad gäller personer från mindre gynnade socioekonomiska grupper och med migrantbakgrund. Åtgärden svarar även mot den EU-gemensamma prioriteringen social och ekonomisk resiliens och trädde i kraft den 1 mars 2026 (prop. 2024/25:145, bet. 2024/25:AU11, rskr. 2024/25:237).

3.4 Uppbyggnad av försvarsförmågor

I detta avsnitt redogörs för genomförandet av nyckelåtgärder inom området uppbyggnad av försvarsförmågor som ingår i Sveriges medelfristiga plan. I tabell 3.4 framgår det att åtgärden svarar mot den EU-gemensamma prioriteringen Uppbyggnad av försvarsförmågor. Sverige har ingen delrekommendation inom området. Under en särskild rubrik efter tabell 3.4 redogörs för nya initiativ på området som svarar mot den aktuella EU-gemensamma prioriteringen.

Tabell 3.4 Reformers och investeringar

Investering/reform	Faciliteten för återhämtning och resiliens eller Partnerskapsöverenskommenheten	Landsspecifik rekommendation	EU-gemensam prioritering	Status
Den försvarspolitiska propositionen			Uppbyggnad av försvarsförmågor	Enligt tidsplan

Om det finns åtgärder som både finns i Sveriges medelfristiga plan och Sveriges återhämtningsplan anges de mål och delmål som är aktuella i båda planerna i kolumnen Faciliteten för återhämtning och resiliens eller Partnerskapsöverenskommenheten.

Nyckelåtgärder som inte rapporterats i Sveriges medelfristiga plan

Regeringen beslutade den 19 december 2024 om tre inriktningsbeslut (Fö2024/02054) som ska omsätta försvarsbeslutet (prop. 2024/25:34) till konkreta åtgärder hos myndigheter för det militära försvaret och beredskapsmyndigheter inom det civila försvaret. Det första inriktningsbeslutet Gemensamma planeringsförutsättningar för utveckling av totalförsvaret 2025–2030 riktar sig till både myndigheter inom det militära försvaret och beredskapsmyndigheter. Planeringsförutsättningarna betonar bl.a. att ett väpnat angrepp är den dimensionerande faktorn för totalförsvaret. Detta innebär att myndigheterna ska förbereda och planera för att under minst tre månader kunna möta och hantera ett krig i Europa som leder till allvarliga konsekvenser för samhällets funktionalitet.

Det andra inriktningsbeslutet är för det militära försvaret 2025–2030 och riktar sig till myndigheter inom det militära försvaret. Beslutet betonar utvecklingen av krigsförbanden och att berörda myndigheter ska bidra till att öka Försvarsmaktens operativa förmåga.

Det tredje inriktningsbeslutet avser inriktningen för det civila försvaret 2025–2030 och riktar sig till beredskapsmyndigheter. Beslutet betonar myndigheternas arbete med planering och förberedelse inför höjd beredskap som ska genomföras i syfte att stärka förmågan och öka takten i utvecklingen av det civila försvaret. Besluten väntas bidra till att försvarsbeslutet omsätts till konkreta åtgärder hos de berörda myndigheterna och de väntas även bidra till den EU-gemensamma prioriteringen uppbyggnad av försvarsförmågor.

I juni 2025 träffades en överenskommelse mellan riksdagens partier om en fortsatt uppbyggnad av totalförsvaret för att nå Natos nya ambition rörande försvarsutgifter och för att påskynda förverkligandet av försvarsbeslutet 2024. Överenskommelsen syftar till att påskynda och utöka den inledda uppbyggnaden av försvaret och rymmer en rad sakområden. Bland dessa ingår en ökad krigsduglighet, infrastrukturuppbyggnad, uppfyllande av Natos förmågemål (inte minst kopplat till luftvärn och stridsflygssystem), civilt försvar samt forskning och utveckling.

Vid Natos toppmöte i Haag i juni 2025 åtog sig Sverige, som en av de Nato-allierade, att senast 2035 avsätta 5 procent av BNP per år till militär förmåga och försvars- och säkerhetsrelaterade utgifter. Minst 3,5 procent av BNP per år ska avsättas till att resurssätta militär förmåga och nå Natos förmågemål. Härutöver ska upp till 1,5 procent av BNP per år kunna avse försvars- och säkerhetsrelaterade investeringar, däribland civil beredskap och resiliens samt stärkande av den försvarsindustriella basen i alliansen. Sverige har inlett arbetet med att öka försvarsutgifterna i enlighet med detta åtagande. Regeringens ambition är att målet för det militära försvaret ska nås redan 2030.

I enlighet med den politiska överenskommelsen från juni 2025 har riksdagen, i linje med budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 6), föreslagit tillskott till

det militära försvaret 2026–2035 som ett steg mot att Sverige ska uppnå Natos utgiftsmål för det militära försvaret. Genom tillskotten i budgetpropositionen för 2026 beräknas försvarsutgifterna som andel av BNP uppgå till 2,8 procent år 2026 och öka till 3,1 procent år 2030. Regeringen avser att ta de ytterligare steg som krävs för att nå 3,5 procent till år 2030 i kommande budgetpropositioner.

4 Sveriges återhämtnings- och resiliensplan samt partnerskapsöverenskommelse

I detta avsnitt redogörs för Sveriges återhämtnings- och resiliensplan (återhämtningsplanen) samt Sveriges partnerskapsöverenskommelse, inklusive regeringens bedömning av de landsspecifika rekommendationer som rör genomförandet av de åtgärder som är kopplade till dessa EU-fonder.

4.1 Sveriges återhämtningsplan

Den 4 maj 2022 antog rådet det första genomförandebeslutet för Sveriges återhämtningsplan. Den 9 november 2023 antog rådet ett uppdaterat genomförandebeslut med en ändring som bl.a. innebar att återhämtningsplanen utökades med ett REPowerEU-kapitel som innehåller åtgärder för att skynda på den gröna omställningen. Den 10 december 2024 antog rådet ytterligare ett uppdaterat genomförandebeslut. Ändringen innebar i huvudsak att reformen Förändrad reduktionsplikt togs bort och att två nya reformer lades till – Effektivisering av miljötillståndsförfaranden och Nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskolelärare – som adresserar utmaningar kopplade till den gröna omställningen respektive utbildningsområdet. Ännu ett uppdaterat genomförandebeslut antogs av rådet den 20 januari 2026. Ändringarna gällde främst förenklingar och förtydliganden som en del i arbetet att förbereda kommande betalningsansökningar, i linje med de riktlinjer som kommissionen publicerade under sommaren 2025. Ändringarna innebar också att en åtgärd, Förvaltningsgemensam digital infrastruktur, togs bort från planen.

Centrala åtgärder i Sveriges återhämtningsplan är bl.a. investeringsprogrammen Klimatklivet, som ska finansiera lokala och regionala aktiviteter för att bl.a. minska utsläppen av koldioxid, samt Industriklivet, som ska finansiera projekt som bidrar till utsläppsminskningar inom industrisektorn. I planen återfinns också åtgärder för att öka energieffektiviseringen av flerbostadshus och en reform för att snabba upp tillståndsförfarandet för elnätsbyggnation för att stärka elnäten inom Sverige och åtgärda inhemska och gränsöverskridande flaskhalsar vid energiöverföring. Vidare finns åtgärder för att stödja utbyggnaden av bredbandsnät som bidrar till att förbättra tillgången till snabbt bredband i områden där det saknas kommersiella förutsättningar för utbyggnad (oftast i glesbygd), samt åtgärder för att höja kompetensen hos personal inom äldreomsorgen som kommer att bidra till de äldres välfärd och därmed till att förbättra den sociala sammanhållningen. Några av dessa åtgärder ingår även i Sveriges medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan och återges i avsnitt 3.

Arbetet med att genomföra de åtgärder som ingår i återhämtningsplanen är prioriterat och fortskrider enligt plan. Den 18 juli 2025 mottog Sverige en utbetalning för delbetalning 1 och 2. Utbetalningen avsåg de mål och delmål som hade måldatum under perioden 2020–2022 och omfattade totalt 1,646 miljarder euro. Den 23 januari 2026 skickade regeringen in en andra betalningsansökan som omfattar mål och delmål med måldatum under 2023 och 2024 (delbetalning 3 och 4). Den sista betalningsansökan, för mål och delmål med måldatum 2025 och 2026 (delbetalning 5), planeras att skickas in under våren 2026.

4.2 Sveriges partnerskapsöverenskommelse

Den 25 maj 2022 godkände kommissionen Sveriges partnerskapsöverenskommelse för perioden 2021–2027. I den anges Sveriges strategiska inriktning för Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Fonden för en rättvis omställning (FRO), Europeiska socialfonden+ (ESF+) och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF).

I partnerskapsöverenskommelsen framgår val av politiska mål¹² för de svenska programmen.

- Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling samt regional digitalisering och digital infrastruktur (Eruf).
- En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigt Europa genom främjande av en ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer (Eruf, EHFVF).
- Ett mer sammanlänkat Europa genom förbättrad mobilitet (Två Erufprogram).
- Ett mer socialt och inkluderande Europa genom genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter (ESF+).

FRO programmet ska stödja det specifika målet att göra det möjligt för regioner och människor att hantera de sociala, sysselsättningsrelaterade, ekonomiska och miljömässiga effekterna av omställningen i riktning mot unionens klimat- och energimål för 2030 och en klimatneutral ekonomi i unionen senast 2050, med utgångspunkt i Parisavtalet.

I Sverige genomförs Eruf i åtta regionala program (de åtta s.k. Nuts 2-områdena) och ett nationellt program. Insatserna inom programmen ska bidra till en hållbar regional utveckling. Det nationella FRO-programmet fokuserar på län vars industrier är koldioxidintensiva eller fossilberoende och ska motverka negativa effekter av klimatomställningen.

ESF+ genomförs i ett nationellt program och omfattar insatser som leder till att tillgången till sysselsättning förbättras, livslångt lärande främjas, aktiv inkludering uppmuntras och social inkludering främjas.

Insatserna inom Sveriges EHFVF-program stödjer genomförandet av EU:s gemensamma fiskeripolitik, bl.a. genom att främja ett hållbart fiske och adressera miljöproblem samt främja hållbar tillväxt inom vattenbrukssektorn.

Genomförandet av de nämnda programmen som omfattas av partnerskapsöverenskommelsen, fortskrider i huvudsak enligt plan.

¹² Politiska mål i enlighet med artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en Rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik.

Den 1 april 2025 presenterade kommissionen lagstiftningspaketet En moderniserad sammanhållningspolitik: Halvtidsöversynen¹³. Tillsammans med ett meddelande presenterades även förslag till ändringar¹⁴ av förordningarna om den Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden samt Fonden för en rättvis omställning¹⁵ och om Europeiska socialfonden+¹⁶. Förslagen syftar till att öka sammanhållningspolitikens bidrag till strategiska EU-prioriteringar. Den 18 september 2025 antogs ytterligare förordningar i syfte att hantera strategiska utmaningar i samband med halvtidsöversynen¹⁷. Enligt de uppdaterade regelverken hade medlemsstaterna fram t.o.m. 31 december 2025 på sig att lämna in nya bedömningar och ändringar i sina sammanhållningsprogram.

För Sveriges nio program för Europeiska regionalfonden har Sverige lämnat in samtliga bedömningar och programändringar inom ramen för halvtidsöversynen. I sex av programmen gjordes omprioriteringar med utgångspunkt i det nya regelverket för att främja tre nya specifika mål vilka berör vattenresiliens, industriell kapacitet innefattande dubbla användningsområden (dual-use) och militär mobilitet. Samtliga program har godkänts av EU-kommissionen. Programmen Östra Mellansverige, Övre Norrland och Skåne-Blekinge har godkänts vilka inte innefattat ändringar mot bakgrund av det nya regelverket. Även Mellersta Norrland, Norra Mellansverige, Stockholm, Nationella regionalfondsprogrammet, Västsverige och Småland och Öarna godkänts vilka innefattat omprioriteringar mot bakgrund av det nya regelverket. Även för det nationella programmet för Fonden för en rättvis omställning (FRO) har Sverige inlämnat en halvtidsbedömning och programmet har godkänts av kommissionen inom ramen för halvtidsöversynen.

Ändringar av programmet för Europeiska socialfonden+, med anledning av halvtidsöversynen, godkändes av kommissionen i juni 2025. Därutöver godkändes ytterligare programändringar, bl.a. viss omfördelning av medel, i november. Dessa ändringar motiverades dock inte av halvtidsöversynen.

För havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet¹⁸ har ett förslag till programändring lämnats till kommissionen den 13 februari 2025. Detta med anledning av att det har uppstått behov av att göra vissa ändringar av programmets budget och mål. Programmet berörs dock inte av de lagförslag som kommissionen presenterat till följd av halvtidsöversynen.

¹³ Communication from the Commission to the European parliament and the council, A modernised Cohesion policy: The mid-term review, COM(2025) 163 final.

¹⁴ Proposal for a regulation of the European parliament and of the Council amending Regulations (EU) 2021/1058 and (EU) 2021/1056 as regards specific measures to address strategic challenges in the context of the mid-term review, COM(2025) 123 final.

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning 2021/1058 av den 24 juni 2021 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden, (EU) samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1056 av den 24 juni 2021 om inrättande av Fonden för en rättvis omställning.

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) nr 1296/2013.

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/1914 av den 18 september 2025 om ändring av förordningarna (EU) 2021/1058 och (EU) 2021/1056 vad gäller särskilda åtgärder för att hantera strategiska utmaningar i samband med halvtidsöversynen, samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/1913 av den 18 september 2025 om ändring av förordning (EU) 2021/1057 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) vad gäller särskilda åtgärder för att hantera strategiska utmaningar.

¹⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1139 av den 7 juli 2021 om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden.

5 De nationella målen på det sociala området

I följande avsnitt redogörs för framstegen med att nå de nationella målen inom ramen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter (den sociala pelaren). Åtgärder som bidrar till genomförandet av den sociala pelarens principer anges i bilaga 3.

I kommissionens handlingsplan för den sociala pelaren föreslogs tre övergripande EU-mål på det sociala området som ska uppnås senast 2030 och som ska bidra till att vägleda nationell politik och nationella reformer. Stats- och regeringscheferna ställde sig bakom de övergripande målen vid det informella mötet i Porto i maj 2021, vilket sedan bekräftades av Europeiska rådet den 24–25 juni samma år. Målen är för områdena sysselsättning, utbildning och fattigdomsminskning eller social utestängning, och är i överensstämmelse med FN:s mål för hållbar utveckling. På EU-nivå har målet för sysselsättning formulerats som att minst 78 procent av befolkningen i åldrarna 20–64 år ska vara sysselsatta 2030. EU:s övergripande mål för utbildning är att minst 60 procent av alla vuxna ska delta i utbildning varje år och det övergripande målet för fattigdom eller social utestängning är att minska antalet personer som lever i risk för fattigdom eller social utestängning med minst 15 miljoner (i förhållande till 2019 års nivå) innan 2030.

Medlemsstaterna uppmanades att fastställa nationella mål inom samma områden med hänsyn till deras respektive utgångslägen och nationella förutsättningar och i enlighet med deras nationella beslutsprocesser. Sveriges nationella mål för att bidra till de övergripande EU-målen på det sociala området fastställdes i 2022 års ekonomiska vårproposition (prop. 2021/22:100). Genomförandet av målen ska redovisas till kommissionen i de nationella lägesrapporterna.

Enligt 2022 års ekonomiska vårproposition ska Sveriges nationella mål vara ambitiösa, realistiska, konsistenta och förenliga med hållbar och inkluderande tillväxt samt sunda offentliga finanser. Det ska finnas en tydlig koppling till de övergripande europeiska målsättningarna. Det är viktigt att alla medlemsstater tar sitt ansvar för att bidra till att de övergripande målen uppnås men de medlemsstater som ligger längre ifrån målnivåerna bör bidra mer. De nationella målen ska integrera ett jämställdhetsperspektiv.

5.1 Sysselsättning

Sveriges nationella mål för sysselsättning är att minst 82 procent av befolkningen i åldrarna 20–64 år ska vara sysselsatta 2030. Sysselsättningsgapet mellan kvinnor och män ska minska väsentligt genom en ökning av kvinnors sysselsättningsgrad, särskilt i gruppen utrikes födda kvinnor.

Målet om en sysselsättningsgrad (20–64 år) på minst 82 procent är högre än EU-målet och uppnåddes 2022 och 2023. År 2024 sjönk dock sysselsättningsgraden under målet och 2025 minskade sysselsättningsgraden ytterligare, med 0,1 procentenhet, till 81,8 procent, vilket kan förklaras av den ekonomiska utvecklingen. Bland kvinnor var andelen sysselsatta 79,8 procent, vilket är en minskning med 0,1 procentenhet jämfört med föregående år och bland män var andelen sysselsatta 83,7 procent, vilket är en minskning med 0,2 procentenheter. År 2001 var skillnaden i sysselsättningsgrad mellan kvinnor och män 5,2 procent och 2025 var skillnaden 3,9 procentenheter, dvs. en

minskning med 1,3 procentenheter. I en internationell jämförelse har Sverige en hög sysselsättningsgrad bland kvinnor.

År 2025 sjönk sysselsättningsgraden (20–64 år) med 0,3 procentenheter bland inrikes födda samtidigt som den ökade med 0,3 procentenheter bland utrikes födda jämfört med 2024. Ökningen var tydligare bland utrikes födda män på 0,5 procentenheter jämfört med utrikes födda kvinnor på 0,2 procentenheter. År 2025 var sysselsättningsgraden bland utrikes födda kvinnor 14,0 procentenheter lägre än bland inrikes födda kvinnor och 8,6 procentenheter lägre än bland utrikes födda män. Nedan redogörs för Sveriges huvudsakliga åtaganden för att uppfylla Sveriges nationella mål avseende sysselsättning.

Regeringen har ingått en treårig överenskommelse (2023–2025) med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om öppen förskola som verktyg för att öka utrikes födda kvinnors möjligheter till inträde på arbetsmarknaden. Inom ramen för överenskommelsen genomför SKR ett riktat processtöd till ett urval kommuner och lokala aktörer samt sprider erfarenheterna så att andra kommuner också kan ta initiativ i framtiden. Redovisning har skett den 15 februari 2026 (A2026/00128).

I juli 2023 fick Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket, Socialstyrelsen och Jämställdhetsmyndigheten i uppdrag att i samverkan genomföra en myndighetsgemensam plan för att öka utrikes födda kvinnors arbetsmarknads-etablering (A2023/00923). Uppdraget slutredovisades den 31 mars 2026.

För att kunna få en samlad bild av utvecklingen av integrationen för de aspekter som inte kan mätas med registerdata finns det också behov av att använda kompletterande datainsamlingsmetoder. Statistiska centralbyrån har därför haft i uppdrag att identifiera lämpliga och tillförlitliga metoder för datainsamling, som på sikt kan bidra till att bredda kunskapen om integration, med fokus på delmålen som avser demokratisk samt social och kulturell integration (A2024/01441). Statistiska centralbyrån rapporterade uppdraget i juni 2025 (A2025/00652).

Myndigheten för arbetsmiljökunskap (Mynak) har haft i uppdrag att redovisa hur ökat distansarbete efter covid-19 pandemin fortsatt påverkar jämställdheten mellan kvinnor och män på arbetsmarknaden. Uppdraget slutrapporterades den 22 februari 2025. Som en följd av rapporten har ett nytt uppdrag givits till Arbetsmiljöverket i regleringsbrevet för 2026. Uppdraget innebär att Arbetsmiljöverket ska redovisa hur ett ökat distansarbete efter covid-19 pandemin påverkar jämställdheten mellan kvinnor och män på arbetsmarknaden och ska redovisas senast den 22 februari 2027 till Regeringskansliet (A2025/01246).

För att underlätta för långtidsarbetslösa och nyanlända att få en anställning har medel tillförts för att möjliggöra en förlängning av etableringsjobben efter 2027. En förutsättning för förlängning är att arbetsmarknadens parter förlänger sitt centrala kollektivavtal om etableringsjobb och att en förlängning av etableringsjobben godkänns av kommissionen. I budgetpropositionen avsattes 11 miljoner kronor för 2026 i anslaget för nystartsjobb och etableringsjobb. Anslaget beräknades därefter öka med 84 miljoner kronor för 2027 och 196 miljoner kronor för 2028 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 14). Därutöver har Arbetsförmedlingen i regleringsbrevet för budgetåret 2026 fått i uppdrag att öka kännedomen om etableringsjobb hos arbetsgivare, arbetssökande och andra aktörer. Uppdraget ska genomföras i dialog med arbetsmarknadens parter (A2025/01268).

Den 1 mars 2026 införs nya regler som ska stärka informationsutbytet mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna när det gäller arbetssökande med behov av kommunal vuxenutbildning (komvux). Syftet är att förbättra samarbetet mellan

Arbetsförmedlingen och kommuner. Genom ändringarna får Arbetsförmedlingen tillgång till uppgifter om arbets sökande som studerar eller har studerat inom komvux, i den utsträckning som behövs för handläggningen inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Samtidigt får kommunerna ta del av de uppgifter från Arbetsförmedlingen som är nödvändiga för handläggningen inom komvux. Regeländringarna syftar dels till att skapa bättre förutsättningar för ett samordnat och effektivt stöd till arbets sökande som behöver komplettera sin kompetens genom reguljär utbildning, dels till att stärka Arbetsförmedlingens kontrollarbete. Det förbättrade informationsutbytet bidrar till mer träffsäkra insatser och underlättar individens väg till arbete (prop. 2024/25:145, bet. 2024/25:AU11, rskr. 2024/25:237).

Arbetsförmedlingen har även fått i uppdrag att, med egen personal, lokalt och regionalt effektivt sammanföra arbets sökande med de arbetsgivare som söker arbetskraft. Personer som har varit utan arbete i mer än två år ska prioriteras, däribland utrikes födda kvinnor och personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (A2023/01742).

Arbetsförmedlingen har vidare fått i uppdrag att ge personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga förbättrat stöd. Myndigheten ska bl.a. utveckla och följa upp anvisningsprocessen till skyddat arbete hos Samhall. Arbetsförmedlingen ska även anvisa personer med nedsatt arbetsförmåga som varit utan arbete länge till lönebidrag för utveckling i anställning hos Samhall (A2025/00282).

Regeringen har, genom en ändring i 7 § förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program, utökat den tid som arbetslösa med behov av språkstöd kan ta del av studiemotiverande kurs på folkhögskola. Från och med den 1 januari 2026 kan Arbetsförmedlingen anvisa arbets sökande, som har ett annat modersmål än svenska och är i behov av språkstöd, till förberedande insats i form av folkhögskoleutbildning i studiemotiverande syfte i upp till sex månader i stället för en tidsperiod om längst tre månader.

Se avsnitt 4.2 för information om insatser inom det nationella programmet för Europeiska socialfonden+ 2021–2027.

5.2 Utbildning

Sveriges nationella utbildningsmål är att minst 60 procent av alla vuxna ska delta i utbildning varje år. Av de deltagande bör minst 40 procent vara män och minst 40 procent kvinnor.

Utbildning innefattar i detta avseende både formell och informell utbildning. Formell utbildning avser organiserad utbildning inom ramen för det reguljära utbildningsväsendet. Informell utbildning avser såväl personalutbildning på arbetstid, arbetsmarknadsåtgärder och kortare kurser, seminarier och studiecirkel på fritiden. Det nationella målet är på samma nivå som EU-målet. Den senaste tillgängliga statistiken från Adult Education Survey är att 66,5 procent av vuxna personer i åldern 25 till 64 år deltagit i någon formell och/eller icke formell utbildning i Sverige. Bland kvinnor är andelen deltagande 70,2 procent och bland män 62,9 procent. Nedan redogörs för Sveriges huvudsakliga åtaganden för att uppfylla Sveriges nationella mål avseende utbildning.

Yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom den kommunala vuxenutbildningen (regionalt yrkesvux) har byggts ut kraftigt de senaste åren. Vuxna som saknar rätt

utbildning behöver ökad tillgång till gymnasial yrkesutbildning som möter näringslivets behov. Yrkesutbildning är också viktigt för utrikes födda som ännu inte har kommit in på den svenska arbetsmarknaden för att påskynda ekonomisk integration och motverka utanförskap. Anslaget för statligt stöd för vuxenutbildning har därför ökat med 150 miljoner kronor för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 16).

Yrkeshögskolan har en viktig roll när det gäller att möta de fortsatt stora kompetensbehoven i hela Sverige, möjliggöra omställning och främja matchningen på arbetsmarknaden. Regeringen bedömer att det fortsatt finns en hög efterfrågan på yrkeshögskoleutbildning. Regeringen har därför sedan 2024 satsat på en utbyggnad av yrkeshögskolan. För att öka antalet utbildningsplatser inom yrkeshögskolan och bibehålla utbildningarnas kvalitet ökas anslaget med 117,5 miljoner kronor för 2026. För 2027 beräknas anslaget öka med 229,5 miljoner kronor och fr.o.m. 2028 beräknas anslaget öka med 372,5 miljoner kronor (prop. 2025/26:1 utg.omr. 16). Sedan 2024 pågår även en pilot om Nationell yrkesutbildning för vuxna på gymnasial nivå, enligt yrkeshögskolans modell. Satsningen beräknas uppgå till 150 miljoner kronor årligen mellan 2026 och 2028 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 16).

Införandet av ett nytt omställningsstudiestöd 2023 genom lagen (2022:856) om omställningsstudiestöd, medför att omställning eller vidareutbildning för vuxna underlättas. Omställningsstödet tillkom i nära samarbete med arbetsmarknadens parter. Utgångspunkten för stödet är att det ges för utbildning som kan antas stärka den stödsökandes framtida ställning på arbetsmarknaden med beaktande av arbetsmarknadens behov. Stödet utökades i budgetpropositionen för 2026 till ca 7,34 miljarder kronor (prop. 2025/26:1 utg.omr. 15, bet. 2025/26: UbU2, rskr. 2025/26:115). Efterfrågan på stödet har varit betydligt högre än väntat, vilket bidragit till långa handläggningstider för den ansvariga myndigheten Centrala studiestödsnämnden (CSN). För att långsiktigt komma till rätta med de långa handläggningstiderna har ett flertal regelförenklingar genomförts som har lett till kortare handläggningstider.

Inom ramen för ett särskilt ingenjörspaket har regeringen i budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 16, bet. 2023/24:UbU1, rskr. 2023) gjort en förstärkning om 74 miljoner kronor på utbildning på avancerad nivå för vidareutbildning och omställning inom teknik och naturvetenskap. Det görs mot bakgrund av den snabba teknikutvecklingen, som ställer stora krav på kompetensförsörjningen under kommande år. Omställningen till ett fossilfritt energisystem medför att möjligheterna till omställning och vidareutbildning för den som redan läst t.ex. en ingenjörsutbildning behöver förbättras. Som en del av det särskilda ingenjörspaketet ingår också en förstärkning på 23 miljoner kronor för att bygga ut basårutbildningar vid vissa lärosäten. Genom basårutbildning kan studenter läsa in ämnen för att bli behöriga till bl.a. ingenjörsutbildningarna. På så vis stärks rekryteringen till utbildningarna och fler ges möjlighet att få relevant behörighet.

Yrkesverksamma med specialistkompetens behöver få bättre möjligheter att vidareutveckla sin kompetens, framför allt genom kortare kurser med högt kvalificerat innehåll. Därför har regeringen satsat särskilt på korta kurser för yrkesverksamma och avsatte 30 miljoner kronor för 2024 och 60 miljoner kronor för 2025 för ändamålet. För att permanenta tidigare satsning på korta kurser för yrkesverksamma ökas anslaget med 50 miljoner kronor fr.o.m. 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 16). Syftet är att medlen ska kunna bidra till att utveckla ett särskilt kvalificerat utbildningsutbud som på sikt kan ges som uppdragsutbildning eller poänggivande högskoleutbildning.

Inför 2023 har styrningen av högskolornas arbete med kompetensförsörjning stärkts genom att det i lärosätenas regleringsbrev framgår att de särskilt redovisar hur de utvecklat utbildningsutbudet för att stärka tillgången till utbildning för livslångt lärande

och omställning. Därutöver ska en redovisning lämnas över hur lärosätet möter det omgivande samhällets behov av utbildning. Under 2025 remitterades ett förslag om en modell för hur universitet och högskolors utbildningsutbud kan utvecklas för att möta de nya behov som den föränderliga arbetsmarknaden ger upphov till (U 2024:C) och som är bakgrunden till omställningsstudiestödet. I regeringens budgetproposition för år 2026 har regeringen angett att den avser presentera förslag på en särskild ersättningsmodell för universitet och högskolor avseende utbildning för yrkesverksamma med fokus på omställning och vidareutbildning. För att påskynda utvecklingen av utbildningsutbudet bl.a. inom STEM-ämnena (Science, Technology, Engineering and Mathematics) satsar regeringen också på riktade resurser till ett antal lärosäten för att utveckla korta kurser för yrkesverksamma (prop. 2025/26:1 utg.omr. 16). Lärosätena har tillförts betydande resurser genom budgetpropositionen i flera omgångar sedan 2015 för att möjliggöra fler utbildningsplatser inom bl.a. vårdutbildningar, förskolläro- och lärarutbildningar och ingenjörsutbildningar. Resurser för att möta efterfrågan på utbildning vid universitet och högskolor ingår som en åtgärd i Sveriges återhämtningsplan.

5.3 Fattigdom och social utestängning

Sveriges mål för fattigdom och social utestängning är att antalet kvinnor och män, flickor och pojkar som lever i risk för fattigdom eller social utestängning innan 2030 ska minska med minst 15 000 i förhållande till 2019 års nivå. Av dessa bör minst en tredjedel vara barn.

Under en längre tid har andelen personer som lever i risk för fattigdom eller social utestängning i Sverige legat på en relativt stabil nivå. År 2024 uppgick andelen till 17,5 procent, mätt med EU:s indikator Risk för fattigdom eller social utestängning. År 2025 uppgick andelen till 18,6 procent, vilket är lägre än genomsnittet för EU som år 2024 uppgick till 21,0 procent. Statistiken för genomsnittet för EU år 2025 är inte tillgänglig ännu.

Det bästa verktyget för att bryta ekonomisk utsatthet och motverka låg ekonomisk standard är egen inkomst av arbete. Utöver de initiativ och åtgärder som tas på det socialpolitiska området, bidrar även åtgärder på andra politikområden, inklusive de sysselsättnings- och utbildningspolitiska områdena till uppfyllelsen av målet om att minska risken för fattigdom eller social utestängning, se avsnitt 3.3, 5.1 och 5.2. Nedan redogörs för ytterligare åtaganden för att uppfylla Sveriges nationella mål avseende fattigdom och social utestängning.

Drivkrafter för att fler ska lämna bidragsberoende och försörja sig själva är av stor betydelse för uppfyllelsen av det nationella målet. Regeringen genomför därför en bidragsreform i flera delar för att stärka incitamenten för personer att tillträda eller återgå till arbete.

Det ekonomiska utbytet av att gå från försörjningsstöd till arbete behöver öka. Regeringen har i propositionen Reformerat försörjningsstöd – bidragstak och ökade möjligheter till arbete (prop. 2025/26:201) lämnat förslag på ändringar som syftar till att fler personer snabbare ska nå arbetsmarknaden, underlätta integrationen för utrikes födda kvinnor och män samt bryta långvarigt biståndsmottagande. Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

För att ytterligare stärka de ekonomiska drivkrafterna att gå från försörjningsstöd till arbete har regeringen beslutat om en ny tidsbegränsad ersättning (jobbpremie). Den tillfälliga ersättningen är skattefri och gäller under två års tid fr.o.m. 1 mars 2026.

Jobbpremie kan tilldelas den som har fått försörjningsstöd under en viss period, och därefter övergått till anställning och blivit självförsörjande.

I propositionen Aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd (prop. 2025/26:207) föreslås ett krav på att vuxna kvinnor och män som tar emot försörjningsstöd ska delta i aktiviteter som motsvarar den enskildes förmåga att delta. Aktiviteterna ska bidra till att öka den enskildes förmåga att ta ett arbete, öka den enskildes språkliga förutsättningar, förbättra den enskildes förutsättningar att söka arbete eller bestå av arbetsplatsförlagda aktiviteter. De ska vara utformade så att personer som deltar är oförhindrade att ta en anställning och även i övrigt kan stå till arbetsmarknadens förfogande. Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

För att stärka drivkrafterna för personer som kommer till Sverige att snabbt uppnå en egen försörjning har regeringen i propositionen Kvalificering till socialförsäkringen (prop. 2025/26:136) föreslagit ett nytt krav på kvalificering för vissa av de bosättningsbaserade socialförsäkringsförmånerna. Kvalificeringen kan uppfyllas genom att vara bosatt i Sverige i fem år inom en ramtid av 15 år, men det föreslås även ett snabbspår genom inkomster av arbete i två olika nivåer. Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Barnfamiljer med bostadsbidrag fick under perioden 1 juli 2022 t.o.m. den 30 juni 2025 ett förstärkt bostadsbidrag i form av ett tillfälligt tilläggsbidrag på grund av ökade levnadsomkostnader. Tilläggsbidraget var konstruerat för att vara ett tillfälligt stöd under en begränsad period. För att stötta ekonomiskt utsatta barnfamiljer har de övre bostadskostnadsgränserna inom bostadsbidraget höjts fr.o.m. 1 januari 2026. Höjningen av bostadskostnadsgränserna innebär ett höjt bostadsbidrag med som mest 800 kronor per månad för familjer med ett barn och 1 000 kronor per månad för familjer med två eller flera barn. Åtgärden innebär att bostadsbidraget i högre grad är kopplat till de faktiska bostadskostnaderna.

Regeringen beslutade den 5 mars 2026 propositionen Ett mer träffsäkert och korrekt bostadsbidrag (prop. 2025/26:170). Förslagen syftar till att minska problemen med felaktiga utbetalningar, återkrav och skuldsättning inom bostadsbidraget. Bostadsbidragets nuvarande konstruktion gör att många bostadsbidragsmottagare blir återbetalningsskyldiga när det slutliga bostadsbidraget bestäms. Genom reformen beräknas återkraven av bostadsbidrag minska med ca 90 procent. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Regeringen har fortsatt satsningen för att förbättra stödet för återgång i arbete för personer med ersättningar från sjukförsäkringen. För att främja återgång i arbete är det fr.o.m. den 1 mars 2026 möjligt att under en period prova att arbeta med bibehållen sjukpenning. Från och med 1 juli 2026 kommer det att vara möjligt för den som har sjukersättning eller aktivitetsersättning att studera på deltid och ha sin ersättning partiellt vilande. Prövotiden för studier med aktivitetsersättning förlängs från sex till tolv månader. Försäkringskassan har i regleringsbrevet för 2026 getts i uppdrag att ge fler personer med aktivitetsersättning arbetsförberedande eller arbetslivsinriktade insatser samt utveckla indikatorer för att detta ska kunna följas upp.

För att stärka barns och ungas tillgång till en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra införde regeringen i september 2025 ett fritidskort till barn och unga. Fritidskortet lämnas för barn i åldrarna 7–16 år. Fritidskortet lämnas till vårdnadshavare med två olika nivåer: ett allmänt fritidskort om 550 kronor per år och barn och ett särskilt fritidskort om 2 500 kronor per år och barn. Det särskilda fritidskortet lämnas till barn vars vårdnadshavare under det närmsta föregående kalenderåret har beviljats preliminärt bostadsbidrag i syfte att främja jämlikt deltagande oavsett hushålls-ekonomi. Fritidskortet kan också användas för hyra av utrustning och hjälpmedel,

vilket bidrar till att barn och unga med funktionsnedsättning eller andra behov av särskilt stöd uppmärksammas.

En ny socialtjänstlag trädde i kraft den 1 juli 2025. Socialtjänstlagen (2025:400) innebär bl.a. större fokus på att socialtjänsten ska arbeta mer förebyggande och vara lätt tillgänglig. För att socialtjänsten ska kunna nå fler på ett enklare sätt och i ett tidigare skede föreskriver lagen att vissa insatser får erbjudas utan individuell behovsprövning. Genom lagen fastställs att socialtjänstens verksamhet ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet och att socialnämnden systematiskt och fortlöpande ska följa upp, utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten. Barnens rättigheter stärks också genom att lagen anpassas till barnkonventionen. Det förtydligas även att socialtjänsten ska främja jämlika och jämställda levnadsvillkor.

Regeringen genomför satsningar för att stärka föräldraskapsstödet och har sedan 2023 avsatt 400 miljoner kronor årligen för att förstärka föräldraskapsstödjande insatser. För att föräldraskapsstödet i högre utsträckning ska nå fram till de målgrupper som är i störst behov avsatte regeringen 2025 ytterligare 5 miljoner kronor för att tillgängliggöra och målgruppsanpassa stödet.

Regeringen har även gett länsstyrelser i län med utsatta områden, särskilt utsatta områden och riskområden som har identifierats av Polismyndigheten ett uppdrag att under 2023–2026 erbjuda stöd till kommuner, regioner och andra relevanta aktörer. Syftet med stödet är att utveckla ett kunskapsbaserat, samordnat och långsiktigt stöd i föräldraskapet till föräldrar (Fi2021/02746). Uppdraget ska bidra till att bekämpa och förebygga kriminalitet bland barn och unga.

Den nationella strategin för att motverka hemlöshet är gällande t.o.m. utgången av 2026. För att stärka kommunernas arbete med att motverka hemlöshet har regeringen bl.a. riktat ett flerårigt statsbidrag under strategiperioden för att förstärka och implementera metoden Bostad först. Socialstyrelsen har fått i uppdrag att i nära dialog med kommunerna stötta dem i deras arbete för att minska antalet vräkningar av barnfamiljer (S2024/01823). I uppdraget ingår även att lämna förslag på åtgärder för att minska antalet vräkningar av barnfamiljer. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 maj 2027. Det bedöms vara av stor vikt att arbetet kan fortsätta och utvecklas, särskilt med fokus på att förebygga vräkningar av barnfamiljer och att stötta kommunerna i genomförandet av metoden Bostad först. Regeringen har därför i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 9) avsatt medel för en förlängning och förstärkning av satsningen.

6 Framsteg mot FN:s globala mål för hållbar utveckling

Regeringens övergripande arbete med Agenda 2030 vägleds av det riksdagsbundna målet för genomförandet av agendan (prop. 2019/20:188, bet. 2020/21:FiU28, rskr. 2020/21:154). Sverige ska genomföra Agenda 2030 för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling genom en samstämmig politik nationellt och internationellt. Genomförandet ska präglas av agendans princip att ingen ska lämnas utanför. Regeringens arbete med Agenda 2030 bedrivs inom ramen för ordinarie budget- och styrningsprocesser. Sverige har i hög utsträckning lagstiftning och riksdagsbundna mål som väl motsvarar eller uttrycker en högre ambition än de globala målen för hållbar utveckling (se prop. 2019/20:188, bet. 2020/21:FiU28, rskr. 2020/21:154). Arbetet för att uppnå de riksdagsbundna målen bidrar följaktligen även till att uppnå de globala målen för hållbar utveckling i Sverige.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att den ska redovisa arbetet med Sveriges genomförande av Agenda 2030 vartannat år i en skrivelse till riksdagen (bet. 2020/21:FiU28 punkt 2, rskr. 2020/21:154). I regeringens senaste skrivelse om Sveriges genomförande av Agenda 2030 som överlämnades till riksdagen den 5 december 2024 (skr. 2024/25:66) konstateras att Sverige fortsatt har goda möjligheter att nå de globala målen för hållbar utveckling. Samtidigt har flera samhällsproblem över tid vuxit sig större, eller inte förbättrats, vilket försvårar genomförandet av agendan såväl nationellt som internationellt. Kampen mot den organiserade brottsligheten kräver extraordinära åtgärder under mycket lång tid. Sverige behöver återupprätta en stark kunskapsskola, öka den fossilfria elproduktionen och förbättra transportinfrastrukturen. Regeringen arbetar med att lösa dessa utmaningar.

I den senaste skrivelsen konstateras att den globala utvecklingen präglas av geopolitiska motsättningar, demokratisk tillbakagång och ett polariserat multilateralt samarbete. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har satt den regelbaserade världsordningen under tryck. De humanitära behoven i världen har ökat kraftigt med fler och längre väpnade konflikter, vilket har lett till ökat mänskligt lidande, materiell förstörelse, fördrivning av civila och flyktingströmmar. Otrygg livsmedelsförsörjning har ökat undernäring, hunger och svält. Covid-19-pandemin orsakade den största globala fattigdomsökningen på flera decennier och har fortfarande kännbara konsekvenser för hälsa, utbildning, ekonomier och samhällen. Den globala medeltemperaturen fortsätter att stiga. Ett krympande demokratiskt utrymme i många länder, utan god förvaltning och med en svag rättsstat, har försämrat förutsättningarna för ekonomisk utveckling och ökat korruption och fattigdom. Dessa utmaningar har lett till stora bakslag i genomförandet av Agenda 2030. Regeringen kommer att fortsätta arbeta för att EU på ett effektivt sätt genomför Agenda 2030, inom och utanför EU:s gränser. Genom utrikes-, bistånds- och handelspolitiken bidrar Sverige aktivt till verksamhet som syftar till att möjliggöra det globala genomförandet av Agenda 2030. Regeringen betonar varje lands ansvar för sin utveckling och för sina medborgares välbefinnande för att skapa förutsättningar för en hållbar utveckling globalt. Sverige är samtidigt en stark röst och aktör globalt för demokrati, rättsstatens principer, mänskliga fri- och rättigheter och jämställdhet. Sverige fortsätter att vara en av de mest generösa biståndsgivarna i världen. I enlighet med Sevilla-åtagandet från den fjärde konferensen om utvecklingsfinansiering fortsätter Sverige att se över och stärka den resursmobilisering, inklusive utökade privata investeringar för grön och digital omställning, som krävs för att genomföra Agenda 2030.

Konkreta åtgärder som svarar upp mot de globala målen för hållbar utveckling inom Agenda 2030 anges i bilaga 4.

Bilaga 1

Bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens

Tabell Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet..1

RRF-bidrag

Utfall t.o.m. 2025, prognos 2026. Procent av BNP

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Inkomster från RRF-bidrag							
RRF-bidrag inkluderade i							
1 inkomstprognoser	0,01	0,12	0,13	0,11	0,07	0,05	0,09
Kassamässig utbetalning av RRF-							
2 bidrag från EU	–	–	–	–	–	0,28	0,28
Utgifter finansierade av RRF-bidrag							
3 Totala löpande utgifter	0,01	0,12	0,13	0,11	0,07	0,05	0,09
4 investeringar P.51g	0,00	0,04	0,07	0,07	0,05	0,03	0,00
5 kapitaltransferringar D.9	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Totala kapitalutgifter, (4+5)	0,00	0,04	0,08	0,07	0,05	0,03	0,00
Övriga kostnader finansierade med RRF-bidrag							
Minskade skatteinkomster	–	–	–	–	–	–	–
Övriga kostnader som påverkar inkomster	–	–	–	–	–	–	–
Finansiella transaktioner							
	–	–	–	–	–	–	–

Anm.: RRF-bidrag inkluderade i inkomstprognoser är periodiserade enligt NR-definitioner samt beräknade utifrån växelkursen 10,125 SEK/EUR samtliga år. Kassamässig utbetalning av RRF-bidrag från EU baseras på aktuell växelkursprognos. Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Bilaga 2

Utdrag ur Sveriges rapportering om de landsspecifika rekommendationerna, utdrag från CeSaR

Sweden's contribution to the Country-specific recommendations (CSR) assessment Semester Cycle 2026

CSR.2025.1

CSR 1 Subpart 1: Reinforce overall defence and security spending and readiness while ensuring debt sustainability in line with the European Council conclusions of 6 March 2025.

Measures	
Entry 1	MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:49 PM) The Government aims to reach the NATO commitment of 5,0 percent of GDP within the set timeframe. Sweden has committed to a historic expansion of defence spending and announced the aim of reaching the 3.5 percent of GDP target by 2030. The agreement allows for temporary financing by loans to accelerate the build-up of capabilities without undermining long-term public finances. According to our estimates, the spending will reach 3.1 percent by 2028.
Comments	
State of play	

CSR 1 Subpart 2: Adhere to the maximum growth rates of net expenditure recommended by the Council on 21 January 2025.

Measures	
Entry 1	MEASURE TYPE: Not Defined (18/02/2026 12:55 PM)

	According to the Budget Bill for 2026, Sweden will adhere to the maximum growth rates of net expenditure
Comments	
Entry 1	The Budget Bill for 2026 is temporarily expansive due to the government's intention to support the economy throughout the recession. Together with support to Ukraine and increased defence spending, net expenditure will probably exceed the maximum net expenditure growth rate recommended by the Council during 2026. The deficit in general government net lending is, with discretionary decisions included, predicted to be below 3 per cent of GDP. The growth in net expenditure will however gradually decline and structural balance will improve.
State of play	

CSR.2025.2

CSR 2 Subpart 1: In view of the applicable deadlines for the timely completion of reforms and investments under Regulation (EU) 2021/241, ensure the effective implementation of the recovery and resilience plan, including the REPowerEU chapter. Accelerate the implementation of cohesion policy programmes (ERDF, JTF, ESF+), building, where appropriate, on the opportunities offered by the mid-term review. Make optimal use of EU instruments, including the opportunities provided by InvestEU and programme the Strategic Technologies for Europe Platform, to improve competitiveness.

Measures	
Entry 1	MEASURE TYPE: Not Defined (18/02/2026 12:55 PM) Not reported here
Comments	
State of play	

CSR.2025.3

CSR 3 Subpart 1: Ensure the achievement of greenhouse gas emissions reduction targets by reducing, in particular emissions from road transport.

Measures	
Entry 1	<p>MEASURE TYPE: Implemented (18/02/2026 15:47 PM)</p> <p>Klimatklivet (the Climate leap): This support scheme has been strengthened with an additional SEK 1.5 billion per year 2026-2028, which, among other things, will support the establishment of charging infrastructure. The strengthening of the Climate leap was announced in the Budget bill for 2026, which was adopted by the Parliament in December 2025.</p>
Entry 2	<p>MEASURE TYPE: Implemented (18/02/2026 15:48 PM)</p> <p>Reduction obligation: the emission reduction obligation for transport fuel distributors was raised from 6 percent to 10 percent (for both diesel and petrol). The increased reduction obligation was adopted through Prop. 2024/25:131 on 18 March 2025.</p>
Entry 3	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 15:50 PM)</p> <p>The tax exemption for workplace charging has been made permanent to further facilitate the transition to a fossil-free vehicle fleet and promote commuting with electrical vehicles. The reform was announced in the Budget bill for 2026, which was adopted by the Parliament in December 2025.</p>
Entry 4	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 15:51 PM)</p> <p>Climate premium for electrical lorries has been prolonged for two years, now running until 2028. The prolongation was announced in the Budget bill for 2026, which was adopted by the Parliament in December 2025. A change of the ordinance regulating the support scheme is underway.</p>
Entry 5	<p>MEASURE TYPE: Adopted (18/02/2026 15:51 PM)</p> <p>A new climate bonus for low-income households for purchasing or leasing of electric cars. The ordinance for the climate bonus was adopted on 18 December 2025. It will come into force on the 18 March 2026.</p>
Comments	

State of play

CSR 3 Subpart 2: Reduce reliance on fossil fuels by accelerating the deployment of renewables,

Measures	
Entry 1	<p>MEASURE TYPE: Not Defined (18/02/2026 15:52 PM)</p> <p>Renewable Acceleration Areas. The government is in close contact with interested counties and municipalities on establishing renewable acceleration areas according to article 15c of the RES directive. The projects in question include production of renewable hydrogen and wind power.</p>
Entry 2	<p>MEASURE TYPE: Adopted (18/02/2026 15:53 PM)</p> <p>Kraftlyftet is an investment support scheme that aims to strengthen electricity security of supply and enable increased electricity use. The regulation was decided on 11 december 2025 and entered into force on 13 January 2026. Eligible measures include bio-CHP, renewable fuel gas turbines, electricity or heat storage linked to renewable generation, and upgrades to small scale hydropower. The deadline for completing supported projects is 31 December 2031. The Swedish Energy Agency may grant up to SEK 5 billion in support during 2026.</p>
Comments	
Entry 1	<p>The Renewable Acceleration Areas should be seen as work in progress and is an idea.</p>
State of play	

CSR 3 Subpart 3: including by expanding and upgrading energy transmission networks,

Measures	
Entry 1	<p>MEASURE TYPE: Not Defined (18/02/2026 12:55 PM)</p> <p>No new measures to report</p>
Comments	

State of play

CSR 3 Subpart 4: and improving energy efficiency.

Measures	
Entry 1	<p>MEASURE TYPE: Adopted (18/02/2026 15:54 PM)</p> <p>Energy efficiency in small houses: The government allocated approximately SEK 1.2 billion between 2023-2025 for a grant for energy efficiency in single-family homes. The grant was aimed at single-family homes with direct electricity or gas as a heating. The purpose of the grant was to make the energy use of single-family homes more efficient to reduce households' vulnerability to high energy prices. In the budget bill for 2026, it was proposed that the grant would be extended and developed between 2026-2030. The investment amounts to approximately SEK 300 million per year, including information and skill-building efforts.</p>
Comments	
State of play	

CSR 3 Subpart 5: Accelerate and streamline permitting procedures for deploying renewables, particularly for offshore and onshore wind energy, and avoid permitting approval reversals

Measures	
Entry 1	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 15:55 PM)</p> <p>The government is working to develop a wind power package that will improve the conditions for expanding onshore and coastal wind power. The first step is to establish support for municipalities based on property taxes for wind power plants. The government is working on several proposals to compensate residents and communities with the aim of strengthening the local benefits and acceptance for new wind power. The bill will be reported to the Parliament in March.</p>
Entry 2	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:00 PM)</p> <p>In June 2023, the Swedish government appointed a committee of inquiry to propose how permitting procedures under the Environmental Code can be simplified and shortened. One of the main purposes of the assignment was to promote an effective</p>

	<p>industrial climate transition. The assignment was partly reported in January 2025. The government is currently reviewing the proposals of the inquiry. In the Budget Bill for 2026, the government announced a new environmental assessment authority will be established on 1 July 2027.</p>
Entry 3	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:01 PM)</p> <p>In May 2023, the Swedish government appointed a committee of inquiry to submit a proposal on how environmental permitting procedures for offshore wind power can be more efficient. The assignment was reported in December 2024. The committee proposes an auction system for offshore wind power like most of Sweden's neighboring countries in northern Europe. The government is currently reviewing the proposals of the inquiry.</p>
Comments	
State of play	

CSR.2025.4

CSR 4 Subpart 1: Improve educational performance, including of students from disadvantaged socio-economic and migrant backgrounds, by addressing the persistent shortage of qualified teachers, by ensuring equal access opportunities to the schooling system and by further supporting the transition of students to upper secondary school.

Measures	
Entry 1	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:05 PM)</p> <p>In December 2025, the Government decided to proceed with proposals from an inquiry tasked with looking into improved support for pupils in school. The proposals entail, among other things, that the regulation on extra adaptations and the guarantee for early support measures should be abolished, and that it should be clarified that all pupils should be given guidance and stimulation. Standardised tests will be carried out at the beginning of the autumn term to identify pupils with support needs. Pupils must be given early remedial teaching in Swedish, Swedish as a second language and mathematics. The Government has decided on several different measures suggested by the Teacher Education Inquiry. These are implemented at various times, and the first to be implemented is increased admission requirements for the teacher education programme.</p>

Entry 2	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:14 PM)</p> <p>The Government has decided on a legislative referral proposal containing amendments to the Education Act aimed at creating better conditions for safety and order in schools through several coordinated measures. Among other things, the responsibilities of the school authority and the principal for ensuring safety and order at the school unit will be clarified. In addition to carrying out preventive work, the school authority and the principal must also work to ensure that safety and order are maintained. Schools will also become mobile phone-free environments, meaning that students' mobile phones will be collected at the beginning of the school day and returned at the end of the school day in compulsory school forms, leisure-time centres and open leisure-time activities. The proposal was referred to the Council on Legislation on 29 January 2026. The Government expects to hand over the proposal to the Parliament on 12 March 2026.</p>
Entry 3	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:11 PM)</p> <p>The Government has referred proposals for amendments to the Education Act (2010:800) that aim to create a strong knowledge school to the Council on Legislation. The purpose of the new curricula is to give teaching a stronger focus on knowledge, where basic knowledge and skills are emphasised, especially in the younger school years. The aim is also to make the syllabi more precise and adapt the teaching to children's cognitive development, so that the progression between the grades becomes clearer and more appropriate. Furthermore, the Government has proposed introducing new syllabuses in basic Swedish for pupils who are new to the language. The quality of teaching will be strengthened through teaching strategies based on scientific basis and proven experience. The goal is to establish a strong knowledge-based school where pupils are given better conditions to develop stable and permanent knowledge, while at the same time making knowledge development more structured and predictable through a clear progression throughout schooling. The reform will also strengthen teachers' opportunities to conduct effective teaching through clearer governing documents and strengthened professional support. New curricula for compulsory school, adapted compulsory-school, special school and Sami school will be applied from the autumn term of 2028. The proposal was referred to the Council on Legislation on 29 January 2026. The Government expects to hand over the proposal to the Parliament on 12 March 2026.</p>
Entry 4	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:15 PM)</p> <p>On 29 Januari 2026, a draft was submitted for review by the Council on Legislation. The draft contains proposals for amendments to the Education Act (2010:800). The amendments aims to create better conditions for teachers and preschool</p>

	<p>teachers to carry out their teaching assignment and to increase the attractiveness of the teaching profession by reducing administrative burdens and clarifying the scope of the teaching assignment. The proposal was referred to the Council on Legislation on Jan 29, 2026. The Government expects to hand over the proposal to the Parliament on March, 12, 2026.</p>
Entry 5	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:16 PM)</p> <p>The Government has continued to strengthen vocational education, both at upper secondary level and within higher vocational education. The initiatives include continued expansion of higher vocational education, increased funding for the pilot of a new form of vocational education for adults at upper secondary level, based on the model applied in higher vocational education, as well as measures aiming at increasing the number of completed courses within regional vocational education for adults. The pilot of a new form of vocational education for adults at upper secondary level has also been extended until 2028.</p>
Entry 6	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:17 PM)</p> <p>The Government has referred a proposal to reform the Swedish grading system and the system for grade point average (GPA) calculation to the Council on Legislation for consideration. A numerical grading scale ranging from 1–10 is proposed, and the present failing grade (F) will be repealed. A compensatory grading principle is proposed, meaning that a higher level of knowledge in one aspect of a subject can compensate for a lower level of knowledge in another aspect. In the present grading system, a passing grade in a number of subjects is required for eligibility to a national programme in upper secondary school. Instead, a GPA of 4.0 is proposed for eligibility to a national programme in upper secondary school, shifting the focus to a level of knowledge and skills that provides the feasible prerequisites to complete an upper secondary education and permeate through the education system. The share of pupils ineligible for a national programme is expected to be reduced by 50 percent. The proposal was referred to the Council on Legislation on 29 January 2026. The Government expects to hand over the proposal to the Parliament on 12 March 2026.</p>
Entry 7	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:18 PM)</p> <p>In December 2025, the Government decided to proceed with several proposals from an inquiry tasked with looking into admission requirements, joint planning by higher education institutions of teacher programmes and the content of the curricula to improve the quality of the teacher education programmes. The long-term expectation is that these measures will increase retention, and lead to more students finalising their studies. The proposal was referred to the Council on Legislation on 29 January</p>

	2026. The Government expects to hand over the proposal to the Parliament on 12 March 2026.
Entry 8	<p>MEASURE TYPE: Adopted (19/02/2026 11:40 AM)</p> <p>On 1 September 2025, the legislation for a national professional program for principals, teachers and Early Childhood Education and Care (ECEC) teachers entered into force. The national professional program consists of a national structure for the development of the professional competences of principals, teachers and ECEC teachers, which shall include trainings for principals, teachers and ECEC teachers, and a national merit system for licensed teachers and ECEC teachers, including qualification levels. The objective of the national professional program is to improve the quality of teaching, strengthen professionalism among teachers in schools and in early childhood education after acquiring the qualification and license to teach.</p>
Comments	
Entry 1	The amendments concerning degrading treatment are proposed to enter into force on 1 August 2026 and the amendments on the teaching assignment on 1 July 2027. Other changes are proposed to enter into force on 1 July 2028.
Entry 2	Many of these measures should be viewed as one package aiming at improving educational performance for all pupils and students, and in particular pupils and students from disadvantaged socio-economic and migrant backgrounds. The package also includes the measure to introduce a ten-year compulsory school, following the legislative amendments adopted by the Parliament on 18 June 2025. As a result, Sweden will, from the autumn of 2028, implement a ten-year compulsory school in which the preschool class will be replaced by a new Year 1.
State of play	

CSR 4 Subpart 2: Develop the skills of the labour force, particularly those from disadvantaged socio-economic and migrant backgrounds, through targeted policy measures and resources to improve their integration into the labour market.

Measures	
Entry 1	MEASURE TYPE: Implemented (18/02/2026 16:22 PM)

	<p>In the Government’s 2024 and 2025 appropriation letters to the Swedish Public Employment Service (PES), the PES has been tasked to provide strengthened support, with its own staff, to effectively match long-term unemployed with employers at local and regional level. Jobseekers that have been unemployed for more than two years, including foreign-born women and persons with disabilities, should be prioritised. The activities may include cooperation with other stakeholders such as municipalities as well as initiatives for more efficient transitions to education. Additional funds have been allocated to these measures in 2026. Please see the Government's 2024 and 2025 appropriation letters to the PES.</p>
Entry 2	<p>MEASURE TYPE: Implemented (18/02/2026 12:55 PM)</p> <p>The Government has as from 1 January 2026 introduced the possibility for jobseekers requiring Swedish language support to participate in the Study-Motivating Course (SMF) at folk high schools for a period of up to six months—twice the previous three-month limit.</p>
Entry 3	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:20 PM)</p> <p>In April 2026, the National Agency for Education will propose new courses in Swedish for Immigrants (sfi) that better respond to the students’ educational background, needs and goals as well as vocational courses that could be combined with sfi. The Government has appointed an inquiry on clearer responsibility and higher quality in municipal adult education which will investigate how the opportunities to combine sfi with other education can increase and whether students in vocational municipal adult education have the proficiency in the Swedish language that is demanded on the labour market. The reporting date for new courses is set for 15 April 2026.</p>
Entry 4	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 12:55 PM)</p> <p>The Government has allocated funds for the prolongation of entry jobs aimed at the integration of the newly-arrived immigrants and the long-term unemployed into the labour market.</p>
Entry 5	<p>MEASURE TYPE: Adopted (18/02/2026 16:21 PM)</p> <p>The Government has taken measures targeting those with migrant backgrounds, including new rules for Swedish for immigrants (sfi) as from 2026, limiting the right to participate in sfi to three years to make it more coherent and effective and making it compulsory for the municipality to make an action plan and to reach out and motivate those entitled to sfi. Amendments to the Education Act went into effect on 1 January 2026.</p>

Entry 6	<p>MEASURE TYPE: Adopted (18/02/2026 16:23 PM)</p> <p>In order to increase transitions from unemployment to regular education, new legislation will come into force in March 2026, aiming to improve the exchange of information between the Swedish Public Employment Service (PES) and municipalities in relation to jobseekers in need of municipal adult education. In the Government's 2026 appropriation letter, the PES has been tasked to report on the impact of the legislation, as part of a broader task to continue the work to increase the number of jobseekers who start education and training. The PES is to submit a final report by May 2027.</p>
Comments	
State of play	

CSR.2025.5

CSR 5 Subpart 1: Improve the efficiency of the housing market, including by introducing reforms in the rental market.

Measures	
Entry 1	<p>MEASURE TYPE: Implemented (18/02/2026 16:50 PM)</p> <p>The Parliament has approved a government bill on rents for newly produced housing. The purpose is to create better conditions for constructing new rental homes. The bill expands the possibilities for adjusting the rent on an ongoing basis which may make investment in new construction more profitable and enable lower initial rents. It also gives more opportunities for rent adjustments: The rent should be able to be changed in additional situations, for example at the tenant's request for specific equipment or in connection with modernisations such as the installation of charging stations or solar panels. Finally it introduces new possibilities to resolve disputes concerning presumptive rent which may lead to more efficient negotiations and quicker resolution of disputes.</p>
Entry 2	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:32 PM)</p> <p>The Government proposed measures aimed at rentals. One is expanding the possibilities for subletting allowing for more flexible rent setting, and relaxed restrictions on subletting tenant-owned apartments which is expected to free up more dwellings for the rental market. Additional measures aim to improve regulations for company housing and shared housing (where tenants rent</p>

	individual rooms). Conditions for block rentals are strengthened, with safeguards against misuse. The proposal also increases compensation for housing agents and introduces procedural reforms, such as leave-to-appeal requirements, to streamline rent-repayment cases.
Entry 3	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:34 PM)</p> <p>The Government intends to make it mandatory for municipalities to provide rental guarantees to families with children. To implement this, the 2026 Budget increases the general government grant to municipalities by SEK 34.5 million. The proposal is expected to strengthen the ability of families with children to obtain first-hand rental contracts and to reduce the number of children who have to live in insecure housing conditions. The Government therefore plans to return to the Parliament with a proposal. The proposal is currently under preparation.</p>
Entry 4	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:34 PM)</p> <p>A new way of transitioning from the rental to the owned housing market is introduced through rent-to buy agreements. This means that a seller/landlord undertakes to sell a dwelling within a certain period of time, and that the tenant/buyer is granted the right of use to the dwelling during the period in which the undertaking is valid. The Act introduces a secure regulatory framework for this form of agreement and is ultimately intended to make it possible for more people to own their homes.</p>
Comments	
State of play	

CSR 5 Subpart 2: Stimulate investment in residential construction to ease the most urgent shortages. Remove structural obstacles to facilitate residential construction.

Measures	
Entry 1	<p>MEASURE TYPE: Implemented (18/02/2026 16:38 PM)</p> <p>In the 2026 budget, Norrlandsfonden (a foundation tasked with promoting the development in Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland, Jämtland and Gävleborg) is granted a further SEK 380 million. This initiative will provide Norrlandsfonden with greater financial resources to contribute to housing construction in support of the green transition, especially in northern Sweden. The Government has previously allocated funds to support the green</p>

	transition and housing policy development, particularly in northern Sweden.
Entry 2	<p>MEASURE TYPE: Implemented (18/02/2026 12:55 PM)</p> <p>The Government has raised the support level for municipalities that adopt detailed development plans enabling the construction of single-family homes or the conversion of premises into housing. For single-family homes, the support level is increased from SEK 15,000 to SEK 25,000 per house.</p>
Entry 3	<p>MEASURE TYPE: Implemented (18/02/2026 12:55 PM)</p> <p>In 2024, a coordinator was appointed within the Government Offices with the task of promoting housing construction on state-owned properties through the divestment of state land. The assignment has been to bring together stakeholders and assist the parties in achieving the transfer of state-owned land to municipalities for residential development. The divestment of the state-owned properties has been promoted through numerous meetings and extensive dialogue with the municipalities concerned, as well as with the authorities and state-owned companies that manage the land, in order to enable progress and clarifications in the transfer processes. The coordinator has now delivered her final report.</p>
Entry 4	<p>MEASURE TYPE: Implemented (18/02/2026 16:40 PM)</p> <p>The Parliament has approved a government bill that will make it possible to grant exemptions from the accessibility and usability requirements for student housing. These exemptions may be applied both in new construction and when a building is altered. The legislative amendment provides greater flexibility in the construction of student housing and creates more possible ways to design floor plans. For example, the living area may be reduced, allowing for more dwellings to fit within a given space.</p>
Entry 5	<p>MEASURE TYPE: Implemented (18/02/2026 16:41 PM)</p> <p>The Parliament has approved a government bill on easing shore protection. General shore protection will no longer apply to small lakes and narrow stretches of watercourses, nor to bodies of water created after 30 June 1975. Easements and clarifications are introduced in the exemption from shore protection for needs within primary industries, and this exemption will also include aquaculture. A new possibility for granting exemptions from shore protection for commercial activities with limited impact on the purposes of shore protection in areas with low building density and low development pressure was also proposed. The government is now continuing its work to reform the shore protection rules. An investigator has been assigned to analyse the shore protection</p>

	<p>regulations and propose amendments aimed at reforming the system with a focus on increasing the possibilities to build close to water.</p>
Entry 6	<p>MEASURE TYPE: Implemented (18/02/2026 12:55 PM)</p> <p>The Swedish National Board of Housing, Building and Planning has developed new, less detailed building regulations detailing the requirements set out in the Planning and Building Act. The new building regulations, like the previous ones, are based on functional requirements. An important change is that the regulations generally no longer contain general guidelines or references to specific standards. This means that the Board does not specify how the requirements may be met, but rather which functions and performance characteristics must be achieved. The structure is intended to provide greater scope for technological development, new solutions, materials, and methods, and to reduce the risk that construction practices become locked into established approaches.</p>
Entry 7	<p>MEASURE TYPE: Implemented (18/02/2026 16:41 PM)</p> <p>As of 1 December, the biggest simplification effort in 15 years: a new regulatory framework for building permits enters into force. The changes mean that more measures can be carried out without requiring a building permit, with the aim of both creating more housing and increasing property owners' ability to determine how their own property should be developed. The reform significantly expands what property owners may build or alter without requiring a building permit. It introduces flexible size allowances for ancillary buildings and extensions, removes permit requirements for façade changes and small houses, and permits ancillary buildings and attic conversions in more situations. Additional measures support rural entrepreneurship and small-scale sports facilities by exempting certain premises and smaller sports buildings from permit requirements. Overall, the changes aim to simplify rules, increase flexibility for property owners, and facilitate the creation of additional housing.</p>
Entry 8	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:57 PM)</p> <p>The Government intends to introduce an opportunity for the National Board of Housing, Building and Planning to subsidize fees for public guarantees for loans for housing construction in certain regions. Means have been allocated in the 2026 budget and the proposal is currently under preparation by the Government Offices</p>
Entry 9	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 12:55 PM)</p> <p>The Government has assigned the Swedish National Board of Housing, Building and Planning the task of analysing and</p>

	<p>proposing amendments to the Ordinance on Traffic Noise at Residential Buildings. Current rules allow at least half of the residential rooms in a dwelling to be oriented towards a so-called noise protected side, where certain noise levels must not be exceeded. The Board will examine the conditions for complementing this regulation with an alternative in which, instead of a protected side for each individual dwelling, it would be possible to create shared outdoor areas with good sound environments adjacent to the residential building. The Government considers that such an alternative could simplify planning in noise-exposed locations and create conditions for a more diverse supply of housing. It would also give developers greater freedom to design technically optimal floor plans, which could reduce construction costs and increase cost efficiency.</p>
Entry 10	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:55 PM)</p> <p>The Government has proposed a bill to make the construction process more efficient, by introducing a building assessor. This is a company holding a certificate that verifies it has a quality management system as well as specific expertise and experience in assessing whether a building meets certain requirements. If a building assessor is used for inspections during the execution phase, no requirements may be imposed for a control plan, a certified inspector, or site visits for the inspections for which the building assessor is responsible.</p>
Entry 11	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:56 PM)</p> <p>The Government has proposed a bill that aims to simplify renovation, particularly to make it easier and cheaper to convert existing buildings — such as offices — into housing. It introduces a new term, “major building alteration,” to clearly distinguish extensive changes from smaller modifications and limits the extent to which full-building requirements can be triggered by such alterations. The reform also relaxes certain accessibility requirements, such as those related to lifts and passage dimensions, in order to reduce costs and increase flexibility in redesigning buildings. Overall, the changes are intended to support more efficient use of existing building stock and enable more adaptable and cost-effective conversions.</p>
Comments	
State of play	

CSR 5 Subpart 3: Address risks related to high household debt by gradually reducing the tax deductibility of mortgage interest payments or increasing recurrent property taxes, while developing appropriate tools to better assess and target policies.

Measures	
Entry 1	<p>MEASURE TYPE: Not Defined (18/02/2026 16:58 PM)</p> <p>No measures regarding mortgage deductibility or property taxes have been taken in the 2026 Budget Bill. However, the Government agrees with the assessment that high household debt levels create vulnerabilities. To counteract risky indebtedness, the possibilities for interest deduction have been limited since 1 January 2025. It is now only possible to get deductions for interest expenses related to loans that meet certain specific conditions regarding the valuation of collateral and maximum loan-to-value ratio. The government continuously analyzes the need for reforms for a better functioning housing market, such as the need for measures to increase both new construction and the efficiency of the rental market. At present, there are no plans to change the property tax or the possibilities for deductions for interest expenses arising from loans with collateral.</p>
Comments	
State of play	

CSR 5 Subpart 4: Maintain macroprudential measures.

Measures	
Entry 1	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 16:59 PM)</p> <p>In the memorandum "Stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder" (Fi2025/01929), the Government proposes that Statistics Sweden's microsimulation model is expanded to include sample-based data on the household sector's debts and debt payments. The proposal enables improved analyses of individuals' and households' resilience and sensitivity to economic shocks. This can contribute to the evidence base for economic policy and help ensure that appropriate measures can be identified. The proposal was open for consultation until 22 January 2026 and is currently being analysed within the Government Offices.</p>
Entry 2	<p>MEASURE TYPE: Announced (18/02/2026 17:00 PM)</p>

	<p>On 5 February 2026, the Government submitted the bill "Utveckling av makrotillsynsområdet" (Government Bill 2025/26:119). Restrictions on loan-to-value ratios and requirements for amortising credit should be retained, but need to be adjusted, as parts of the current design of the borrower based macroprudential measures may, to an excessive degree, hinder entry into the owner-occupied housing market and reduce the ability to move. Excessively high demands for down payments and amortisation may lead to a greater need for expensive and high-risk unsecured credit. To ensure that households' increased access to credit does not create new risks for individuals or for the economy, a stricter limit for additional credit is proposed.</p>
Comments	
State of play	

Bilaga 3

Rapportering om implementeringen av den europeiska pelaren för sociala rättigheter: beskrivning av huvudsakliga åtgärder och deras beräknade påverkan

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
1. Utbildning och livslångt lärande	<p>1. Det nya omställningsstudiestödet, som först kunde nyttjas för studier från den 1 januari 2023, har byggts ut med ytterligare medel under 2025. Stödet syftar till att stärka enskilda personers framtida ställning på den svenska arbetsmarknaden, och möjliggör studier i omställnings- eller kompetensutvecklingssyfte mitt i livet genom att ersätta ett inkomstbortfall under studierna. Stödet har sökts i högre utsträckning än förväntat, vilket bidrog till långa handläggningstider hos den utbetalande myndigheten Centrala studiestödsnämnden (CSN). Mot den bakgrunden har resurser till CSN förstärkts och regelförenklingar som syftar till att effektivisera handläggningen införts.</p>	<p>1. Omställningsstudiestödet har sökts av betydligt fler än förväntat. Det kommer att leda till fler nya och återvändande studerande, och rekvisitet att studievalet måste stärka den enskilde på arbetsmarknaden säkerställer kopplingen till efterfrågade kompetenser. Stödet kommer att fortsätta byggas ut successivt fram t.o.m. 2026. Ytterligare resurser till CSN och regelförenklingar har lett till att fler kommer kunna få sina ansökningar om stöd behandlade snabbare.</p>
	<p>2. Regeringen följer eventuella behov av förändringar i det offentligfinansierade utbildningsutbudet med anledning av det nya omställningsstödet. Som en del av det arbetet har statliga universitet och högskolor och Myndigheten för yrkeshögskolan därför haft i uppdrag att analysera sina utbildningsutbud både avseende innehåll och inom vilka former utbildningarna ges (U2022/02386). Vidare angavs det i det gemensamma regleringsbrevet för universitet och högskolor för 2026, precis som för 2023, 2024 och 2025, att lärosätena särskilt ska redovisa hur de utvecklat utbildningsutbudet för att stärka tillgången till utbildning för livslångt lärande och omställning. Därutöver ska en redovisning lämnas över hur lärosätet</p>	<p>2. Eftersom stödet kan ges med lägre studietakt och under en kortare tid än det reguljära studiemedlet, möjliggör det också för andra typer av flexibla utbildningar än reguljära utbildningsprogram. Lärosätena fick i uppdrag 2022 (U2022/02386) att analysera sitt utbildningsutbud i syfte att tydliggöra vilka kurser och utbildningar som riktar sig mot redan yrkesverksamma. Detta för att tillgängliggöra de kurser och utbildningar som riktar sig mot redan yrkesverksamma.</p>

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>möter det omgivande samhällets behov av utbildning.</p> <p>I budgetpropositionen för 2026 har regeringen angett att den avser att presentera förslag på en särskild ersättningsmodell för universitet och högskolor avseende utbildning för yrkesverksamma med fokus på omställning och vidareutbildning. För att påskynda utvecklingen av utbildningsutbudet bl.a. inom STEM-ämnena (Science, Technology, Engineering and Mathematics) satsar regeringen också på riktade resurser till ett antal lärosäten för att utveckla korta kurser för yrkesverksamma (prop. 2025/26:1 utg.omr. 16).</p>	
	<p>3 En fortsatt satsning genomförs genom statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning inom Komvux (regionalt yrkesvux), där anslaget ökas med 594 miljoner kronor i budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 16) och ytterligare 100 miljoner kronor för 2026.</p>	<p>3. Regionalt yrkesvux har byggts ut kraftigt de senaste åren. Ett omfattande statligt stöd till kommunerna är fortsatt nödvändigt för att kunna möta behoven på arbetsmarknaden och för att stärka integrationen av utrikes födda. Inte minst har satsningen på kombinationsutbildningar, som innebär att yrkesutbildning kombineras med svenska för invandrare eller svenska som andraspråk, gjort det möjligt för fler utrikes födda att få en sammanhållen språk- och yrkesutbildning som leder till arbete.</p>
	<p>4. I budgetpropositionen för 2026 har regeringen skjutit till ytterligare resurser till det s.k. särskilda utbildningsstödet i syfte att underlätta för studier på folkhögskola för personer med funktionsnedsättning (prop. 2025/26:1 utg.omr. 17). För 2026 handlar det om 36 miljoner kronor. För 2027 och 2028 beräknas förstärkningen uppgå till 50 miljoner kronor per år.</p>	<p>4. Folkhögskolan som utbildningsform fyller en viktig funktion i det svenska utbildningssystemet för såväl individers möjligheter till utbildning som för samhällets behov av kompetensförsörjning. Viktiga målgrupper för folkhögskolan är t.ex. utrikes födda, personer med funktionsnedsättning och personer med kort utbildning.</p>
	<p>5. Regeringen gav i april 2024 Statens skolverk i uppdrag att ta fram förslag till kurser i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) samt yrkeskurser på grundläggande nivå (U2024/01043). Uppdraget förlängdes i december 2024 och ska redovisas senast den 15 april 2026 (U 2024/02781).</p>	<p>5. De nya kurserna ska förbättra individanpassningen inom sfi och därigenom ges fler möjligheten att få sådana yrkeskunskaper som efterfrågas på arbetsmarknaden. De nya sfi-kurserna ska vara anpassade till att elever har olika studiebakgrund, behov och mål med studierna. Yrkeskurser på grundläggande nivå kan ges de med svaga kunskaper i</p>

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
		svenska språket och som saknar de förkunskaper som behövs för att kunna studera på gymnasial nivå. Yrkeskurserna ska bl.a. ge grundläggande yrkeskunskaper, innehålla praktiska inslag och kunna kombineras till hela yrkesutbildningar på grundläggande nivå som svarar mot kraven inom olika yrken och möjliggör arbete efter avslutad utbildning.
	6. Regeringen introducerade i mars 2024 en pilotverksamhet med en ny nationell yrkesutbildning för vuxna på gymnasial nivå, med utgångspunkt i den modell som tillämpas för yrkeshögskolan. Satsningen för 2025 uppgår till 100 miljoner kronor. Pilotverksamheten pågår t.o.m. 2028. Satsningen för 2026 uppgår till 150 miljoner kronor och beräknas uppgå till 150 miljoner kronor även under 2027 respektive 2028. (prop. 2025/26:1 utg.omr. 16).	6. Det finns en stor brist på gymnasialt yrkesutbildad arbetskraft inom flera områden och arbetsgivarna har svårt att rekrytera rätt kompetens. Syftet med stödet är att förstärka kopplingen mellan arbetslivets kompetensbehov och yrkesutbildning för vuxna för en snabbare etablering på arbetsmarknaden. På så sätt kan matchningen på arbetsmarknaden öka.
	7. Nya läroplaner – för en stark kunskapsskola (prop. 2025/26:194) innehåller förslag till ändringar som syftar till en stark kunskapsskola med kunskapsuppdraget i fokus. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2028. Nya läroplaner för grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska tillämpas fr.o.m. hösten 2028.	7. En stark kunskapsskola är en förutsättning för att ta tillvara individens fulla potential och stärka samhället som helhet. De nya läroplanerna ska vara tydligt inriktade på tillförlitliga och mer beständiga kunskaper. Grundläggande kunskaper och färdigheter i att läsa, skriva och räkna ska betonas, särskilt i de yngre åldrarna.
	8. Förbättrat stöd i skolan (prop. 2025/26:195) innehåller förslag till ändringar som syftar till att förbättra stödet i skolan. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2028.	8. Alla barn och elever i undervisningen ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling i syfte att de ska kunna följa undervisningen.
	9. Tid för undervisningsuppdraget (prop. 2025/26:196) innehåller förslag till ändringar som syftar till att skapa bättre förutsättningar för lärare och förskollärare att utföra sitt undervisningsuppdrag och öka lärar- och förskolläraryrket attraktivitet.	9. Förskollärare och lärare ska ges bättre förutsättningar att fokusera på sitt huvuduppdrag, undervisningen, och en bra arbetsmiljö. Det är viktigt för undervisningens kvalitet men också för att göra yrkena mer attraktiva. Det kan i sin tur leda till att fler väljer att utbilda sig till lärare, att fler väljer att stanna i yrket och att fler väljer att återvända till yrket.
	10. Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan (prop. 2025/26:193) innehåller förslag som syftar till att åstadkomma bättre förutsättningar för	10. Insatser för att varaktigt stärka tryggheten och studieron i skolan. Alla elever ska få gå i en trygg skola där de kan koncentrera sig på

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	trygghet och studiero i skolan genom flera samverkande åtgärder. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026.	undervisningen och att både skolpersonal och elever ska slippa hot, våld, kränkningar och trakasserier.
2. Jämställdhet	1. Ett antal centrala myndigheter (Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket, Socialstyrelsen och Jämställdhetsmyndigheten) har i uppdrag att i samverkan genomföra en myndighetsgemensam plan för att öka utrikes födda kvinnors arbetsmarknadsetablering (A2023/00923).	1. Den myndighetsgemensamma planen avser att öka utrikes födda kvinnors arbetsmarknadsetablering. Planen är nu under verkställande. Uppdraget slutredovisas senast den 31 mars 2026.
	2. Uppdrag till Arbetsmiljöverket. Arbetsmiljöverket ska redovisa hur ökat distansarbete efter covid-19 pandemin fortsatt påverkar jämställdheten mellan kvinnor och män på arbetsmarknaden. (A2025/01267). Ett fortsättningsuppdrag har givits till Arbetsmiljöverket i myndighetens regleringsbrev för 2026 (då Mynak har integrerats i myndigheten) Uppdraget ska redovisas senast den 22 februari 2027 till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet). För uppdraget får myndigheten under 2026 använda 1 000 000 kronor.	2. Arbetsmiljöverket ska redovisa hur ett ökat distansarbete efter covid 19 pandemin fortsatt påverkar jämställdheten mellan kvinnor och män på arbetsmarknaden. Uppdraget ska redovisas senast den 22 februari 2027 till Regeringskansliet. Eftersom rapporten visade på tvetydiga resultat gavs ett nytt uppdrag till Arbetsmiljöverket att fortsätta analysen av distansarbetets påverkan på jämställdhet.
	3. Uppdrag till Medlingsinstitutet Medlingsinstitutet ska analysera hur de centrala kollektivavtalen har konstruerats för att underlätta de lokala parternas arbete med lönefrågor ur ett jämställdhetsperspektiv (A2023/01290).	3 I uppdraget ingår att initiera en diskussion med arbetsmarknadens parter i syfte att främja deras arbete med att minska löneskillnaderna mellan kvinnor och män. Uppdraget slutredovisas den 26 mars 2026.
	4. Uppdrag till Medlingsinstitutet Medlingsinstitutet har sedan 2023 ett årligt uppdrag att göra jämställdhetsanalyser av löneinkomster och andra inkomster som påverkar individens disponibla inkomster över livet (A2024/01394). Uppdraget ska rapporteras senast den 1 oktober 2026.	4. Resultatet bidrar till bättre kunskap och underlag för eventuella nya åtgärder.
3. Lika möjligheter	1. Regeringen beslutade i januari 2025 om en ny handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter för perioden 2024–2027 (A2025/00042). För 2026 har drygt 33 miljoner kronor avsatts för insatser inom ramen för handlingsplanen. Handlingsplanen har åtta fokusområden: våld, diskriminering och andra kränkningar, Hälsa, vård och sociala	1. Med hbtqi-handlingsplanen som utgångspunkt fortsätter arbetet för att främja lika rättigheter och förbättra hbtqi-personers situation i Sverige. Handlingsplanen kompletterar den befintliga strategin och kraftsamlar arbetet med konkreta åtgärder för perioden 2024–2027. Regeringens målsättning för arbetet på området är att alla människor ska

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>tjänster, Arbetslivet, Unga hbtqi-personer, Äldre hbtqi-personer, Privat- och familjeliv, Civila samhället respektive Kulturområdet. En rad konkreta åtgärder genomförs inom ramen för dessa fokusområden.</p> <p>Folkhälsomyndigheten har i uppdrag att samordna, stödja och följa upp de elva hbtqi-strategiska myndigheternas arbete (A2025/00043).</p>	<p>känna sig trygga att vara den de är och älska vem de vill, utan att riskera våld, trakasserier, diskriminering eller andra kränkningar.</p>
	<p>2. Regeringen beslutade i december 2024 om en ny handlingsplan mot rasism och hatbrott. Syftet med handlingsplanen är att arbetet på området ska bli träffsäkert, utvärderingsbart och långsiktigt. För 2026 har 38 miljoner kronor avsatts av regeringens budgetmedel för insatser inom ramen för handlingsplanen.</p> <p>Ett särskilt fokus läggs på områdena skola, rättsväsende, välfärd samt arbetsliv. Till vart och ett av dessa finns ett delmål kopplat mot vilket arbetet ska följas upp och ett antal myndigheter som pekats ut som särskilt viktiga. Dessa är Arbetsmiljöverket, Brottförebyggande rådet, Diskrimineringsombudsmannen, Forum för levande historia, Polismyndigheten, Statens skolverk och Socialstyrelsen. Planen innehåller även ett antal konkreta åtgärder och uppdrag.</p>	<p>2. Genom den kraftsamling som planen utgör kan tydliga steg framåt tas i arbetet för ett Sverige fritt från rasism och hatbrott, vilket också är det övergripande målet med handlingsplanen. Därtill är målsättningen att arbetet ska stödjas av tydligare mål och bättre uppföljning, ge bättre stöd till arbetet på nationell, regional och lokal nivå och leda till att olika former av rasism synliggörs och motverkas, särskilt inom ramen för de fyra fokusområdena.</p>
	<p>3. Regeringen beslutade i maj 2025 om en nationell strategi för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism i Sverige (Ku2025/00578. Strategin omfattar perioden 2025–2034 och syftar till att skapa en struktur för det nationella arbetet med att stärka judiskt liv och motverka antisemitism. För 2026 har 21,5 miljoner kronor avsatts av regeringens budgetmedel för insatser inom ramen för strategin. Regeringen har tillsatt en nationell samordnare för strategin.</p>	<p>3. Målsättningen är att lägga grunden för ett mer målinriktat, samordnat och långsiktigt arbete och att skapa bättre förutsättningar för judiskt liv i Sverige. Strategin utgår från tre fokusområden som bedöms vara av central betydelse för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism. Fokusområdena är kunskap, utbildning och forskning om judiskt liv, svensk-judiskt kulturarv och judisk kultur samt trygghet och öppenhet – arbetet mot antisemitism.</p>
<p>4 Aktiva arbetsmarknadsåtgärder</p>	<p>1. Uppdrag till Arbetsförmedlingen om förstärkt stöd för att effektivt sammanföra långtidsarbetslösa med arbetsgivare. Arbetsförmedlingen ska, med egen personal, lokalt och regionalt effektivt sammanföra arbetssökande med de arbetsgivare som söker arbetskraft. I verksamheten ska personer som varit utan arbete i mer än två år prioriteras, däribland utrikes födda kvinnor och</p>	<p>1. Målsättningen är att individen ska övergå till arbete eller påbörja reguljär utbildning, för att bl.a. bidra till att arbetsgivares arbetskrafts- och kompetensbehov tillgodoses.</p>

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (A2023/01742 och A2024/01430).</p>	
	<p>2. Förbättrat stöd för personer med funktionsnedsättning Arbetsförmedlingen ska bl.a. utveckla och följa upp anvisningsprocessen till skyddat arbete hos Samhall. Arbetsförmedlingen ska även anvisa personer med nedsatt arbetsförmåga som varit utan arbete länge till lönebidrag för utveckling i anställning hos Samhall (A2025/00282).</p>	<p>2. Förbättrade möjligheter till utbildning eller arbete för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.</p>
	<p>3. Den 1 mars 2026 införs nya regler som ska stärka informationsutbytet mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna när det gäller arbetssökande med behov av kommunal vuxenutbildning. Syftet är att förbättra samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna. Genom ändringarna får Arbetsförmedlingen tillgång till uppgifter om arbetssökande som studerar eller har studerat inom komvux, i den utsträckning som behövs för handläggningen inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Samtidigt får kommunerna ta del av de uppgifter från Arbetsförmedlingen som är nödvändiga för handläggningen (prop. 2024/25:145, bet. 2024/25:AU11, rskr. 2024/25:237).</p>	<p>4. Regeländringarna syftar dels till att skapa bättre förutsättningar för ett samordnat och effektivt stöd till arbetssökande som behöver komplettera sin kompetens genom reguljär utbildning, dels till att stärka Arbetsförmedlingens kontrollarbete. Det förbättrade informationsutbytet bidrar till mer träffsäkra insatser och underlättar individens väg till arbete.</p>
	<p>4. Regeringen har utökat den tid som arbetslösa med behov av språkstöd kan ta del av studiemotiverande kurs på folkhögskola. Från och med den 1 januari 2026 kan Arbetsförmedlingen anvisa arbetssökande, som har ett annat modersmål än svenska och är i behov av språkstöd, till förberedande insats i form av folkhögskoleutbildning i studiemotiverande syfte i upp till sex månader i stället för en tidsperiod om längst tre månader.</p>	<p>Regeländringen syftar till att fler arbetslösa med svaga kunskaper i svenska språket ska få förutsättningar att påbörja en utbildning i komvux eller motsvarande utbildning inom folkhögskola.</p>
	<p>5. Medel tillförts för 2026, 2027 och 2028 för att möjliggöra en förlängning av etableringsjobben efter 2027. En förutsättning för förlängning är att arbetsmarknadens parter förlänger sitt centrala kollektivavtal om etableringsjobb och att en förlängning av etableringsjobben godkänns av Europeiska kommissionen. Samtidigt har Arbetsförmedlingen i regleringsbrevet</p>	<p>Underlätta för långtidsarbetslösa och nyanlända att få en anställning.</p>

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	för budgetåret 2026 fått i uppdrag att öka kännedomen om etableringsjobb hos arbetsgivare, arbetssökande och andra aktörer. Uppdraget ska genomföras i dialog med arbetsmarknadens parter (A2025/01268).	
5. Trygg och anpassningsbar anställning	1. Genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2831 av den 23 oktober 2024 om förbättrade arbetsvillkor för plattformarbete (plattformdirektivet).	1. Syftet med plattformsdirektivet är bl.a. att förbättra arbetsvillkoren för plattformarbetare. I direktivet finns bestämmelser som syftar till att en korrekt sysselsättningsstatus ska kunna fastställas för personer som utför plattformarbete. Det handlar i huvudsak om att kunna fastställa om en person som utför plattformarbete är arbetstagare. Regeringen tillsatte i november 2024 en utredning som skulle lämna förslag på hur direktivet ska genomföras i svensk rätt. Utredningen har överlämnat sitt betänkande (SOU 2026:3) och betänkandet har remitterats. Ärendet bereds nu i Regeringskansliet.
	2. Ändring i lagen (1982:80) om anställningsskydd. Rätten att kvarstå i anställning har förlängts till 69 års ålder (tidigare 68 år) och gäller sedan den 1 januari 2023. Ett utredningsförslag bereds om att anpassa rätten att kvarstå i anställning till riktåldern för pension.	2. Äldre personer som kan, vill och orkar arbeta bör ha möjlighet att göra det. På så sätt kan den enskilda individen i ökad utsträckning påverka storleken på sin egen allmänna pension och längden på pensionsuttaget kan minska. Därmed kan utgifterna i pensionssystemet minska samt godtagbara nivåer på pensionerna upprätthållas. För att utveckla pensionssystemet i syfte att säkra långsiktigt höjda och trygga pensioner blir därför fr.o.m. den 1 januari 2026 de pensionsrelaterade åldersgränserna i pensionssystemet och vissa andra trygghetssystem knutna till riktåldern för pension. Regeringen har gjort bedömningen att åldern för rätten att kvarstå i anställning bör knytas till riktåldern för pension. En utredning tillsattes och överlämnade sitt betänkande (SOU 2025:70) den 16 juni 2025. Förslagen bereds i Regeringskansliet.
6. Lön	Om den svenska lönebildningsmodellen. En av grundpelarna i den svenska arbetsmarknadsmodellen är att arbetsmarknadens parter har ett huvudansvar för lönebildningen. Den svenska lönebildningsmodellen baseras	Avtalsrörelsen 2025 omfattade i stort sett hela arbetsmarknaden och drygt 500 centrala kollektivavtal omförhandlades. Totalt berördes drygt 3,4 miljoner anställda. Det nya industriavtalet innebär arbetskostnadsökningar på 6,4 procent

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>på att den internationellt konkurrensutsatta sektorn är lönenormerande.</p>	<p>fördelat över 24 månader. Real-lönerna beräknas enligt preliminära utfall för 2025 ha stigit med 1,2 procent baserat på KPIF (konsumentprisindex med fast ränta).</p>
<p>7. Information om anställningsvillkor och skydd i händelse av uppsägning</p>	<p>Genomförande av arbetsvillkorsdirektivet</p>	<p>Lagändringarna innebär bl.a. att det införs bestämmelser om att en arbetstagare som huvudregel under anställningen får ha en annan anställning och att en arbetsgivare ska lämna ett skriftligt svar om en arbetstagare begär en annan anställningsform eller en högre sysselsättningsgrad.</p> <p>Genom arbetsvillkorsdirektivet uppdateras bestämmelserna i upplysningsdirektivet om arbetsgivarens skyldighet att lämna information till arbetstagare om anställningsvillkor. Direktivet innehåller dessutom bestämmelser om vissa minimikrav i fråga om arbetsvillkor. Medlemsstaterna får tillåta arbetsmarknadens parter att genom kollektivavtal avvika från vissa av direktivets bestämmelser.</p>
<p>8. Dialog mellan arbetsmarknadens parter och arbetstagarnas inflytande</p>	<p>Kollektivavtalsäckning. Av anställda i åldern 18–68 år omfattades 88 procent av kollektivavtal 2024. Sedan mitten av 1990-talet har kollektivavtalsäckningen för hela arbetsmarknaden legat stabilt mellan 88 och 90 procent.</p> <p>Organisationsgraden för arbetsgivarna är ungefär lika hög.</p> <p>Den fackliga organisationsgraden har legat strax under 70 procent de senaste åren, vilket är högt sett ur ett internationellt perspektiv.</p>	<p>En effekt av hög kollektivavtalsäckning är hög grad av arbetsfred. Få arbetsdagar förloras årligen på grund av konflikt på arbetsmarknaden. Under 2025 förlorades 21 507 arbetsdagar. Det är en minskning jämfört med 2024 men ändå en nivå som ligger högt över tidigare års mycket låga nivåer. Majoriteten av dagarna, 16 331 förlorades i lokala avtalsvister, och 5 176 dagar förlorades i förbunds-förhandlingar.</p>
<p>9. Balans mellan arbete och privatliv</p>	<p>1. Ändring i lagen (1988:1465) om ledighet för närståendevård.</p> <p>2. Ändring i lagen (1998:209) om rätt till ledighet av trängande familjeskäl.</p> <p>3. Ändring i föräldraledighetslagen (1995:584).</p> <p>Föräldrar med barn upp till åtta år och vissa arbetstagare som vårdar en närstående svårt sjuk person ges vissa rättigheter vid en begäran om flexibla arbetsformer. Med flexibla arbetsformer avses förändringar av arbetsmönstret såsom distansarbete och flexibel arbetstid. Arbetstagare som begär flexibla</p>	<p>Ändringarna i lagarna i punkt 1–3 syftar till att uppnå jämställdhet mellan könen i fråga om möjligheter på arbetsmarknaden och behandling i arbetslivet genom att göra det lättare för arbetstagare som är föräldrar eller anhörigvårdare att förena arbete och familjeliv.</p>

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	arbetsformer omfattas av skydd mot missgynnande. Repressalieförbud införs till skydd för arbetstagare. Ändringarna gäller samtliga lagar ovan fr.o.m. den 2 augusti 2022.	
	2. Flera förbättringar inom föräldraförsäkringen.	2. Den 1 juli 2024 utökades antalet möjliga dubbeldagar i föräldrapenningen och tiden för uttag förlängdes. Samtidigt infördes en möjlighet för föräldrar att överlåta föräldrapenning exempelvis till nära anhöriga. Den 1 januari 2026 utökades också rätten till tillfällig föräldrapenning (vab) för föräldrar med barn i behov av stöd, exempelvis till på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning. De nya reglerna innebär ytterligare steg mot en flexiblare och mer jämställd föräldraförsäkring samt stärkta möjligheter för föräldrar att förena arbetsliv och familjeliv.
10. Hälsosam, säker och välanpassad arbetsmiljö samt dataskydd	1. En god arbetsmiljö för ett förändrat arbetsliv (dir. 2024:56).	1. Regeringen har tagit emot betänkandet En arbetsmiljö för ett förändrat arbetsliv (SOU 2025:73) från utredningen om en god arbetsmiljö för ett förändrat arbetsliv. Utredningen föreslår att den nya arbetsmiljöstrategin ska behålla tre av delmålen från den tidigare strategin (ett hållbart arbetsliv, ett hälsosamt arbetsliv och ett tryggt arbetsliv), att ett nytt delmål om ett innovativt arbetsliv läggs till och att delmålet om en arbetsmarknad utan brott och fusk utgår. Frågorna om arbetslivskriminalitet föreslås i stället ingå i delmålet om ett tryggt arbetsliv. Betänkandet har remitterats. Regeringen avser att lämna en skrivelse till riksdagen i april 2026 med en ny arbetsmiljöstrategi.
	2. Uppdrag till Södertörns högskola att utarbeta en metod för att följa upp effekterna av arbetslivskriminalitet i samhället över tid (A2021/00857).	2. Den 16 januari 2025 gav regeringen Södertörns högskola i uppdrag att utarbeta en metod för att följa upp effekterna av arbetslivskriminalitet i samhället över tid. Högskolan lämnade en delredovisning av uppdraget den 2 juni 2025 och ska lämna en slutredovisning senast den 1 juni 2026.
	3. Lagen (2024:307) om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga	3. Den 1 juli 2024 trädde en ny lagstiftning i kraft i syfte att

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelse och brottslighet i arbetslivet.	undandröja sekretesshinder mellan vissa myndigheter. Lagen ställer krav på att vissa myndigheter ska utbyta sådana uppgifter som behövs för att utföra myndighetsgemensamma kontroller mot arbetslivskriminalitet. Enligt de berörda myndigheterna har lagen underlättat informationsdelning och lett till effektivare arbetsplatskontroller.
	4. Ändring av uppdrag att inrätta regionala center mot Arbetslivskriminalitet och om varaktig myndighetssamverkan (A2024/01109).	4. Sju regionala center mot arbetslivskriminalitet har inrättats vid vilka nio myndigheter samverkar. Centren är samlokaliserade med de regionala centren mot organiserad brottslighet. Uppdraget till de samverkande myndigheterna att utveckla en mer långsiktig och effektiv samverkan har förlängts fram t.o.m. den 31 december 2026. Arbetsmiljöverket är samordnande myndighet. I budgetpropositionen för 2025 avsattes dessutom 100 miljoner för myndighetssamverkan mot arbetslivskriminalitet för 2025 och 2026 och för 2027 beräknas anslaget uppgå till 80 miljoner kronor.
	5. Uppdrag att utveckla arbetet för en mera träffsäker och riskbaserad tillsyn.	5. I budgetpropositionen för 2025 avsatte regeringen medel för en skärpt och effektivare tillsyn mot dödsolyckor och andra allvarliga arbetsmiljörisker. Ingen ska dö eller skadas till följd av sitt arbete. Arbetsmiljöverket har mot bakgrund av det fått i uppdrag att utveckla sin tillsyn. Myndigheten lämnade en skriftlig delredovisning i augusti 2025 med en redogörelse för det pågående arbetet (A2025/00862).
	6. Från och med den 1 januari 2025 har nya föreskrifter på arbetsmiljöområdet tillämpats.	6. Arbetsmiljöverket startade ett utvecklingsarbete med regelförnyelse 2016. Syftet är att det ska bli lättare att hitta, förstå och använda reglerna om arbetsmiljö. Ett tydligare och mer tillgängligt regelverk kan bidra till att ingen blir sjuk, skadas eller dör av jobbet.
11. Barnomsorg och stöd för barn	1. Uppföljning av Sveriges implementering av den nationella handlingsplanen för den europeiska barngarantin (S2022/01667).	1. Under våren 2026 kommer den andra rapporten som följer upp åtgärderna i den svenska handlingsplanen lämnas in. De flesta grundläggande samhällstjänsterna är

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
		redan kostnadsfria eller subventionerade i hög grad. De åtgärder som finns i handlingsplanen bedöms kunna bidra till att den faktiska tillgången till samhällstjänsterna på sikt kommer att förbättras.
	2. Stärkt tillgång till föräldraskapsstöd i hela landet.	2. Barn som befinner sig i riskzonen för att dras in i kriminalitet, samt deras familjer, behöver få stöd och hjälp från samhället. För att stärka föräldraskapsstödet har regeringen avsatt 400 miljoner kronor årligen sedan 2023, där 375 miljoner kronor årligen är statsbidrag till kommuner och regioner för förstärkta föräldraskapsstödjande insatser. Från och med 2025 har ytterligare 5 miljoner kronor avsatts årligen för att i högre utsträckning tillgängliggöra och målgruppsanpassa stödet.
	3. Fritidskort till barn och unga.	3. För att stärka barns och ungas tillgång till fritidsaktiviteter infördes regeringen ett fritidskort i september 2025. Fritidskort lämnas för barn i åldrarna 7–16 år och kan användas för betalning av vissa fritidsaktiviteter för barn och unga. Barn och unga från ekonomiskt utsatta hushåll får en större summa för att få förbättrade möjligheter att delta i fritidsaktiviteter.
	4. Stöd till idrott för barn och ungdomar i utsatta områden.	4. Regeringen införde 2023 en ny permanent satsning på idrottsverksamhet i utsatta områden, särskilt för barn och unga. Att stärka idrottsrörelsens närvaro i dessa områden kan ge boende en mer aktiv och meningsfull vardag. Utöver de hälsovinster och den sociala gemenskap som föreningsidrotten ger för den enskilde bedömer regeringen att idrotten i sig fyller en viktig funktion i arbetet med att främja integration och i det brottsförebyggande arbetet.
	5. Ny socialtjänstlag	5. En ny socialtjänstlag (2025:400) trädde i kraft den 1 juli 2025. Målet är en förebyggande, lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst. Barnens rättigheter stärks genom att lagen anpassas till barnkonventionen. Socialtjänsten ska ta hänsyn till barnets åsikter vid bedömningen av

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
		vad som är barnets bästa. Barnet har också rätt till information om sina insatser och socialtjänsten ska säkerställa att barnet förstår informationen. Det förtydligas också att socialtjänsten ska främja jämlika och jämställda levnadsvillkor.
12. Socialt skydd	<p>1. Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget.</p> <p>Barnfamiljer med bostadsbidrag fick under perioden 1 juli 2022 t.o.m. den 30 juni 2025 ett förstärkt bostadsbidrag i form av ett tillfälligt tilläggsbidrag på grund av ökade levnadsomkostnader. Tilläggsbidraget betalades ut även under det andra halvåret 2020 och 2021, men då på grund av covid-19 pandemin. Tilläggsbidraget var konstruerat för att vara ett tillfälligt stöd under en begränsad period och lämnades som en andel (25 respektive 40 procent) av det preliminära bostadsbidraget.</p>	<p>1. Tilläggsbidraget lämnades månadsvis med ett belopp om 25 respektive 40 procent av det preliminära bostadsbidraget dvs. som mest 1 325 kronor respektive 2 100 per månad.</p>
	<p>2. Höjt bostadsbidrag för ekonomiskt utsatta barnfamiljer med höga boendekostnader.</p> <p>För att stötta barnfamiljernas ekonomi har bostadsbidraget höjts för ekonomiskt utsatta barnfamiljer med höga boendekostnader fr.o.m. 1 januari 2026. De övre bostadskostnadsgränserna höjdes med 1 500 kronor för familjer med ett barn, och med 2 000 kronor för familjer med två eller fler barn. Höjningen innebär ett höjt bostadsbidrag med som mest 800 kronor per månad för familjer med ett barn och 1 000 kronor per månad för familjer med två eller fler barn. Åtgärden innebär att bostadsbidraget i högre grad är kopplat till de faktiska bostadskostnaderna.</p>	<p>2. Höjningen av bostadskostnadsgränserna stöttar de barnfamiljer som har fått högre bostadskostnader på grund av hyreshöjningar. Genom höjningen kommer bostadskostnadsgränserna att ligga på samma nivå som median-bostadskostnaden beräknas bli för ett bostadsbidrags-hushåll 2026.</p>
	<p>3. Ett mer träffsäkert och korrekt bostadsbidrag</p> <p>Regeringen avser att införa en månadsberäkning av bostadsbidrag för att minska problemen med felaktiga utbetalningar, återkrav och skuldsättning inom bostadsbidraget. Den 5 mars 2026 beslutade regeringen propositionen Ett mer träffsäkert och korrekt bostadsbidrag (prop. 2025/26:170). Förslagen innebär att en majoritet av inkomstuppgifterna kommer att hämtas in automatiskt varje månad från bl.a.</p>	<p>3. Bostadsbidragets nuvarande konstruktion gör att många bostadsbidragsmottagare (ca 35 procent av 2024 års bostadsbidrag) blir återbetalnings-skyldiga när det slutliga bostadsbidraget bestäms. Genom reformen beräknas återkraven av bostadsbidrag minska med ca 90 procent.</p>

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	Skatteverket, i stället för att uppskattas av den enskilde själv för hela året och sedan stämmas av i efterhand. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.	
	<p>4. Partiellt vilande sjukersättning och aktivitetsersättning vid studier samt förlängd provotid.</p> <p>Den som är sjuk men som har kapacitet att närma sig en försörjning utanför sjukförsäkringssystemet ska inte hindras av systemets utformning. Från och med den 1 juli 2026 är det möjligt för den som har sjukersättning eller aktivitetsersättning att studera på deltid och ha sin sjukersättning eller aktivitetsersättning partiellt vilande. Samtidigt förlängs provotiden för studier med aktivitetsersättning från sex till tolv månader.</p>	<p>4. Förändringarna underlättar för personer med sjuk- eller aktivitetsersättning att studera under trygga former och därmed närma sig arbete och självförsörjning. Antalet försäkrade som studerar med vilande sjuk- och aktivitetsersättning bedöms preliminärt öka med ca 300 personer per år. Antalet försäkrade som använder provotid för studier med aktivitetsersättning bedöms preliminärt också öka med ca 300 personer per år.</p>
	<p>5. Ökat stöd för återgång i arbete.</p> <p>Från och med den 1 mars 2026 är det möjligt att under en period prova att arbeta med bibehållen sjukpenning. Försäkringskassan har även i regleringsbrevet för 2026 getts i uppdrag att ge fler personer med aktivitetsersättning arbetsförberedande eller arbetslivsinriktade insatser samt utveckla indikatorer för att detta ska kunna följas upp.</p>	<p>5. Satsningarna väntas bidra till att stärka stödet för återgång i arbete.</p>
13. Arbetslöshetsförmåner	<p>En inkomstrelaterad arbetslöshetsförsäkring.</p> <p>En ny lag (2024:506) om arbetslöshetsförsäkring trädde i kraft den 1 oktober 2025. Rätten till arbetslöshetsersättning baseras på inkomster och den som ansöker om ersättning ska uppfylla ett inkomstvillkor. Samma inkomster som har använts för att kvalificera sig för rätt till arbetslöshetsersättning ska användas vid beräkningen av ersättningens storlek. Beräkningen av arbetslöshetsersättningen görs per månad. Arbetslöshetsersättning ska lämnas med olika ersättningsnivåer utifrån tiden som en sökande har varit medlem i eller ansluten till en arbetslöshetskassa. Arbetslöshetsersättningen ska även trappas ner under tiden den sökande är arbetslös och ersättningsperiodens längd ska differentieras utifrån sökandens arbetsmarknadsförankring.</p>	<p>Arbetslöshetsförsäkringen blir en tydligare omställningsförsäkring som stärker arbetslinjen och minskar risken för fusk och fel. För individer, arbetsgivare och arbetslöshetskassor minskar den administrativa bördan. Det skapar förutsättningar för kortare handläggnings- och väntetider. Fler bedöms kvalificera sig för arbetslöshetsersättning.</p>

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
14. Minimiinkomst	<p>Reformer för fler i arbete och ett minskat utanförskap.</p> <p>Det krävs bättre drivkrafter för att fler ska lämna bidragsberoende och försörja sig själva och genom det minska risken för fattigdom och social utestängning. En viktig del av regeringens arbete inom detta område är en omfattande bidragsreform som omfattar ett bidragstak och ett aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd och en kvalificering till vissa bosättningsbaserade socialförsäkringsförmåner. Dessutom föreslås en tillfällig jobbprenie för den som lämnar försörjningsstödet för arbete och självförsörjning.</p>	<p>Syftet med bidragsreformen är att stärka drivkrafterna för de som kan arbeta att ta ett arbete, göra det mer lönsamt att gå från bidrag till arbete och genom det minska långvarigt bidragsberoende och utanförskap. Bidragsreformen kommer att följas upp och utvärderas.</p> <p>Jobbpremien träder i kraft den 1 mars 2026 och gäller i två år.</p> <p>I prop. 2025/26:201 lämnar regeringen förslag om ett bidragstak och stärkta möjligheter till arbete. Förslagen föreslås huvudsakligen träda i kraft den 1 januari 2027.</p> <p>I prop. 2025/26:207 föreslår regeringen ett aktivitetskrav. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.</p> <p>I prop. 2025/26:136 lämnar regeringen förslag om kvalificering till vissa bosättningsbaserade socialförsäkringsförmåner. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.</p>
15. Åldersinkomst och ålderspension	<p>1. Höjda åldersgränser i pensionssystemet och i angränsande trygghetssystem.</p> <p>För att möta den demografiska utvecklingen har alla pensionsrelaterade åldersgränser i pensionssystemet och i angränsande trygghetssystem höjts. En första höjning av ett fåtal åldersgränser gjordes redan 2020.</p> <p>Under 2022 beslutade riksdagen om ytterligare höjningar som gäller sedan januari 2023. Från och med 2026 är samtliga åldersgränser knutna till medellivslängdens utveckling, vilket innebär att de per automatik höjs i takt med att medellivslängden ökar.</p>	<p>1. Höjningen av de pensionsrelaterade åldersgränserna väntas sammantaget bidra till högre inkomstgrundade pensioner och högre ekonomisk standard för pensionärer. Ett ökat arbetskraftsutbud genom ett förlängt arbetsliv är också avgörande för den långsiktiga finansieringen av den offentliga välfärden.</p>
	<p>2. Förstärkningar av ålderspensionärs inkomster (höjningar av garantipension och bostadstillägg, införande av inkomstpensionstillägg och skattesänkningar).</p> <p>Sedan 2020 har flera reformer som inneburit höjningar av olika delar av ålderspensionärs inkomst genomförts. Exempelvis har garantipension och bostadstillägg till pensionärer förstärkts vid flera tillfällen. År 2023 och 2024 har</p>	<p>2. Satsningarna syftar till att stärka pensionärernas ekonomi. Reformerna, tillsammans med den automatiska prisindexeringen, har bidragit till att sänka andelen med låg ekonomisk standard med en fjärdedel bland personer 65 år eller äldre från 12 procent 2020 till 9 procent 2023. Minskningen är betydligt större för kvinnor än för män.</p>

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>garantipensionen sammantaget ökat med 18,6 procent med anledning av prisindexering vilket kommer fortsätta sänka andelen med låg ekonomisk standard. Skatten på både arbete för äldre och på pension har den 1 januari 2024, den 1 januari 2025 och den 1 januari 2026 sänkts i syfte att stärka pensionärernas ekonomi.</p>	
	<p>3. Grundskyddet inom ålderspensions-systemet ska ses över. En arbetsgrupp har tillsatts i Regeringskansliet för att genomföra inledande analyser och ta fram förslag till direktiv till en utredning. Arbetsgruppen ska redovisa sitt arbete senast den 15 juni 2026.</p>	<p>3. Basen i grundskyddet är garantipensionen, men det finns fler skattefinansierade förmåner som syftar till att komplettera en otillräcklig inkomstgrundad pension. Dessa förmåner prövas mot inkomst, men på olika sätt. Detta gör att helheten av grundskyddet blir komplext och ofta svår att förstå. Syftet är att grundskyddet ska bli effektivare, mer träffsäkert och få en enklare konstruktion.</p>
	<p>4. Utdelning av överskott i inkomstpensionssystemet. Regeringen har lämnat en proposition till riksdagen (prop. 2025/26:169) om att införa ett regelverk för när det ska anses finnas ett utdelningsbart överskott i fördelningssystemet och hur ett sådant ska hanteras. När balanstalet överstiger den nivån ska de som är försäkrade i systemet (pensionssparare och pensionärer) automatiskt få utdelning enligt fastställda regler. Regelverket föreslås träda i kraft från årsskiftet 2027.</p>	<p>4. Det förväntas ge personer med intjänad inkomstpension en högre pension framför allt på längre sikt.</p>
<p>16. Hälso- och sjukvård</p>	<p>1. Nationell vårdförmedling. Regeringen har avsatt 125 miljoner kronor under 2024 för nationell vårdförmedling, 250 miljoner kronor 2025 och avsätter 275 miljoner kronor 2026. Regeringen tog emot sex uppdrag för nationell vårdförmedling under första halvåret av 2025. Regeringen beslutade om två nya uppdrag för nationell vårdförmedling under 2025.</p>	<p>1. Syftet med satsningen är att korta väntetiderna. Genom nationell vårdförmedling ska fler väntande patienter snabbare kunna erbjudas vård hos en annan vårdgivare med kortare väntetider, oavsett var i landet denna vårdgivare finns.</p>
	<p>2. God och nära vård med primärvården som nav. År 2026 avsätter regeringen 3,486 miljarder kronor för huvudmännens arbete med att utveckla en god och nära vård med fokus på primärvården. Summan inkluderar 300 miljoner kronor som är viktiga för primärvård på landsbygder.</p>	<p>2. Satsningen syftar till att öka tillgängligheten till primärvården i hela landet, säkra kompetensförsörjningen, stärka samverkan mellan olika delar av hälso- och sjukvårdssystemet och stärka det förebyggande och rehabiliterande arbetet i hälso- och sjukvården.</p>

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>3. Stärkt beredskap inom hälso- och sjukvården.</p> <p>Cirka 1,73 miljarder kronor avsattes i budgetpropositionen för 2025 till arbete inom hälso- och sjukvårdens beredskap och civilt försvar (prop. 2024/25:1, utg.omr. 9). I en extra proposition med förslag till ändringar i statens budget för 2025 beslutades emellertid att 700 miljoner kronor av detta belopp skulle användas för ett kapitaltillskott till det statligt helägda bolaget Apotek Produktion & Laboratorier AB för att kunna genomföra ett förvärv av en verksamhet som tillverkar vissa särskilt kritiska läkemedel som har betydelse för Sveriges tillverkningsberedskap under fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig (prop. 2024/25:185 utg.omr. 9 och utg.omr. 24). I budgetpropositionen för 2026 avsattes ca 2,9 miljarder kronor till stärkt beredskap inom hälso- och sjukvården (prop. 2025/26:1 utg.omr. 9).</p>	<p>3. Medlen ska bl.a. användas för att finansiera åtgärder som stärker hälso- och sjukvårdens beredskap och motståndskraft samt förmåga att hantera höjd beredskap och då ytterst krig. Medlen ska även bl.a. finansiera myndigheters och statliga bolagsverksamhet avseende civilt försvar och beredskap, statsbidrag för att vidareutveckla och stärka hälso- och sjukvårdens beredskap och motståndskraft och försörjningsberedskap, samt till sjukvårdens säkerhet i kris och krig.</p>
	<p>4. Jämlik ambulanssjukvård.</p> <p>Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag (S2024:01310) att kartlägga och lämna förslag på åtgärder för att skapa en trygg arbetsmiljö för ambulanspersonal. Uppdraget redovisades den 30 maj 2025. I november 2025 aviserade regeringen att Socialdepartementet under våren 2026 ska tillsätta en snabbspårsutredning som ska kartlägga hur regionerna delar information inom ambulanssjukvården, samt vid behov föreslå åtgärder som kan öka tryggheten för ambulanspersonal och patienter.</p>	<p>4. Syftet med utredningen är att utreda vilken informationsdelning som är möjlig i dag samt identifiera eventuella åtgärder som kan möjliggöra en mer ändamålsenlig informationsdelning i syfte att stärka ambulanspersonalens trygghet och säkerhet samtidigt som patienternas integritet och säkerhet upprätthålls.</p>
	<p>5. Nationell digital infrastruktur för hälso- och sjukvård.</p> <p>För att uppnå detta har regeringen tillfört permanenta medel till E-hälsomyndigheten för att utveckla och tillhandahålla en nationell digital infrastruktur. Regeringen avsätter därför 262 miljoner kronor 2026 och beräknar avsätta 369 miljoner kronor 2027, 323 miljoner kronor 2028 och 158 miljoner kronor årligen från 2029. En utredning tillsattes år 2024 för att biträda Socialdepartementet med att möjliggöra en nationell digital infrastruktur för hälsodata (S2024:A).</p>	<p>5. Syftet är att förbättra patientsäkerheten genom att säkerställa att rätt information om patienten finns tillgänglig i varje vårdssituation liksom att bidra till att minska den administrativa bördan för hälso- och sjukvårdens medarbetare.</p>

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>6. Stärka cancer- och barncancervården. Regeringen avsätter under 2026 drygt 1,5 miljarder kronor för att ytterligare stärka och utveckla cancervården och för 2027 beräknas 500 miljoner kronor avsättas. Av medlen är 25 miljoner kronor under 2026 öronmärkta för arbete för att utrota livmoderhalscancer.</p>	<p>6. Medlen syftar till att genomföra en ambitionshöjning inom cancervården och barncancervården samt för att uppdatera den nationella cancerstrategin, som även ska innefatta barn och unga. Riktade satsningar har vidtagits för att stärka en jämlik tillgång till vård över hela landet.</p>
	<p>7. Jämställd vård, kvinnors hälsa och förlossningsvård. Regeringen avsätter drygt 1 miljard kronor 2026 för området och beräknar avsätta samma belopp under 2027.</p>	<p>7. Medlen ska användas för att stärka jämställd vård, kvinnors hälsa och förlossningsvården. Satsningen ska stödja utvecklingen av en stärkt och jämlik hälsa samt en mer personcentrerad hälso- och sjukvård för flickor och kvinnor. Behovet av kunskap om tillstånd och sjukdomar som främst drabbar flickor och kvinnor, inom både den specialiserade vården och inom primärvården, är fortsatt stort och området behöver fortsätta utvecklas och följas upp. Hälso- och sjukvården behöver anpassas till flickors och kvinnors vårdbehov. Vidare ska den nationella planen för vården vid graviditet, förlossning och tiden efter genomföras i syfte att bidra till en mer jämlik mödranhälsövård, förlossningsvård och eftervård.</p>
	<p>8. Regeringen har avsatt 7,5 miljarder kronor 2025 och avsätter 6,6 miljarder kronor 2026 för att korta värdköerna, stärka tillgängligheten och öka vårdkapaciteten.</p>	<p>8. Medlen är prestationsbaserade och betalas bl.a. ut genom förordningen (2024:1252) om statsbidrag till regioner för stärkt tillgänglighet och ökad vårdkapacitet inom den specialiserade hälso- och sjukvården. Genom förordningen ökar förutsägbarheten och långsiktigheten för regionerna. Regeringen har också aviserat att man avsätter 500 miljoner kronor för att genomföra de förslag om att korta värdköerna som utredningen Behovsstyrd vård (S2024:05) presenterades i januari 2025.</p>
	<p>9. Åtgärder för att stärka och utveckla det nationella arbetet med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Regeringen gav Folkhälsomyndigheten i uppdrag (S2023/02102) att genomföra insatser för att bidra till spridning och</p>	<p>9. Regeringen genomför åtgärder för att stärka och utveckla arbetet med SRHR. Handlingsplanen stödjer genomförandet av den nationella SRHR-strategin och utgör en gemensam plattform för SRHR-arbetet i Sverige under perioden</p>

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>implementering av den nationella strategin respektive den nationella handlingsplanen för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Uppdraget delredovisades den 1 februari 2024 och slutredovisades den 1 februari 2025.</p>	<p>2023–2033. Arbetet bidrar till stärkt samordning och målfokus i arbetet med SRHR.</p>
	<p>10. Psykisk hälsa 10 a) Strategi för psykisk hälsa</p>	<p>10 a). Regeringen presenterade i januari 2025 en ny tioårig nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention (skr. 2024/25:77). Som komplement till strategin presenterade regeringen även en handlingsplan med prioriterade insatser samt ett uppdrag till ca 27 myndigheter att stödja samordningen, genomförandet och uppföljningen av strategin. En ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention bedöms kunna ge stärkt samordning och målfokus i arbetet för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och suicid i samhället.</p>
	<p>10 b) Överenskommelser med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om psykisk hälsa och suicidprevention samt ökad tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri.</p>	<p>10 b) För att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och suicid satsade regeringen drygt 1,6 miljarder kronor under 2025 och satsar 1,3 miljarder kronor under 2026 för att stärka och utveckla arbetet med psykisk hälsa och suicidprevention i kommuner och regioner.</p> <p>För att stödja regionernas strategiska arbete med att öka tillgängligheten till barn- och ungdomspsykiatri (BUP) ingick staten och SKR en tvåårig överenskommelse i februari 2025. Insatserna inom ramen för överenskommelsen ska stärka effektivitet, produktivitet och kapacitet inom BUP, bl.a. genom bättre produktionsplanering och kapacitetsstyrning för att korta väntetider till första besök, utredning och behandling. Överenskommelsen omfattar även utveckling av omhändertagandet av barn och unga i första linjen/primärvården.</p> <p>Regeringen avsatte 1 miljard kronor under 2025 för satsningen, och avsätter motsvarande belopp även för 2026.</p>

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>11. Jämlig implementering av precisionshälsa.</p> <p>Regeringen betalade under 2025 ut 85 miljoner kronor till samverkansinitiativet Genomic Medicine Sweden för att främja en jämlig implementering av precisionshälsa inom hälso- och sjukvården.</p> <p>Vidare betalade regeringen ut 44 miljoner kronor till den nationella precisionsmedicinska kliniska studien FOCU.SE.</p> <p>Regeringen gav Socialstyrelsen i uppdrag att etablera en nationell samordningsstruktur för en jämlig, jämställd och samordnad implementering av precisionshälsa.</p>	<p>11. Satsningen möjliggör fortsatt utveckling och jämlig implementering av precisionshälsa i sjukvården. Målet är att förbättra diagnostiken och öka möjligheterna till individanpassad behandling.</p> <p>Studien FOCU.SE möjliggör individanpassad behandling för patienter med avancerad cancer. Studien är upplagd som en nationell plattformsstudie som ska skapa möjligheter att utvidga omfattningen även till andra regioner i Sverige.</p> <p>Socialstyrelsens samordningsstruktur för precisionshälsa ska stödja en jämlig, jämställd och samordnad implementering av precisionshälsa för barn och vuxna inom svensk hälso- och sjukvård. Socialstyrelsen ska genom samordningsstrukturen bl.a. utarbeta en modell som ska användas vid prioritering av patientgrupper vid införandet av precisionsdiagnostik i vården.</p>
	<p>12. Regeringen gav Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten i uppdrag (S2025/01846) att genomföra insatser för att utveckla ungdomsmottagningarnas arbete. Uppdraget redovisades den 31 mars 2026.</p>	<p>12. Ungdomsmottagningarna vänder sig till unga personer som till exempel vill ha svar på frågor gällande puberteten, sex, hälsa och relationer, men kan också spela en viktig roll i att främja, förebygga och erbjuda tidiga insatser vid t.ex. våld i nära relationer, sexuellt våld, exploatering och utnyttjande samt hedersrelaterat våld och förtryck.</p> <p>Insatserna ska leda till en samlad bild av ungdomsmottagningarnas organisering utifrån bl.a. målgrupper och deras behov och den geografiska tillgången till ungdomsmottagningar och dess samverkansaktörer. I framtagandet ingår att belysa ungdomsmottagningarnas verksamhet samt att se över behovet av kunskapsstöd eller nationella riktlinjer för verksamheten.</p>
	<p>13. Regeringen gav Folkhälsomyndigheten i uppdrag att genomföra en studie om existentiell hälsa (S2025/01792) för att öka kunskapen om relationen mellan den existentiella hälsan och arbetet inom civilsamhället. En redovisning ska lämnas 18 juni 2026.</p>	<p>13. Uppdraget utgår från tidigare uppdrag Existentiell hälsa och folkhälsa (S2024/00846). Studien kommer att öka kunskapen om relationen mellan den existentiella hälsan och allt ideellt arbete som görs inom det civila samhället. Men också vilka särskilda resurser som</p>

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
		<p>civilsamhällets organisationer behöver för att möta olika villkor, samt vilka förväntningar som samhället rimligen kan ställa. Studien syftar till att tillföra kunskap om på vilka sätt och under vilka förutsättningar som ideellt arbete bidrar till människors existentiella hälsa.</p>
	<p>14. Regeringen beviljade den 5 mars 2026 Riksförbundet för sexuell upplysning (RFSU) 3 miljoner kronor för att sprida och implementera kunskap om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter till kvinnor och män med migrantbakgrund samt till hälso- och sjukvården och andra berörda aktörer i enlighet med ansökan (S2026/00460). Redovisning ska ske senast den 31 mars 2027.</p>	<p>14. Genom projektet kommer RFSU, på ett värdefullt sätt fortsatt bidra till att öka möjligheterna bland kvinnor och män med migrantbakgrund att på olika språk få stöd i att uppnå bästa möjliga sexuella och reproduktiva hälsa och välmående. Detta kan i sin tur leda till en minskad ojämlikhet och ojämställdhet i sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, samt ökad kunskap om och en stärkt sexuell och reproduktiv hälsa för flickor och kvinnor.</p>
<p>17. Inkludering av personer med funktionsnedsättning</p>	<p>1. Nationell handlingsplan för funktionshinderspolitiken.</p>	<p>1. Den 1 december 2025 redovisade Myndigheten för delaktighet sitt uppdrag (S2024/02156) att ta fram ett förslag till nationell handlingsplan. Förslaget bereds nu i Regeringskansliet. Den nya handlingsplanen bedöms kunna beslutas under 2026 och är tänkt att gälla för andra halvan av regeringens strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken 2021–2031. Syftet med handlingsplanen är att ta steg mot uppfyllandet av det nationella målet för funktionshinderspolitiken, som är att, med utgångspunkt i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning.</p>
	<p>2. Nationellt kompetenscentrum för frågor om intellektuell funktionsnedsättning och autism.</p>	<p>2. Ett nationellt kompetenscentrum för frågor om intellektuell funktionsnedsättning och autism har inrättats på Socialstyrelsen. Socialstyrelsen ska genom inrättandet av ett kompetenscentrum vara ett nationellt stöd till kommuner och verksamheter för att öka kunskapen om, och bidra till, utvecklingen av verksamhet för personer med intellektuell funktionsnedsättning eller autism enligt lagen (1993:387)</p>

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
		om stöd och service till vissa funktionshindrade. Kompetenscentrumet ska också verka för att höja kompetensen hos personalen i verksamheterna med fokus på personal som arbetar i bostäder med särskild service eller verksamheter med korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt samma lag.
	3. Uppdrag att stödja kommuner och regioner i genomförandet av funktionshinderspolitiken.	3. Regeringen har gett Myndigheten för delaktighet i uppdrag (S2025/00795) att stödja kommuner och regioner i deras genomförande av funktionshinderspolitiken. MFD ska bl.a. fördela medel, efter ansökan, till kommuner som ska kunna arbeta mer riktat med funktionshinderspolitiken (modellkommuner). Syftet med modellkommunverksamheten är att stärka arbetet med att genomföra det nationella målet för funktionshinderspolitiken. Kommuner och regioner har en avgörande roll i det arbetet.
	4. Genomförande av direktiv (EU) 2024/2841 och 2024/2842 om inrättande av EU-intyget om funktionsnedsättning och EU-parkeringsstillståndet för personer med funktionsnedsättning.	4. Regeringen har tillsatt en utredning som ska analysera och ta ställning till hur direktiven ska genomföras i Sverige. Syftet med direktiven är att underlätta för personer med funktionsnedsättning att utnyttja den fria rörligheten i EU.
18. Långvarig vård och omsorg	1. En fast omsorgskontakt.	1. En fast omsorgskontakt ska bidra till den enskildes behov av trygghet, kontinuitet, individanpassad omsorg och samordning när insatser inom äldreomsorgen verkställs. Sedan den 1 juli 2022 ska alla som har hemtjänst erbjudas en fast omsorgskontakt om det inte bedöms vara uppenbart obehövligt. Regeringen har lämnat förslag till Riksdagen att även de som bor på särskilda boenden för äldre ska erbjudas en fast omsorgskontakt (prop. 2025/26:60). Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.
	2. Äldreomsorgslyftet.	2. Äldreomsorgslyftet innebär att ny och befintlig personal ges möjlighet att genomgå utbildning till bl.a. vårdbiträde eller undersköterska samt genomgå ledarskapsutbildning för första linjens chefer på betald arbetstid. Kompetenssatsningen har vidgats så att medel även kan

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
		<p>användas för validering av kunskap till undersköterskor och för språkkunskaper i svenska, minoritetsspråken och teckenspråk.</p> <p>Kompetenssatsningen fortsätter under 2026 och vidgas till personal i bostad med särskild service enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Pengarna får användas för vissa utbildningsområden för denna personal, vissa ledarskapsutbildningar som inte är på högskolenivå samt utbildningar och insatser med koppling till språkutveckling.</p>
	<p>3. Stärkt kunskapsstyrning för äldreomsorgen.</p>	<p>3. Regeringen avser att satsa 100 miljoner kronor årligen under 2025–2027 för de regionala samverkans- och stödstrukturernas (RSS) arbete med att stödja kommunerna för en äldreomsorg baserad på vetenskap och beprövad erfarenhet och med fokus på vård och omsorg för personer som har en demenssjukdom.</p>
	<p>4. Språkrav för personal i äldreomsorgen.</p>	<p>4. I november 2024 lämnade Utredningen om språkrav för personal i äldreomsorgen sitt betänkande (SOU 2024:78). I januari 2026 beslutade regeringen propositionen Ett språkrav inom äldreomsorgen (prop. 2025/26:93) med förslag om en reglering av Språkravet innebär att arbetsgivare inom äldreomsorgen ska arbeta för att personal i äldreomsorgen har en nivå av kunskaper i svenska som är relevant för att genomföra insatserna. Regleringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.</p>
	<p>5. Satsning på stärkt stöd till anhöriga. Regeringen tog i augusti 2024 emot betänkandet Stärkt stöd till anhöriga – Ett mer ändamålsenligt stöd till barn och vuxna som är anhöriga (SOU 2024:60). Den 20 november 2025 fattade regeringen beslut om propositionen Stärkta insatser för äldre och för de som vårdar eller stöder närstående (prop. 2025/26:60). I propositionen föreslås bl.a. ändringar i socialtjänstlagen (2025:400) i form av att socialnämnden ska erbjuda en stödkontakt till den som</p>	<p>5. Syftet med satsningen är att förbättra, stärka och vidareutveckla stöd till anhöriga, såväl vuxna som barn.</p>

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>vårdar eller stöder en närstående. Socialnämndens ansvar för ett barn som har behov av stöd med anledning av att en närstående t.ex. är allvarligt sjuk eller oväntat avlider, tydliggörs. I hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och patientsäkerhetslagen (2010:659) tydliggörs vårdgivarens och hälso- och sjukvårdspersonalens ansvar för att stödja barn när barnets förälder, eller någon annan vuxen som barnet bor tillsammans med, t.ex. har en allvarlig fysisk sjukdom eller oväntat avlider. Ansvaret ska även omfatta situationen när ett barns syskon exempelvis är allvarligt sjukt. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026. Från och med 2026 avser regeringen även avsätta ytterligare riktade medel för att stärka stödet till organisationer inom civilsamhället som bedriver stödlinjeverksamhet med nationell räckvidd riktad till anhöriga om 2 miljoner kronor per år (prop. 2025/26:1 utg.omr. 9).</p>	
	<p>6. Utvecklad nationell demensstrategi 2025–2028 (S2025/00121).</p>	<p>6. För att möta utmaningar samt tillvarata nya kunskaper och möjligheter, beslutade regeringen en utvecklad demensstrategi 21 januari 2025. Den utvecklade strategin syftar till att tydliggöra områden inom vården och omsorgen som är av särskild betydelse för personer som har en demenssjukdom, lyfta fram behov av utveckling och följa den utvecklingen. Utvecklingsområdena innefattar bl.a. kunskap, förebyggande insatser, behovsanpassad hälso- och sjukvård samt anhöriga.</p>
	<p>7. Satsningar på välfärdsteknik i äldreomsorgen.</p>	<p>7. Regeringen har vidtagit flera åtgärder i syfte att öka användningen av välfärdsteknik, med syfte att stärka äldreomsorgen.</p> <p>Regeringen stödjer Kompetenscenter Välfärdsteknik som tillhör Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) med 20 miljoner kronor per år, 2024–2026.</p> <p>Regeringen har tillsatt en utredning (S2023:11) som bl.a. ska lämna förslag som syftar till att personer med nedsatt beslutsförmåga ska kunna ta del av välfärdsteknik på</p>

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
		<p>samma villkor som andra. Uppdraget redovisades den 1 april 2025.</p> <p>Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag (S2024/00641) att kartlägga och analysera lokala erfarenheter av välfärdstekniker i äldreomsorgen. Uppdraget redovisades 1 september 2025.</p>
19. Boende och stöd för hemlösa	1. Nationell hemlöshetsstrategi (S2022/03255). Regeringen har i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 9) tillfört medel för en förlängning och förstärkning av satsningen.	<p>1. Regeringen beslutade i juli 2022 om en nationell hemlöshetsstrategi för 2022–2026. Målet med strategin är att hemlöshet ska förebyggas, ingen ska bo eller leva på gatan, metoden Bostad först ska införas nationellt och att det sociala perspektivet i samhällsplaneringen ska stärkas.</p> <p>Regeringen bedömer att det är av stor vikt att arbetet kan fortsätta och utvecklas, särskilt med fokus på att förebygga vräkningar av barnfamiljer och att stötta kommunerna i genomförandet av metoden Bostad först. Regeringen avser därför förlänga strategin och förstärka satsningen.</p>
	2. Bostad först.	2. För att stärka kommunernas arbete med att motverka hemlöshet har regeringen riktat ett flerårigt statsbidrag under strategiperioden för att förstärka och implementera metoden Bostad först.
	3. Avhysningsförebyggande arbete.	3. Socialstyrelsen har fått i uppdrag (S2024/01823) att i nära dialog med kommunerna stötta dem i deras arbete för att minska antalet vräkningar av barnfamiljer. I uppdraget ingår även att lämna förslag på åtgärder för att minska antalet vräkningar av barnfamiljer. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 maj 2027.
20. Väsentliga tjänster	Nationell plan för transportinfrastrukturen.	Regeringen beslutade i juni 2022 om att fastställa en ny nationell, trafikslagsövergripande plan för transportinfrastrukturen för perioden 2022–2033. Planen ska bl.a. bidra till att uppfylla transportpolitikens övergripande mål som är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet.

Pelarprincip	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
		Riksdagen beslutade, i enlighet med regeringens förslag, i december 2024 om nya, ökade, ekonomiska ramar för perioden 2026–2037. Regeringen planerar att fastställa en ny nationell, trafikslagsövergripande plan för perioden 2026–2037 under våren 2026.

Bilaga 4

Rapportering om de globala målen för hållbar utveckling: beskrivning av huvudsakliga framtidsriktande åtgärder och deras beräknade påverkan

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
1. Ingen fattigdom	<p>1. Ett mer träffsäkert och korrekt bostadsbidrag.</p> <p>Regeringen avser att införa en månadsberäkning av bostadsbidrag för att minska problemen med felaktiga utbetalningar, återkrav och skuldsättning inom bostadsbidraget. Den 5 mars 2026 beslutade regeringen propositionen Ett mer träffsäkert och korrekt bostadsbidrag (prop. 2025/26:170). Förslagen innebär att en majoritet av inkomstuppgifterna kommer att hämtas in automatiskt varje månad från bl.a. Skatteverket, i stället för att uppskattas av den enskilde själv för hela året och sedan stämmas av i efterhand. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.</p>	<p>1. Bostadsbidragets nuvarande konstruktion gör att många bostadsbidragsmottagare (ca 35 procent av 2024 års bostadsbidrag) blir återbetalningsskyldiga när det slutliga bostadsbidraget bestäms. Genom reformen beräknas återkraven av bostadsbidrag minska med ca 90 procent.</p>
	<p>2. Höjt bostadsbidrag för ekonomiskt utsatta barnfamiljer med höga boendekostnader.</p> <p>För att stötta barnfamiljernas ekonomi har bostadsbidraget för ekonomiskt utsatta barnfamiljer med höga boendekostnader höjts fr.o.m. den 1 januari 2026. De övre bostadskostnadsgränserna höjdes med 1 500 kronor för familjer med ett barn, och med 2 000 kronor för familjer med två eller flera barn. Höjningen innebär ett höjt bostadsbidrag</p>	<p>Höjningen av bostadskostnadsgränserna stöttar de barnfamiljer som har fått högre bostadskostnader på grund av hyreshöjningar. Genom höjningen kommer bostadskostnadsgränserna att ligga på samma nivå som median-bostadskostnaden beräknas bli för ett bostadsbidragshushåll 2026.</p>

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>med som mest 800 kronor per månad för familjer med ett barn och 1 000 kronor per månad för familjer med två eller flera barn. Åtgärden innebär att bostadsbidraget i högre grad är kopplat till de faktiska bostadskostnaderna.</p>	
	<p>3. Partiellt vilande sjukersättning och aktivitetsersättning vid studier samt förlängd provotid.</p> <p>Den som är sjuk men som har kapacitet att närma sig en försörjning utanför sjukförsäkringssystemet ska inte hindras av systemets utformning. Från och med den 1 juli 2026 är det möjligt för den som har sjukersättning eller aktivitetsersättning att studera på deltid och ha sin sjukersättning eller aktivitetsersättning partiellt vilande. Samtidigt förlängs provotiden för studier med aktivitetsersättning från sex till tolv månader.</p>	<p>3. Förändringarna underlättar för personer med sjuk- eller aktivitetsersättning att studera under trygga former och därmed närma sig arbete och självförsörjning. Antalet försäkrade som studerar med vilande sjuk- och aktivitetsersättning bedöms preliminärt öka med ca 300 personer per år. Antalet försäkrade som använder provotid för studier med aktivitetsersättning bedöms preliminärt också öka med ca 300 personer per år.</p>
	<p>4. Ökat stöd för återgång i arbete.</p> <p>Från och med den 1 mars 2026 det möjligt att under en period prova att arbeta med bibehållen sjukpenning. Försäkringskassan har även i regleringsbrevet för 2026 getts i uppdrag att ge fler personer med aktivitetsersättning arbetsförberedande eller arbetslivsinriktade insatser samt utveckla indikatorer för att detta ska kunna följas upp.</p>	<p>4. Satsningarna väntas bidra till att stärka stödet för återgång i arbete.</p>
	<p>5. Förstärkningar av ålderspensionärers inkomster (höjningar av garantipension och bostadstillägg, införande av inkomstpensionstillägg och skattesänkningar).</p> <p>Sedan 2020 har flera reformer genomförts som inneburit höjningar av olika delar av ålderspensionärers inkomst. Exempelvis har garantipension</p>	<p>5. Satsningarna syftar till att stärka pensionärernas ekonomi. Reformerna har bidragit till att sänka andelen med låg ekonomisk standard bland personer över 65 år från 12 procent 2020 till 9 procent 2023. Minskningen är betydligt större för kvinnor än för män.</p>

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>och bostadstillägg till pensionärer förstärkts vid flera tillfällen.</p> <p>År 2023 och 2024 har garantipensionen sammantaget ökat med 18,6 procent med anledning av prisindexering vilket kommer fortsatt sänka andelen med låg ekonomisk standard. Skatt på både arbete för äldre och på pension har den 1 januari 2024, den 1 januari 2025 och den 1 januari 2026 sänkts i syfte att stärka pensionärernas ekonomi.</p>	
	<p>4. Nationell hemlöshetsstrategi (S2022/03255). Regeringen har i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 9) avsatt medel för en förlängning och förstärkning av satsningen.</p>	<p>4. Strategin gäller för perioden 2022–2026 och omfattar förebyggande arbete, åtgärder mot akut hemlöshet och vägen till ett eget boende som ett sätt att motverka social och strukturell hemlöshet. Regeringen bedömer att det är av stor vikt att arbetet kan fortsätta och utvecklas, särskilt med fokus på att förebygga vräkningar av barnfamiljer och att stötta kommunerna i genomförandet av metoden Bostad först. Regeringen avser därför förlänga strategin och förstärka satsningen.</p>
	<p>5. Reform för fler i arbete och ett minskat utanförskap.</p>	<p>5. Det krävs bättre drivkrafter för att fler ska lämna bidragsberoende och försörja sig själva och genom det minska risken för fattigdom och social utestängning. Regeringen genomför därför en omfattande bidragsreform som syftar till att öka incitamenten för arbete och minska långvarigt bidragsberoende. Reformen omfattar ett bidragstak och ett aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd och en kvalificering till vissa bostadsbaserade socialförsäkringsförmåner. Reformen omfattar en tidsbegränsad jobbprenie för den som lämnar försörjningsstödet för arbete och självförsörjning.</p>
<p>2. Ingen hunger</p>	<p>1. En strategisk plan för genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken genomförs under perioden 2023–2027 och har en budget på drygt</p>	<p>1. Den strategiska planen förväntas under perioden 2023–2027 bidra till att förbättra den hållbara utvecklingen av jordbruk, livsmedel och landsbygdsområden.</p>

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	60 miljarder kronor (LI2024/00833).	
	2. Under året har det inom den gemensamma jordbrukspolitiken betalats ut ca 12,3 miljarder kronor, bl.a. för att stärka jordbrukarnas inkomster, miljö- och klimatinsatser inom jordbruket och för att stimulera investeringar, innovationsarbete och kompetensutveckling. Huvudsakliga stödmottagare var jordbruksföretag.	2. Stöden inom den gemensamma jordbrukspolitiken har under året bl.a. bidragit till skäligen inkomster för jordbrukarna, ett hållbart och konkurrenskraftigt jordbruk, stärkt miljö- och klimatarbete inom jordbruket, förbättrad djurvälstånd och förnying av jordbrukarkåren.
	3. Regeringen har gett Socialstyrelsen och Livsmedelsverket i uppdrag att ta fram ett förslag till en nationell strategi inom allergiområdet (S2024/00482). I uppdraget ingår bl.a. att kartlägga ansvarsfördelning mellan myndigheter och identifiera samordningsbehov mellan området matallergi samt området IgE-förmedlad allergi samt ytterligare områden som identifieras inom ramen för uppdraget, att formulera övergripande mål som främjar och tydliggör allergivården utifrån ett patientperspektiv och att ta fram ändamålsenligt kunskapsstöd. Förslaget till strategi och handlingsplan redovisades den 31 januari 2026.	3. En hållbar livsmedelskonsumtion ger på sikt förutsättningar för bättre hälsa utan att det går ut över miljö, ekonomi eller skapar orättvisor i samhället.
	4. Regeringen har fortsatt arbetet som syftar till att företag ska kunna växa längs hela den blå värdekedjan, från fisket och vattenbruket till beredningsindustrin samt samtliga förädlingssteg till marknad och konsument. Den svenska beredskapen ska beaktas och genom en kombination av landsbygds- och infrastrukturpolitik ska förutsättningarna förbättras för att kunna landa, odla och bereda fisk.	4. Arbetet förväntas leda till att mer av fångsterna ska kunna landas i svenska hamnar och beredas i Sverige för humankonsumtion.

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>5. Regeringen har gett Livsmedelsverket i uppdrag att sammanställa och sprida kunskap om mat och måltiders betydelse för att motverka ohälsa hos äldre personer (S2024/01012). Kunskapsstöden ska vara riktade till personal och beslutsfattare inom äldreomsorgen. Livsmedelsverket ska i samarbete med organisationer på äldreområdet ta fram och sprida informationsmaterial om maten och måltidens betydelse för att främja hälsa och motverka ohälsa, riktat till äldre personer. Informationsmaterialet ska också tillgängliggöras på de nationella kunskap om mat och måltiders betydelse för att motverka ohälsa hos äldre personer (S2024/01012). Kunskapsstöden ska vara riktade till personal och beslutsfattare inom äldreomsorgen. Livsmedelsverket ska i samarbete med organisationer på äldreområdet ta fram och sprida informationsmaterial om maten och måltidens betydelse för att främja hälsa och motverka ohälsa, riktat till äldre personer. Informationsmaterialet ska också tillgängliggöras på de nationella minoritetsspråken. Uppdraget ska slutredovisas i juni 2026.</p>	<p>5. Uppdraget förväntas bidra till minskade risker för undernäring och bidra positivt till äldres psykiska och fysiska hälsa.</p>
	<p>6. Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att kartlägga prevalensen av undernäring bland äldre samt kartlägga de hälsoekonomiska kostnaderna för undernäring bland äldre personer. Myndigheten ska inom ramen för uppdraget identifiera och kvantifiera de direkta och indirekta kostnaderna kopplade till undernäring bland äldre i Sverige. Myndigheten ska även ta fram</p>	<p>6. Uppdraget förväntas bidra till att minska förekomsten av undernäring bland äldre som går att förebygga.</p>

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>en rapport med sammanställda data och kunskap om orsakerna till undernäring bland äldre samt ge förslag på åtgärder som kan förebygga förekomsten av undernäring. Socialstyrelsen tilldelas 2 miljoner kronor för uppdraget under 2026 och 2 miljoner för 2027 under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget. Uppdraget ska slutredovisas senast december 2027 (S2026/00145).</p>	
3. God hälsa och välbefinnande	1. Hälsöfrämjande och förebyggande insatser för att uppnå en god folkhälsa.	<p>1. För att främja barns och ungas hälsa har Socialstyrelsen i uppdrag (S2023/02379) att tillsammans med berörda myndigheter ta fram ett nationellt hälsoprogram för barn och unga t.o.m. 20 års ålder. Programmet ska bl.a. främja barns och ungas hälsa och utveckling förebygga ohälsa. Programmet ska färdigställas senast den 21 augusti 2026. Vidare har Socialstyrelsen i uppdrag (S2023/01608) att stödja och stimulera barnhälsovårdens arbete med hembesöksprogram inom områden där utanförskapet är stort. Under 2023–2026 har regeringen totalt avsatt ca 440 miljoner kronor till kommuner och regioner samt till Socialstyrelsen för att arbeta med utökade hembesöks-program.</p>
	<p>1a) Fritidskort. För att stärka barns och ungas tillgång till en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra införde regeringen i september 2025 ett fritidskort för barn och unga. Fritidskort lämnas för barn i åldrarna 7–16 år. Satsningen uppgår till ca 790 miljoner kronor. Denna åtgärd bidrar även till uppfyllandet av mål 10.</p>	<p>1a) Införandet av ett fritidskort främjar barns och ungas hälsa samt fysisk aktivitet och motverkar stillasittande. Familjens ekonomi ska inte vara avgörande för om barn kan delta i fritidsaktiviteter. Särskilt barn och unga från ekonomiskt utsatta hushåll får en större summa för att få förbättrade möjligheter att delta i fritidsaktiviteter.</p>
	<p>1 b) Fysisk aktivitet på recept. Regeringen har avsatt medel från 2023 och framåt för att utveckla användningen av Fysisk Aktivitet på recept (FaR) Satsningen uppgår till 100 miljoner kronor årligen fr.o.m. 2025.</p>	<p>1 b) Satsningen på Fysisk aktivitet på recept (FaR) syftar till att både arbeta preventivt och behandlande. Fysisk aktivitet har positiv inverkan på både mental och fysisk hälsa, och är en evidensbaserad behandling av flera kroniska sjukdomar och medför få biverkningar eller risker.</p>

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	1 c) Idrott i utsatta områden Regeringen införde 2023 en ny satsning på idrottsverksamhet i utsatta områden, särskilt för barn och unga. Satsningen är permanent och uppgår till 100 miljoner kronor per år.	1 c) Reformen bedöms främja fysisk aktivitet i grupper med sämre hälsa, och bidrar därmed till att öka jämlikheten i hälsa.
	1 d) Åtgärder för att bryta och förebygga ofrivillig ensamhet och isolering. Regeringen har gett Folkhälsomyndigheten i uppdrag (S2023/01137) att ta fram en nationell strategi för att motverka ensamhet som presenterades den 28 februari 2025. Regeringen har även gett Socialstyrelsen i uppdrag (S2023/00676) att fördela medel till kommuner för att öka eller utveckla befintliga s.k. äldresamtal eller hälsosamtal genom vilka kommuner och regioner söker upp äldre för att diskutera den enskildes livssituation. Från och med 2024 avsätts 100 miljoner kronor årligen i detta syfte.	1 d) Regeringen har genomfört ett flertal insatser och åtgärder med syfte att stärka gemenskap och utveckla arbetet för att bryta och förebygga ofrivillig ensamhet och isolering.
	1e) Regeringen gav Socialstyrelsen i uppdrag under 2023–2025 att fördela 50 miljoner kronor per år till kommuner för projekt med syfte att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre (S2023/00686).	1e) I redovisningar av uppdraget har Socialstyrelsen bedömt att statsbidraget har främjat sitt syfte.
	2. Psykisk hälsa 2.a Strategi för psykisk hälsa Regeringen presenterade i januari 2025 en ny tioårig nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention (skr. 2024/25:77). Som komplement till strategin presenterade regeringen även en handlingsplan med prioriterade insatser samt ett uppdrag till ca 27 myndigheter att stödja samordningen, genomförandet och uppföljningen av strategin.	2a) En ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention bedöms kunna ge stärkt samordning och målfokus i arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och suicid i samhället.

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	2 b) Överenskommelse med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om psykisk hälsa och suicidprevention samt ökad tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri.	2 b) För att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och suicid satsade regeringen drygt 1,6 miljarder kronor under 2025 och satsar 1,6 miljarder kronor under 2026 för att stärka och utveckla arbetet med psykisk hälsa och suicidprevention i kommuner och regioner.
	3. SRHR Åtgärder för att stärka och utveckla det nationella arbetet med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Regeringen gav Folkhälsomyndigheten i uppdrag (S2023/02102) att genomföra insatser för att bidra till spridning och implementering av den nationella strategin respektive den nationella handlingsplanen för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Uppdraget delredovisades den 1 februari 2024 och slutredovisades den 1 februari 2025.	3. Regeringen genomför åtgärder för att stärka och utveckla arbetet med SRHR. Handlingsplanen stödjer genomförandet av den nationella SRHR-strategin och utgör en gemensam plattform för SRHR-arbetet under perioden 2023–2033. Arbetet bidrar till stärkt samordning och målfokus i arbetet med SRHR.
	4. Arbetet mot Antimikrobiell resistens (AMR). Regeringen beslutade i november 2025 en tioårig strategi för Sveriges arbete mot antimikrobiell resistens (S2025/01940). Regeringen beslutade i november också Uppdrag om nationell samverkan och handlingsplan för arbetet mot antimikrobiell resistens (S2025/01938) som ger Folkhälsomyndigheten och Statens jordbruksverk och ett 20-tal andra myndigheter uppdrag att samverka för att genomföra strategin. Regeringen har också uppdragit Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket att följa upp effekterna av takprishöjningar och andra åtgärder för området antibiotika (S2025/01939) och i budgetproposition 2026 meddelades att NAG Strama som följer upp användning av antibiotika inom sjukvården	4. Syftet med satsningarna är att utveckla arbetet med att bromsa uppkomst och spridning av antibiotikaresistens samt att förebygga och hantera dess konsekvenser, i Sverige, inom EU och globalt.

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>erhöll permanent finansiering för sitt arbete vilket bidrar till att stärka den nationella infrastrukturen inom området. Arbetet med att utveckla modeller och samarbeten för att stärka tillgång till antibiotika har fortsatt och APL förvärvade i augusti 2025 en fabrik med kapacitet att producera antibiotika. Sveriges engagemang för frågorna har manifesterats inte minst genom att socialministern är vice ordförande i Global Leaders Group on AMR.</p> <p>Regeringen tillsatte 2024 en ambassadör för global hälsa med placering på Utrikesdepartementet. Ambassadören har också till uppgift att arbeta med AMR. Arbetet pågår för att implementera EU:s rådsrekommendation från 2023 om antibiotikaresistens. Sverige prioriterar även frågan inom ramen för Nordiska Ministerrådet där olika insatser inom vårdhygien, harmoniserade behandlingsriktlinjer och tillgång till antibiotika är i fokus.</p>	
	<p>5. Satsningar för utvecklad och förbättrad cancervård.</p> <p>I januari 2026 beslutade regeringen om en uppdaterad nationell cancerstrategi: Ökad överlevnad och bättre livskvalitet – nationell cancerstrategi 2.0</p> <p>Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) slöt i februari 2026 en ny överenskommelse för cancervården 2026, som omfattar drygt en miljard kronor. Överenskommelsen för 2026 följer strukturen i den nationella cancerstrategin. Insatser samt finansiering samlas under strategins huvudmål.</p>	<p>5. Medlen syftar till att genomföra en ambitionshöjning inom cancervården och barncancervården samt till att implementera den nationella cancerstrategin som antagits, som även ska innefatta barn och unga. Syftet med överenskommelsen är att cancervården ska bli mer jämlik och effektiv med kortare väntetider.</p>

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>Av budgetpropositionen 2026 framgår att regeringens direkta bidrag till cancervårdens utveckling omfattar drygt 1,5 miljarder kronor under 2026. Av medlen är 25 miljoner kronor öronmärkta för arbetet för att utrota livmoderhalscancer.</p> <p>Regeringen slöt en överenskommelse med SKR i januari 2025 vid namn Jämlik och effektiv cancervård med kortare väntetider 2025 (S2025/00104). Insatserna i överenskommelsen delas in i fyra områden som motsvarar den nationella cancerstrategin och EU:s cancerplan: Prevention och tidig upptäckt, Tillgänglig och god vård med mera, med fokus på patienten. Kunskapsutveckling, kompetensförsörjning och forskning samt Tillgång till och användning av medicinska teknologier.</p> <p>Till varje område kopplas ett antal insatser som ska genomföras under 2025. Bland annat omfattar överenskommelsen riktade insatser kopplade till prevention, rehabilitering och tillgång till nya teknologier. Överenskommelsen uppgår 2025 till 817 miljoner kronor.</p>	
	<p>6. Sällsynta hälsotillstånd. Regeringen har gett Socialstyrelsen ett uppdrag (S2024/00038) att ta fram ett förslag på en nationell strategi för sällsynta hälsotillstånd.</p>	<p>6. Socialstyrelsens förslag till strategiska syften till att stärka patienternas tillgång till en jämlik hälso- och sjukvård av god kvalitet och särskilt uppmärksamma de utmaningar och behov som patienter med sällsynta hälsotillstånd möter i kontakt med hälso- och sjukvården. Fokus ska även vara att tydliggöra samordnande och kunskapsspridande funktioner.</p>
	<p>7. God och nära vård med primärvården som nav. År 2026 avsätter regeringen 3,486 miljarder kronor för huvudmännens arbete med att utveckla en god och nära vård med fokus på primärvården.</p>	<p>7. Satsningen syftar till att öka tillgängligheten till primärvården i hela landet, säkra kompetensförsörjningen, stärka samverkan mellan olika delar av hälso- och sjukvårdssystemet samt att stärka det förebyggande och</p>

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	Summan inkluderar 300 miljoner kronor som är vikta för primärvård på landsbygder.	rehabiliterande arbetet i hälso- och sjukvården.
	8. Jämställd vård, kvinnors hälsa och förlossningsvård. För 2026 avsätts drygt 1 miljard kronor för en fortsatt satsning på mödrahälsovården, förlossningsvården och en stärkt vård för flickors och kvinnors hälsa (prop. 2025/26:1 utg.omr. 9). Inom ramen för satsningen har regeringen gett Socialstyrelsen flera uppdrag, bl.a. att uppdrag att nationellt samordna, stödja och följa upp arbetet med en stärkt mödrahälsovård, förlossningsvård, hälso- och sjukvård för flickors och kvinnors hälsa och vård för personer som har utsatts för sexuellt våld (S2025/00314), uppdrag att fördela, betala ut och följa upp medel till regionerna (S2026/00047) och uppdrag att ta fram kunskapsstöd för genomförande av den nationella planen för förlossningsvården (S2026/00053). Inom området har regeringen även gett uppdrag till Folkhälsomyndigheten, Statens beredning för medicinsk och social utvärdering, Inspektionen för vård och omsorg och Myndigheten för vård- och omsorgsanalys.	8. Syftet med satsningarna är att göra mödrahälsovården, förlossningsvården och vården för flickor och kvinnor mer personcentrerad, jämlik och tillgänglig samt att öka kunskapen om sjukdomar som främst drabbar kvinnor och flickor.
	9. Utvecklad nationell demensstrategi 2025–2028 (S2025/00121). För att möta utmaningar samt tillvarata nya kunskaper och möjligheter, beslutade regeringen en utvecklad demensstrategi den 21 januari 2025.	9. Den utvecklade strategin syftar till att tydliggöra områden inom vården och omsorgen som är av särskild betydelse för personer som har en demenssjukdom, lyfta fram behov av utveckling och följa den utvecklingen.
4. God utbildning för alla	1. Sedan den 1 januari 2023 finns ett nytt omställningsstudiestöd som syftar till att förbättra förutsättningarna för vuxna att finansiera studier	1. Omställningsstudiestödet har sökts av betydligt fler än förväntat. Stödet leder till fler nya och återvändande studerande. Att den sökta utbildningen måste stärka den enskildes ställning på

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>och därigenom stärka deras framtida ställning på arbetsmarknaden. Stödet har sökts i högre utsträckning än förväntat, vilket bidrog till långa handläggningstider hos den utbetalande myndigheten Centrala studiestödsnämnden (CSN). Propositionen Ett effektivare omställningsstudiestöd (prop. 2023/24:168) beslutades 2024 och innebär bl.a. att bestämmelserna för omställningsstudiestödet förenklas, vilket förkortat handläggningstiderna.</p>	<p>arbetsmarknaden säkerställer kopplingen till efterfrågade kompetenser. Stödet kommer att fortsätta byggas ut successivt fram t.o.m. 2026. De regelförenklingar som införts har lett till att fler kunnat få sina ansökningar om stöd behandlade snabbare.</p>
	<p>2. Regeringen följer eventuella behov av förändringar i det offentligfinansierade utbildningsutbudet med anledning av det nya omställningsstudiestödet. Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 15) att en utredning ska tillsättas för att uppnå ett effektivt resursutnyttjande och ett utbildningsutbud av hög kvalitet som är relevant för samhällets och arbetsmarknadens behov av högskoleutbildning.</p> <p>I budgetpropositionen för 2026 har regeringen angett att den avser att presentera förslag på en särskild ersättningsmodell för universitet och högskolor avseende utbildning för yrkesverksamma med fokus på omställning och vidareutbildning. För att påskynda utvecklingen av utbildningsutbudet bl.a. inom STEM-ämnena (Science, Technology, Engineering and Mathematics) satsar regeringen också på riktade resurser till ett antal lärosäten för att utveckla korta kurser för yrkesverksamma (prop. 2025/26:1 utg.omr. 16).</p>	<p>2. Eftersom stödet kan ges med lägre studietakt och under en kortare tid än det reguljära studiemedlet, har det också möjliggjort andra typer av flexibla utbildningar. Lärosätena fick 2022 i uppdrag att analysera sitt utbildningsutbud i syfte att tillgängliggöra de kurser och utbildningar som riktar sig mot redan yrkesverksamma (U2022/02386).</p>
	<p>3. En fortsatt satsning genomförs genom statsbidrag</p>	<p>3. Regionalt yrkesvux har byggts ut kraftigt de senaste åren. Ett omfattande</p>

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	för regional yrkesinriktad vuxenutbildning inom Komvux (regionalt yrkesvux), där anslaget ökas med 594 miljoner kronor i budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 16).	statligt stöd till kommunerna är fortsatt nödvändigt för att kunna möta behoven på arbetsmarknaden och för att stärka integrationen av utrikes födda. Inte minst har satsningen på kombinationsutbildningar, som innebär att yrkesutbildning kombineras med svenska för invandrare (sfi) eller svenska som andraspråk, gjort det möjligt för fler utrikes födda att få en sammanhållen språk- och yrkesutbildning som leder till arbete.
	4. I budgetpropositionen för 2026 har regeringen skjutit till ytterligare resurser till det s.k. särskilda utbildningsstödet i syfte att underlätta för studier på folkhögskola för personer med funktionsnedsättning. För 2026 handlar det om 36 miljoner kronor och för 2027 och 2028 beräknas 50 miljoner per år (prop. 2025/26:1 utg.omr. 17).	4. Folkhögskolan som utbildningsform fyller en viktig funktion i det svenska utbildningssystemet för såväl individers möjligheter till utbildning som för samhällets behov av kompetensförsörjning. Viktiga målgrupper för folkhögskolan är t.ex. utrikes födda, personer med funktionsnedsättning och personer med kort utbildning.
	5. Sedan 2024 pågår en pilot om Nationell yrkesutbildning (NY) för vuxna på gymnasial nivå, enligt yrkeshögskolans modell. Satsningen beräknas uppgå till 150 miljoner kronor årligen mellan 2026 och 2028 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 16).	5. Yrkesvuxutredningens förslag (SOU 2024:16) har bl.a. syftat till att stärka kopplingen mellan vuxenutbildning och arbetsliv, öka nyttjandet av medel till utbildning och höja utbildningens kvalitet. Syftet med utredningen Fler vägar till arbetslivet (SOU 2024:74) är att det i gymnasieskolan ska finnas flera vägar till arbetslivets förslag som tar hänsyn till behoven på arbetsmarknaden, elevers olika förutsättningar för lärande och att många elever inte är redo att göra sitt yrkesval redan i årskurs nio. Pilotverksamheten för NY kan ge värdefulla erfarenheter och insikter.
	6. Nya läroplaner – för en stark kunskapsskola (prop. 2025/26:194) innehåller förslag till ändringar som syftar till en stark kunskapsskola med kunskapsuppdraget i fokus. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2028. Nya läroplaner för grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan föreslås tillämpas fr.o.m. hösten 2028.	6. En stark kunskapsskola är en förutsättning för att ta tillvara individens fulla potential och stärka samhället som helhet. De nya läroplanerna ska vara tydligt inriktade på tillförlitliga och mer beständiga kunskaper. Grundläggande kunskaper och färdigheter i att läsa, skriva och räkna ska betonas, särskilt i de yngre åldrarna.

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	7. Förbättrat stöd i skolan (prop. 2025/26:195) innehåller förslag till ändringar som syftar till att förbättra stödet i skolan. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2028.	7. Alla barn och elever i undervisningen ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling i syfte att de ska kunna följa undervisningen.
	8. Ett likvärdigt betygssystem (prop. 2025/26:197) innehåller förslag till ett nytt sätt att beräkna meritvärde för tillträde till gymnasieskolan och högre utbildning.	8. Rättvisande betyg och motverkad betygsinflation.
	9. Tid för undervisningsuppdraget (prop. 2025/26:196) innehåller förslag till ändringar som syftar till att skapa bättre förutsättningar för lärare och förskollärare att utföra sitt undervisningsuppdrag och öka lärar- och förskolläraryrkets attraktivitet.	9. Förskollärare och lärare ska ges bättre förutsättningar att fokusera på sitt huvuduppdrag, undervisningen, och för en bra arbetsmiljö. Det är viktigt för undervisningens kvalitet men också för att göra yrkena mer attraktiva. Det kan i sin tur leda till att fler väljer att utbilda sig till lärare, att fler väljer att stanna i yrket och att fler väljer att återvända till yrket.
	10. Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan (prop. 2025/26:193) innehåller förslag som syftar till att åstadkomma bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan genom flera samverkande åtgärder. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026.	10. Insatser för att varaktigt stärka tryggheten och studieron i skolan. Alla elever ska få gå i en trygg skola där de kan koncentrera sig på undervisningen. Både skolpersonal och elever ska inte behöva utsättas för hot, våld, kränkningar och trakasserier.
5. Jämställdhet	1. Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 13) att det finns behov av en samlad, långsiktig nationell strategi för att säkerställa ett hållbart och samordnat arbete mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel efter att den nuvarande nationella strategin mot mäns våld mot kvinnor upphör 2026. Regeringen avser att under 2026 överlämna en skrivelse till riksdagen med en ny tioårig strategi för att förebygga och motverka mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld	1. En starkare samverkan mellan myndigheter i syfte att bl.a. förstärka arbetet mot mäns våld mot kvinnor i nära relationer och hedersrelaterat våld.

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	och förtryck samt prostitution och människohandel. I strategin ska en sammanhållen struktur för att uppnå regeringens nollvision mot våld presenteras. Regeringen inrättade den 29 januari 2026 ett råd för kvinnofrid i syfte att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor (SB2026/00114). Arbetet i rådet ska bedrivas med utgångspunkt i en nollvision för det dödliga våldet mot kvinnor.	
	2. Utvecklingsprogrammet för jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM) 2020–2025 omfattar 54 statliga myndigheter. Myndigheterna redovisade i januari 2026 resultat och effekter av genomfört arbete.	2. Resultat som har lett till direkt effekt för myndighetens målgrupp kan främst kopplas till delmålen ekonomisk jämställdhet, jämställd utbildning, jämställd hälsa och att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.
	3. Regeringen tillsatte i december 2024 en utredning som syftar till ökad effektivitet, långsiktighet samt förbättrad strategisk styrning inom fem jämställdhetspolitiska delmål (dir. 2024:112).	Utredaren ska bl.a. lämna förslag på långsiktiga, riktade, åtgärder som bedöms bidra till att uppfylla delmålen 1–5, särskilt för den unga generationen och utrikes födda, lämna förslag på hur arbetet mot delmål 1–5 kan struktureras för att öka effektiviteten och måluppfyllelsen.
6. Rent vatten och sanitet	1. Inom ramen för lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) har länsstyrelser och lokala aktörer under 2025 genomfört flera åtgärder som har bidragit till minskad spridning av näringsämnen samt förbättrade livsmiljöer och biologisk mångfald. Flera stora restaureringsprojekt har påbörjats som tillsammans återställer flera hundra kilometer vattendrag.	1. Åtgärderna bidrar till ett friskare ekosystem, inklusive minskad övergödning och ökad motståndskraft mot klimatförändringar. Även om många ekologiska effekter kan ta lång tid är bedömningen att det kan bli snabba effekter för vissa organismgrupper såsom fiskfauna.
	2. Regeringen har förstärkt den långsiktiga satsningen på arbetet med att anlägga våtmarker. Totalt har ca 3 500 hektar våtmark anlagts och restaurerats under 2024. För 2026–2030 beräknas anslaget öka med 375 miljoner kronor årligen.	2. Många våtmarker binder kol i marken i form av torv, men kolet övergår i bl.a. koldioxid när våtmarkerna dikas ut. Återvätningen är bra även för vattenkvaliteten, den biologiska mångfalden och kan minska risken för översvämningar. Våtmarker stärker också landskapets skydd mot torka, översvämning och brand, vilket

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
		är viktigt även ur ett klimatanpassningsperspektiv.
	<p>3. Riksdagen ställde sig 2024 bakom regeringens havsmiljöproposition: Ett levande hav – ökat skydd, minskad övergödning och ett hållbart fiske (prop. 2023/24:156). Regeringen beslutade samtidigt om ett etappmål mot övergödning, som innebär att det till 2030, genom en årlig uppföljning, ska säkerställas att tillförseln av kväve och fosfor till vatten över tid minskar i enlighet med Sveriges åtaganden i aktionsplanen för Östersjön, samt att dessa minskningsåtaganden uppnås inom uppsatta tidsramar. Under 2024 slutfördes 161 projekt med åtgärder mot övergödning finansierade genom LOVA. Det har bl.a. lett till minskad internbelastning av fosfor och ökad retention av kväve och fosfor i våtmarker och dammar som leder till minskad övergödning.</p>	<p>3. Etappmålet förväntas också leda till minskad övergödning i sjöar och vattendrag och bidrar därmed till förbättrad vattenkvalitet, inbegripet positiva effekter på grundvattnet.</p>
	<p>4. Arbetet med framtagandet av nya vattenskyddsområden samt revidering av gamla vattenskyddsområden och skyddsföreskrifter har fortsatt. Under 2024 har 15 nya beslut om nya vattenskyddsområden registrerats.</p>	<p>4. Länsstyrelsernas arbete med att skydda dricksvattenförsörjningen medför att över 1,8 miljoner konsumenter nu får dricksvatten från skyddade vattentäkter.</p>
<p>7. Hållbar energi för alla</p>	<p>1. Genom satsningar på energiplanering får Energimyndigheten använda anslaget till utgifter för arbetet med energiplanering, grön omställning, att stimulera till utbyggnaden av vindkraft, investeringar som bidrar till planerings- och leveranssäkerhetsmål för elsystemet och därmed ökar försörjningstryggheten på nationell, regional och lokal nivå.</p>	<p>1. Energiplaneringen bidrar till att möta ett ökat elbehov.</p>
	<p>2. Den energipolitiska inriktningspropositionen (prop. 2023/24:105</p>	<p>2. Bättre förutsättningar att möta det ökade elbehovet och en ökad leveranssäkerhet.</p>

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>Energipolitikens långsiktiga inriktning) fastställer energipolitikens inriktning. I propositionen fastställs ett planeringsmål och ett leveranssäkerhetsmål. Planeringen av det svenska elsystemet ska ge förutsättningar för att leverera den el som behövs för en ökad elektrifiering och att möjliggöra den gröna omställningen. Regeringen ser för närvarande att Sverige bör planera för att kunna möta ett elbehov om minst 300 TWh år 2045.</p> <p>Det svenska elsystemet ska ha förmågan att leverera el där efterfrågan finns, i rätt tid och i tillräcklig mängd, i den utsträckning det är samhälls-ekonomiskt effektivt. Omotiverade hinder i elsystemet ska undanröjas för att skapa förutsättningar för en effektiv marknad som främjar konkurrenskraftiga priser.</p> <p>Både planerings- och leveranssäkerhetsmålet ska följas upp med regelbundna kontrollstationer med start 2030.</p>	
	<p>3. I Energiforskningspropositionen (prop. 2024/25:72) föreslås att energiforskningen ska ligga i linje med den nya politiska inriktningen genom att den forskning som finansieras behöver vara mer fokuserad på att bidra till de energi- och klimatpolitiska målen och den kraftigt ökade elproduktion som detta innebär. Regeringen föreslår därför två nya mål för energiforskningen, ett övergripande mål och ett som beskriver vilka typer av uppföljningsbara resultat som forskningen ska bidra till.</p>	<p>3. I Energiforskningspropositionen fastställs att energiforskningen ska fokusera på fem prioriterade områden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resilient och robust energisystem • Välfungerade energimarknader mot fördubblad elanvändning • Kompetensförsörjning och kompetensutveckling • Ökat nyttiggörande av forskning och innovation i samhället • Prioriterade värdekedjor för elektrifieringen: kärnkraft, batterier och vätgas.
<p>8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt</p>	<p>1. Regeringens arbetsmiljöstrategi 2021–2025 (skr. 2020/21:92) bygger på de fyra delmålen ett hållbart arbetsliv, ett hälsosamt arbetsliv, ett</p>	<p>1. Syftet med åtgärderna är att möta utmaningarna på framtidens arbetsmarknad och stärka arbetet med att uppnå goda arbetsvillkor och</p>

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>tryggt arbetsliv samt en arbetsmarknad utan brott och fusk. Arbetsmiljö-verket och Myndigheten för arbetsmiljö-kunskap har under strategiperioden haft i uppdrag att ta fram åtgärdsplaner inom sina respektive områden för att genomföra strategin. I juni 2025 redovisade genom betänkandet En arbetsmiljöstrategi för ett förändrat arbetsliv (SOU 2025:73) en av regeringen tillsatt särskild utredare sitt uppdrag att analysera genomslaget för den befintliga strategin och föreslå en ny för perioden 2026–2030. Betänkandet har remitterats. Arbete med att ta fram en ny arbetsmiljöstrategi pågår inom Regeringskansliet.</p>	<p>möjlighet till utveckling i arbetet för både kvinnor och män.</p>
	<p>2. Regeringens strategi för att få fler i sysselsättning och en välfungerande arbetsmarknad är bredare än reformer på arbetsmarknaden. Det handlar om investeringar i utbildning och insatser som ger kunskap i svenska språket. För att bryta passiviteten förs en politik som aktiverar arbetslösa och prioriterar kostnadseffektiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Det har genomförts en reform om en ny inkomstbaserad arbetslöshetsförsäkring med tydligare avtrappning, och kommande reformer med bidragstak och aktivitetskrav inom ekonomiskt bistånd planeras (prop. 2025/26:1 utg.omr. 14).</p>	<p>2. Syftet med åtgärderna är att få fler i sysselsättning, bryta passivitet och stärka drivkrafterna till arbete.</p>
<p>9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur</p>	<p>1. Inom regionalfonden programperioden 2014–2020 har ca 1,4 miljarder kronor i EU-stöd investerats i olika satsningar för en övergång till en koldioxidsnål ekonomi och ca 10 300 stöd till företag har beviljats.</p>	<p>1. Projektmedverkande företag och organisationer rapporterar att de har minskat sin energianvändning med ca 611 500 MWh.</p>
	<p>2. Vinnova beviljade under 2024 medfinansiering till 898 aktiva forsknings- och</p>	<p>2. Vinnovas FoI-investeringar har resulterat i en genomsnittlig uppväxlingsfaktor (medfinansiering) på</p>

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>innovationsprojekt inom området Hållbar industri om total 767 miljoner kronor.</p>	<p>2,1 (dubblering). Nästan samtliga projekt ledde även till stärkt FoU-samverkan eller till följdinvesteringar i FoU. Tyngdpunkten i FoU-projekt är i innovationsprocessers tidiga skeden för att skapa nya lösningar för industrins omställning.</p>
<p>10. Minskad ojämlikhet</p>	<p>1. Förstärkning av ålderspensionärers inkomster (höjningar av garantipension och bostadstillägg införande av inkomstpensionstillägg och skattesänkningar).</p> <p>Sedan 2020 har flera reformer genomförts som inneburit höjningar av olika delar av ålderspensionärers inkomst. Bland annat har garantipension och bostadstillägg till pensionärer förstärkts vid flera tillfällen.</p> <p>År 2023 och 2024 har garantipensionen sammantaget ökat med 18,6 procent med anledning av prisindexering vilket kommer fortsatt sänka andelen med låg ekonomisk standard. Skatt på både arbete för äldre och på pension har den 1 januari 2024 respektive den 1 januari 2025 sänkts i syfte att stärka pensionärernas ekonomi.</p>	<p>1. Satsningarna syftar till att stärka pensionärernas ekonomi. Reformerna har, tillsammans med den automatiska prisindexeringen, bidragit till att sänka andelen med låg ekonomisk standard bland personer 65 år eller äldre från 12 procent 2020 till 9 procent 2023. Minskningen är betydligt större bland kvinnor än för män.</p>
	<p>2. Flexiblare föräldraförsäkring.</p> <p>Den 1 juli 2024 utökades antalet möjliga dubbeldagar i föräldrapenningen (till 60) och tiden för uttag förlängdes (till barnet är 15 månader). Samtidigt infördes en möjlighet för föräldrar att överlåta föräldrapenning, exempelvis till nära anhöriga.</p> <p>Den 1 januari 2026 utökades också rätten till tillfällig föräldrapenning (vab) för föräldrar med barn i behov av stöd, exempelvis på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning.</p>	<p>2. De nya reglerna innebär ytterligare steg mot en flexiblare och mer jämställd föräldraförsäkring som stödjer föräldrars möjligheter att förena arbetsliv och familjeliv. Utvidgningen av rätten till tillfällig föräldrapenning stärker även förutsättningarna för barn med funktionsnedsättning eller svåra sjukdomar att få rätt stöd för att närvara i skolan på ett tryggt och säkert sätt.</p>
	<p>3. Sänkt skatt på sjuk- och aktivitetsersättning.</p>	<p>3. Åtgärden motverkar skillnader i beskattning för personer med</p>

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	Genom en förstärkning av skattereduktionen för personer som får sjuk- eller aktivitetsersättning avskaffades fr.o.m. 1 januari 2026 den skillnad i beskattning som innebar att sjuk- eller aktivitetsersättning beskattades högre än motsvarande löneinkomst. Skattesänkningen 2026 är ca 1 700 kronor per år för den som har hel sjukersättning i form av garantiersättning och har fyllt 30 år.	inkomster i form av sjuk- och aktivitetsersättning jämfört med arbetsinkomster som finns i vissa inkomstintervall. Förslaget innebär att skattereduktionen för sjuk- och aktivitetsersättning förstärks för personer som har ett underlag som överstiger ca 54 000 kronor per år. Personer med sådan inkomst beräknas få en skattesänkning på i genomsnitt 150 kronor per månad.
	4. Nationell handlingsplan för funktionshinderspolitiken. I budgetpropositionen för 2025 aviserar regeringen att beredningen av en ny nationell handlingsplan för funktionshinderspolitiken ska påbörjas. Handlingsplanen bedöms kunna beslutas under 2026 och är tänkt att gälla för andra halvan av regeringens strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken 2021–2031. Myndigheten för delaktighet redovisade sitt uppdrag (S2024/02156) att ta fram ett förslag till nationell handlingsplan i december 2025.	4. Syftet med handlingsplanen är att ta steg mot uppfyllandet av det nationella målet för funktionshinderspolitiken, som är att, med utgångspunkt i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning.
11. Hållbara städer och samhällen	1. Ett nytt regelverk för bygglov (prop. 2024/25:169). I propositionen föreslås ändringar i plan- och bygglagen som innebär ett nytt, enklare, effektivare och mer ändamålsenligt regelverk för bygglov m.m.	1. Förslagen tros kunna bidra till att både skapa fler bostäder och öka fastighetsägares möjligheter att bestämma över hur den egna fastigheten ska utvecklas.
12. Hållbar konsumtion och produktion	1. Cirkulär ekonomi – en strategi för omställningen i Sverige (M202001133).	1. Omställningen till en cirkulär ekonomi har en stor potential att minska resursanvändningen och därmed begränsa klimat- och miljöpåverkan. Den nationella strategin för cirkulär ekonomi pekar ut inriktningen för omställningen till cirkulär produktion, konsumtion och affärsmodeller samt giftfria och cirkulära materialkretslopp. Bland annat ska förberedande för återanvändning, materialåtervinning

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
		och annan återvinning av ickefarligt bygg och rivningsavfall (med undantag av jord och sten) årligen fram till 2025 uppgå till minst 70 viktprocent – vilket även står som etappmål för omställningen till en cirkulär ekonomi i Sveriges nationella energi- och klimatplan.
	2. Naturvårdsverkets beslut om nationell avfallsplan och ett avfallsförebyggande program (Naturvårdsverket Rapport 7171, november 2024). Sveriges kommuner har fr.o.m. den 1 januari 2024 fått ansvar för insamlingen av förpackningsavfall från hushåll. Senast 1 januari 2027 ska den ske fastighetsnära. Från samma datum gäller också krav på att bioavfall ska sorteras ut och samlas in separat. Från 1 januari 2025 gäller krav på utsortering och separat insamling av textilavfall från hushåll och verksamheter. Från och med oktober 2025 gäller dock vissa undantag från kravet på utsortering av textilavfall.	2. Avfallsplanen och det avfallsförebyggande programmet ska samlat bidra till en ökad resurseffektiv hantering av material, produkter och avfall för att minska belastningen på klimatet och den biologiska mångfalden samt minska föroreningarna.
	3. Nationell handlingsplan för minskat matsvinn i Sverige (Livsmedelsverket, Statens jordbruksverk och Naturvårdsverket, februari 2025). Handlingsplanen innehåller 42 åtgärder för att minska matsvinnet i Sverige.	3. Fortsatt information till konsumenter har lett till ökad medvetenhet om matsvinn som förväntas leda till minskat matsvinn hos konsumenterna. Information om hur stort matsvinnet är för varje konsument och år leder till ökad medvetenhet vilket kan leda till att konsumenten börjar agera för att minska sitt matsvinn. Nya siffror för data från 2020 om hur mycket mat som slängs i sopkorgen visar att det har minskat till 17 kg per person och år jämfört med 19 kg per person och år med data från 2018. Mätningar av livsmedelsförluster inom åtta olika sektorer är klara och sex rapporter har kommunicerats. Ambitionen att minska matsvinn ingår även som etappmål för omställningen till en cirkulär ekonomi i Sveriges nationella energi- och klimatplan där målet är att det sammantagna livsmedelsavfallet ska minska med

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
		minst 20 viktprocent per capita från 2020 till 2025.
	4. Satsning på ökad marknadskontroll av kemikalier i produkter (prop. 2025/26:1).	4. Kemikalieinspektionen har ett ökat anslag att för arbete med kemikaliekontroll inkl. marknadskontroll och annan tillsyn för att skydda svenska konsumenter och stoppa skadliga produkter.
	5. Satsning på att minska problem med PFAS (prop. 2025/26:1). Regeringen avsätter 85 miljoner kronor för 2026 för fortsatt arbete med att minska spridning av PFAS. För 2027 beräknas anslaget öka med 110 miljoner kronor och för 2028 med 135 miljoner kronor. Regeringen planerar också att ta fram en nationell plan för att förhindra att PFAS sprids i våra vatten och i vår natur. Vidare har Kemikalieinspektionen 2026 fått i uppgift att redovisa sitt arbete för att fasa ut användningen av PFAS samt myndighetens arbete med att minska spridningen av och risker med PFAS inklusive TFA och andra ultrakorta PFAS.	5. Sverige har under många år aktivt drivit på för att vidta åtgärder mot PFAS nationellt inom EU och globalt.
13. Bekämpa klimatförändringarna	1. Förstärkning av Klimatklivet, särskilt för laddinfrastruktur. Klimatklivet är regeringens generella klimatinvesteringsstöd och ett av de viktigaste initiativen för klimatomställningen. Klimatklivet har t.o.m. den 31 december 2025 beviljat 31 595 ansökningar för totalt ca 19 miljarder kronor.	1.. Tillsammans förväntas de åtgärder som hittills har fått stöd av Klimatklivet bidra med en additionell årlig minskning av växthusgasutsläpp på ca 3,1 miljoner ton, under den tid som åtgärderna är i funktion (i genomsnitt 16 år). Klimatklivet kan ges till åtgärder för direkta utsläppsminskningar på lokal och regional nivå i hela Sverige, och som stöd till laddbara fordon och till åtgärder som främjar fossilfria drivmedel. Klimatklivet bidrar på så vis bl.a. till att uppnå en snabbare elektrifiering av fordonsbeståndet. Riksdagen beslutade i december 2025 att anslaget skulle höjas med 1,5 miljarder kronor 2026, så att anslaget totalt uppgår till 4,490 miljarder kronor för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget öka med 1,5 miljarder kronor per år.

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>2. Industriklivet. (SFS 2017:1319). Regeringen arbetar för att stödja projekt och investeringar som minskar utsläppen inom industrin. Redan 2018 lanserade regeringen Industriklivet i syfte att ge stöd till just sådana projekt. Inom ramen för Industriklivet ges också stöd till projekt som syftar till att öka andelen negativa utsläpp genom avskiljning, transport och geologisk lagring av växthusgaser av biogent ursprung. Det är även möjligt att få stöd för strategiskt viktiga insatser för industrins omställning. Exempel på sådana insatser är investeringar som syftar till att leda till återvinning och produktion av innovativa batterier, och projekt för att etablera ett plastreturaffinaderi. För 2026 har Industriklivet ett anslag på 653 miljoner kronor.</p>	<p>De projekt som fått stöd från Industriklivet t.o.m. den sista december 2024 uppskattas ha en sammanlagd potential att reducera de fossila växthusgasutsläppen med ca 19,5 miljoner ton per år i Sverige och utomlands. Projekten som beviljats stöd inom ramen för negativa utsläpp uppskattas kunna bidra med ca 8,3 miljoner ton per år genom infångning och lagring av biogena koldioxidutsläpp.</p>
	<p>3. Långsiktigt bemyndigande som säkerställer långsiktigt stöd till bio-CCS (Driftstöd för bio-CCS). Regeringen beslutade den 18 juli om förordningen (2024:626) om statligt stöd för avskiljning, transport och geologisk lagring av koldioxid med biogent ursprung. Regeringen har i budgetpropositionen för 2025 föreslagit att regeringen bemyndigas att under 2025 ingå ekonomiska åtaganden som medför framtida anslag på högst 36 miljarder kronor 2026–2046. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag. Bemyndigandet behövs för att kunna ingå fleråriga åtaganden för avskiljning, infångning och lagring av koldioxid från förnybara källor (bio-CCS) fram t.o.m. 2046</p>	<p>3. Statens energimyndighet har under hösten 2024 genomfört den första auktionen och i januari 2025 tilldelades den första aktören ca 20 miljarder kronor i stöd för att avskilja sammanlagt 11,5 miljoner ton koldioxid under en 15-årsperiod. Utlysningen för den andra auktionen är öppen t.o.m. den 13 augusti 2026.</p>
	<p>4. Regeringen har beslutat om en reviderad nationell strategi</p>	<p>4. Skrivelsen beskriver inriktningen för det nationella klimatanpassningsarbetet</p>

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	och handlingsplan för klimat-anpassning (skr. 2023/24:97).	de kommande fem åren. Den skapar förutsättningar för ett strukturerat och samordnat arbete med klimat-anpassning.
	5. Regeringen har beslutat om en klimatpolitisk handlingsplan (skr. 2023/24:59).	5. I handlingsplanen redovisar regeringen hur det klimatpolitiska arbetet bör bedrivas under mandatperioden inklusive de beslutade och planerade åtgärder som regeringen avser att vidta för att förbättra förutsättningarna för hushåll och företag att fatta de beslut som krävs för att de nationella och globala klimat-målen samt Sveriges klimatåtaganden gentemot EU ska nås. Även det klimat-relaterade arbetet som regeringen avser vidta internationellt och inom EU presenteras.
14. Hav och marina resurser	1. Riksdagen ställde sig under 2024 bakom regeringens förslag till havsmiljö-proposition: Ett levande hav – ökat skydd, minskad övergödning och ett hållbart fiske (prop. 2023/24:156). Regeringen beslutade den 5 februari 2026 om en nationell strategi för biologisk mångfald (KN2026/00242).	1. Ekosystemansatsens tillämpning förstärks så att havsmiljöförvaltningen integreras starkare och tydligare med andra sektorers förvaltning.
	2. Regeringen har under 2025 beslutat om att inrätta Nämndöskärgårdens national-park (25 300 hektar, varav 97 procent är hav) och 12 nya marina Natura 2000 områden (sammanlagt 188 530 hektar ny areal). Förbud mot botten-trålning i marina skyddade områden innanför trålgränsen träder i kraft den 1 juli 2026.	2. Ett utökat och förstärkt skydd av marina områden bidrar till att bibehålla och stärka havets förmåga att leverera ekosystemtjänster och en ökad motståndskraft mot klimatförändringar.
	3. Regeringen satsar på lokala åtgärder och samordning av åtgärder i kust- och avrinnings-områden, från källa till hav.	3. Stärkt samverkan mellan aktörer på kust- och avrinningsområdesnivå har stärkt effektiviteten och takten i åtgärdsarbetet. Detta förväntas motverka övergödning och spridning av miljögifter samt gynna biologisk mångfald. Eftersom klimat-förändringarna bedöms öka påverkans-trycket på den marina miljön är en effektiv samordning av åtgärdsarbetet viktigt.

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
15. Ekosystem och biologisk mångfald	1. Regeringen beslutade den 5 februari 2026 om en nationell biodiversifieringsstrategi och handlingsplan, NBSAP.	1. NBSAP är en viktig del av Sveriges åtagande i Kunming – Montréal-ramverket för biologisk mångfald.
	2. Regeringen beslutade den 20 februari 2025 om en ny ägarpolicy för de statligt ägda bolagen (Fi 2024/01778).	2. Policyn har kompletterats med att statligt ägda bolag ska använda Kunming – Montréalramverket som vägledande i sitt arbete med biologisk mångfald. Det innebär att bolag som har en väsentlig miljö- och klimatpåverkan genom sin värdekedja ska fastställa ambitiösa mål och konkreta omställningsplaner som ska leda till faktiska förbättringar.
	3. Regeringen beslutade den 5 feb 2026 om två nya etappmål för biologisk mångfald, ett för att främja vilda pollinatörer och ett uppdaterad om stadsgrönska.	3. Etappmålen i miljömålssystemet anger vilka åtgärder som behövs för att nå miljömålen. I detta fall även mål 15 i AG2030. Pollinatörer är en viktig indikator för ekosystemens välmående och levererar samtidigt ekosystemtjänster. Stadsgrönska bidrar både till biologisk mångfald och människors välmående i städer.
16. Fredliga och inkluderande samhällen	1 a. Den 16 oktober 2025 beslutade regeringen en proposition med förslag om skärpta regler för villkorlig frigivning (prop. 2025/26:34). I propositionen föreslås bl.a. att den andel av strafftiden som måste avtjänas i anstalt innan villkorlig frigivning kan ske höjs från två tredjedelar till tre fjärdedelar, att den villkorliga frigivningen ska skjutas upp i vissa fall om det finns en risk för att den dömda begår nya brott av allvarligt slag och att prövotiden efter villkorlig frigivning ska vara minst två år, i stället för dagens ett år. Lagändringarna trädde i kraft den 1 januari 2026. Höjningen av den andel av strafftiden som måste avtjänas innan villkorlig frigivning ska dock, såvitt avser fängelsestraff som är kortare än sex år, träda i kraft stegvis den dag som regeringen bestämmer.	1 a. Förslagen om skärpta regler för villkorlig frigivning förväntas enligt regeringen sammantaget kunna bidra till positiva konsekvenser för det återfallsförebyggande arbetet, vilket i sin tur kan medföra färre återfall i brott. Vissa av förslagen kan förväntas bidra till att mäns våld mot kvinnor ska upphöra och därigenom inverka positivt på jämställdheten.
	1 b. Den 15 april 2026 infördes en ny tidsbestämd	1 b. Den nya påföljden bedöms enligt regeringen kunna bidra till att minska

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>frihetsberövande påföljd kallad säkerhetsförvaring (prop. 2025/26:95, bet. 2025/26:JuU27, rskr. 2025/26:191). Påföljden kan användas för personer som har begått allvarliga brott som innefattar angrepp mot annans liv, hälsa, frihet eller frid och som har en hög risk för återfall i sådan brottslighet. Påföljden får inte dömas ut för brott som någon har begått innan han eller hon har fyllt arton år.</p>	<p>risken för att dömda återfaller i allvarlig brottslighet. Därigenom bedöms samhällsskyddet mot allvarlig brottslighet kunna stärkas. Den nya påföljden bedöms vidare ha positiva effekter ur ett jämställdhetsperspektiv eftersom fler dömda kommer att vara frihetsberövade under längre tid och återfallen i brott förväntas minska.</p>
	<p>1 c. Den 9 april 2026 beslutade regeringen propositionen Dubbla straff för brott i kriminella nätverk och skärpta straffskalor (prop. 2025/26:218). I propositionen lämnar regeringen flera förslag som ett led i att åstadkomma ett mer rättvist straffsystem där straffen på ett bättre sätt återspeglar brottslighetens allvar, brottsofferperspektivet ges ett ökat inflytande och samhällsskyddet förbättras. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026.</p>	<p>1 c. Förslagen i propositionen innebär överlag en skärpt syn på brottslighet och kan förväntas leda till fler och längre fängelsestraff. De straffrättsliga förändringar som föreslås kan enligt regeringen förväntas ha en viss brottsförebyggande effekt.</p>
	<p>2. Regeringen beslutade 2024 om en särskild satsning på stöd till fria val som inkluderar stärkande av valmyndigheter, skydd av valprocessers integritet, bekämpande av desinformation samt främjande av fri och oberoende media. Sverige har även stöttat internationella valobservationer genom Folke Bernadotteakademin (FBA). Sverige har även stöttat demokratiska institutioner och aktörer i partnerländer samt ökat stödet till insatser som stärker demokratiska politiska partier och flerpartisystem. Omkring en fjärdedel av biståndet som hanteras av Sida går årligen till insatser för demokrati, mänskliga fri- och rättigheter och rättsstatens principer. Utöver detta</p>	<p>2. Insatserna främjar rättsstatsprinciper, utvecklar effektiva och transparenta institutioner, säkerställer inkluderande och representativa beslutsprocesser, samt garanterar tillgång till information och skydd av grundläggande friheter.</p>

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	tillkommer kärnstöd från UD till organisationer såsom FN:s MR-kontor (OHCHR), UNDP och Internationella IDEA. Inom ramen för biståndet betonar Sverige vikten av en stark rättsstat.	
	3. Sverige motverkar Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina, den nu största faktorn som hindrar utveckling i Europa. Sverige stödjer humanitära insatser och Ukrainas uppbyggnad, samt stärker Ukrainas försvarsförmåga. Sverige arbetar för att stärka sanktionerna mot Ryssland och stödjer Ukrainas integration i EU. Sverige främjar inkluderande fredsprocesser och mänskliga rättigheter genom stöd till FN:s fredsbyggande fond och fredsbevarande verksamhet. Genom deltagande i EU:s civila och militära insatser bidrar Sverige till fred och säkerhet i Europa, Afrika och Mellanöstern. Sverige verkar också för att skydda kvinnor och flickor i konfliktsituationer och motverka sexuellt våld och människohandel.	3. Åtgärderna bidrar till att bygga fredliga samhällen, inkluderande fredsprocesser och till att skydda de mest utsatta i konfliktsituationer.
17. Genomförande och globalt partnerskap	Regeringen reformerar Sveriges internationella bistånd genom den nya övergripande policyn som antogs i december 2023, Bistånd för en ny tid – frihet, egenmakt och hållbar tillväxt. 1. Ökade synergier mellan utvecklingssamarbetet, främjandet och handelspolitiken genom en utvecklad Team Sweden-ansats.	Den nya policyn fokuserar på ett långsiktigt perspektiv, transparens och effektivitet för att bättre kunna hantera flera globala utmaningar. 1. Regeringen avser att stärka synergier mellan utvecklingssamarbetet, främjandet och handelspolitiken och därigenom möjliggöra för svenska företag att bidra till högre produktivitet, hållbar ekonomisk utveckling och ökad handel och sysselsättning i låg- och medelinkomstländer. Detta skapar vägar ur fattigdom och ökar förutsättningarna att uppfylla de gemensamma målen i Agenda 2030 samt att påskynda den gröna och digitala omställningen.
	2. Uganda – olika svenska aktörer samarbetar med lokala	2. Samarbetet utgår från den bilaterala strategin för utvecklingssamarbete med Uganda och landets behov av

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	partners för att främja hållbar energi.	kraftgenerering och utbyggnad av elnätet. Genom Sidas internationella kapacitetsutvecklingsprogram (ITP) på energiområdet och kompletterande, mer projektnära kapacitetsstöd från Näringslivets Internationella Råd (NIR) har ugandiska tjänstemän inom den statliga energisektorn kunnat påbörja en skräddarsydd utbildning, som underlättar fortsatt dialog med experter från svenska företag och Team Sweden om innovativa och hållbara lösningar för klimatomställning.
	3. Utvecklingsfinansiering – Sverige stödjer verktyg för att hjälpa länder att planera och genomföra finansiering för hållbar utveckling (INFF), Sverige samarbetar med nätverk som GISD, SISD och SLSD för att främja hållbara investeringar. Sverige driver synergier mellan bistånd och handel som en prioritering i uppföljningen av Sevilla-åtagandet om utvecklingsfinansiering.	3. Sverige strävar efter att skapa synergier mellan bistånd och handel genom att utnyttja biståndets katalytiska potential för att mobilisera inhemska resurser och privat kapital till stöd för hållbar tillväxt. Sverige stödjer och uppmanar partnerländer att genomföra nödvändiga reformer för att säkerställa ansvarsfull ekonomisk politik, god förvaltning, antikorrupsionsåtgärder, rättsstatens principer, mänskliga rättigheter och jämställdhet. Detta främjar fredliga och inkluderande samhällen och skapar gynnsamma investeringsmiljöer som attraherar både inhemska och internationella investeringar och främjar hållbar tillväxt.
	4. Utvecklingsbanker – Under 2025 utfäste Sverige inte några nya bidrag till utvecklingsbankerna. Däremot har Sverige fortsatt betala på tidigare utfästa bidrag, inklusive till afrikanska utvecklingsfonden (ca 340 miljoner kronor), afrikanska utvecklingsbanken (ca 120 miljoner kronor), IDA (ca 3,9 miljarder kronor), FN:s jordbruksutvecklingsfond (IFAD) (ca 200 miljoner kronor) och Asiatiska utvecklingsfonden (ca 60 miljoner kronor).	4. Genom utvecklingsbanker som Världsbanken finansierar Sverige projekt inom infrastruktur, utbildning, hälsa och miljö/klimat, vilket bidrar till ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling. Genom lån, garantier och rådgivning maximerar dessa bankers kapital och ökar projektens effektivitet. Sveriges engagemang i utvecklingsbankernas styrelsearbete och reformer syftar till att öka deras effektivitet och klimatfinansiering. Sverige stöder löpande utvecklingsbankernas fattigdomsminskande arbete genom bidrag till bankernas fonder för de fattigaste länderna.
	5. Klimatfinansiering – Sverige deltar aktivt i internationella klimatförhandlingar och stödjer arbetet med nationella klimatplaner (NDC) för att	5. Genom projekt för bl.a. energieffektivisering och utbyggnad av fossilfri energi bidrar Sverige till utsläppsminskningar och ökad motståndskraft mot klimatförändringar. Regeringen arbetar för att effektivisera

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
	<p>minska utsläpp. Sveriges klimatfinansiering har ökat och uppgick 2024 till 11,1 miljarder kronor. Under COP29 annonserade Sverige flera nya bidrag till klimat-åtgärder: 8 miljarder kronor till den Gröna klimatfonden (GCF) för perioden 2024–2027 och 200 miljoner kronor till Fonden för att hantera skador och förluster för perioden 2025–2027. Under 2024 har Sverige bidragit med ett särskilt ägarbidrag till Swedfund om drygt 600 miljoner kronor som till stor del inriktas på klimat. Den största delen av Sveriges klimatbistånd utgörs av bilaterala insatser som kanaliseras i form av stöd till enskilda insatser och projekt i länder, via Sida, som under 2024 uppgick till 5,7 miljarder kronor.</p>	<p>internationella klimatfonder och öka deras samverkan med näringslivet.</p>
	<p>6. Inhemsk resursmobilisering. Sverige medverkar till att utveckla internationella ramverk på området, stödjer kapacitetsutveckling inom länder, och stärker synergier inom biståndet.</p>	<p>6. Inhemsk resursmobilisering inklusive skatteintäkter fortsätter att vara den viktigaste finansieringskällan för utvecklingsländer.</p>
	<p>7. Stöd till forskning för global utveckling – Formas, Vetenskapsrådet och Sida. Genom Sidans internationella kapacitetsutvecklingsprogram (ITP) på energiområdet och kompletterande, mer projektnära kapacitetsstöd från Näringslivets Internationella Råd (NIR) har ugandiska tjänstemän inom den statliga energisektorn kunnat påbörja en skraddarsydd utbildning, som underlättar fortsatt dialog med experter från svenska företag och Team Sweden om innovativa och hållbara lösningar för klimatomställning. Klimatfinansiering och utvecklingsbankernas arbete.</p>	<p>7. Formas internationella verksamhet ska bidra till ökade möjligheter för svenska forskare och lärosäten att samarbeta internationellt och stödja utveckling av kunskap med hög vetenskaplig kvalitet och relevans till gagn för hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030. Den årliga öppna utlysningen tar emot ansökningar inom rådets tre ansvarsområden – miljö, areella näringar och samhällsbyggande. Syftet med utlysningen är att möjliggöra för forskare att angripa forskningsbehov som de själva identifierat. Formas ansvarar också för fyra nationella forskningsprogram: Klimat, hållbar samhällsbyggnad, livsmedel samt hav och vatten, och utlyser kontinuerligt medel inom dessa.</p>

De globala målen	Lista över huvudsakliga bidragande åtgärder	Uppskattad effekt av åtgärderna (kvalitativ och/eller kvantitativ)
		<p>Totalt fördelar Formas drygt 1,8 miljarder per år i statligt stöd till forskning och innovationsprojekt som ska bidra till en hållbar utveckling. Sidas långa tradition med omfattande insatser för utvecklingsrelaterad forskning inklusive kapacitetsutveckling har fortsatt med insatser inom samarbetsländer liksom stöd till globala forskningsaktörer med adressering av det fulla spektret av globala samhällsutmaningar.</p>

Bilaga 5

Externa underlag till Sveriges lägesrapport 2025

Innehållsförteckning

1	Bidrag från arbetsmarknadens parter	2
1.1	Bidrag från LO – Landsorganisationen i Sverige	2
1.2	Bidrag från Svenskt Näringsliv – företagsamhetens röst i Sverige	3
1.3	Bidrag från Sveriges Kommuner och regioner (SKR)	5
2	Bidrag från organisationerna i det civila samhället	9
2.1	Bidrag från Coompanion	9
2.2	Bidrag från Funktionsrätt Sverige	10
2.3	Bidrag från Föreningen Norden	12
2.4	Bidrag från Hyresgästföreningen	14
2.5	Bidrag från Sveriges Kvinnoorganisationer	16
2.6	Bidrag för Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH)	18

1 Bidrag från arbetsmarknadens parter

1.1 Bidrag från LO – Landsorganisationen i Sverige

LO är en sammanslutning av 13 fackförbund som organiserar cirka 1,4 miljoner arbetare. Förutom att vara en part i kollektivavtal och samordna förbunden i avtalsrörelser verkar LO även för att påverka den politiska utvecklingen i en riktning som främjar förbundens medlemmar. Nedan redovisas exempel på LO:s bidrag till de nationella målen.

Ökad sysselsättningsgrad

Följande initiativ är exempel på arbetet LO gör för att få fler i arbete – både genom ökad sysselsättningsgrad och minskad arbetslöshet.

LO arbetar för bättre villkor

Bra villkor i arbetslivet är en förutsättning för hög sysselsättning. Därför behöver arbetstagare garanteras bland annat reallöneökningar, en god arbetsmiljö samt en pension som går att leva på.

De senaste årens inflationsutveckling har inneburit en betydande ekonomisk påfrestning för många hushåll och reallönerna har ännu inte återhämtat sig till 2021 års nivåer. Samtidigt har arbetsmarknaden förändrats och allt fler tjänstemän har fått ökad flexibilitet i sina arbetsliv sedan pandemin. För ett mer rättvist arbetsliv driver LO frågor som gör arbetsvillkoren för arbetare bättre – bland annat arbetstidsförkortning, heltid som norm och slopandet av karensdagen.

I EU-rapporten Joint Employment Report 2026 konstateras att Sverige har EU:s näst högsta arbetskraftsdeltagande bland äldre. Trots det, och trots en höjd riktålder, saknar många en pension som går att leva på. LO verkar därför för strukturella förbättringar av pensionssystemet, i synnerhet för dem med låga livsinkomster.

LO förespråkar en aktiv finanspolitik

En stärkt efterfrågan i lågkonjunktur leder till fler arbetstillfällen, lägre arbetslöshet och ökad sysselsättning. LO förespråkar därför att låg efterfrågan från hushåll och näringsliv i lågkonjunktur motverkas genom offentliga underskott, medan en alltför hög efterfrågenivå dämpas med en restriktiv finanspolitik. LO förespråkar även en ökad samordning mellan finans- och penningpolitiken.

LO arbetar för ökade satsningar på yrkesutbildning

Ett aktuellt problem på den svenska arbetsmarknaden är den rekordhöga arbetslösheten. En central åtgärd för en lägre arbetslöshet handlar om att förbättra matchningen på arbetsmarknaden. LO betonar vikten av riktade satsningar på yrkesutbildning som säkerställer tillgång till arbetskraft. I arbetet med yrkesutbildning samarbetar LO med arbetsgivare, utbildningssamordnare och offentliga aktörer.

LO arbetar för trygghet för arbetslösa och ökad omställningsförmåga

En grundläggande princip i den svenska modellen är att skydda individen snarare än det enskilda jobbet. För att modellen ska fungera krävs dock att arbetstagaren när jobbet försvinner har en ekonomisk trygghet.

LO ser det senaste årets försämring av a-kassan som djupt problematisk och motsätter sig regeringens uppfattning om att urholkade trygghetssystem skulle öka sysselsättningen. I stället verkar LO för anpassningar av a-kassan samt för en förstärkt omställningsförmåga, bland annat genom stiftelsen Trygghetsfonden TSL. TSL stödjer uppsagda arbetstagare i övergången till ny sysselsättning och lyckas i över 90 procent av fallen få arbetare i nytt arbete eller utbildning.

Ökat deltagande i vuxenutbildning

LO driver flera initiativ i linje med Sveriges mål om ökat deltagande i vuxenutbildning. Bland annat har LO haft en drivande roll i utvecklingen av omställningsstudiestödet, som ger yrkesverksamma ekonomiska förutsättningar att utbilda sig mitt i arbetslivet.

LO har också medverkat i utvecklingen av etableringsjobben, som riktar sig till långtidsarbetslösa och nyanlända. Syftet med etableringsjobben är att ge de sökande kunskaper och erfarenheter som krävs för att komma in på svensk arbetsmarknad.

På EU-nivå arbetar LO för att medel från sammanhållningspolitiken ska gå till insatser för individer som är i arbete. LO anser att sammanhållningspolitiken är ett viktigt bidrag för att stötta samhället och näringslivets strukturomvändningar genom innovativa och träffsäkra projekt som främjar kompetensutveckling och omskolning av arbetskraften. LO arbetar särskilt för att medel i större utsträckning ska rikta sig till arbetare och inte enbart gå till tjänstemän. ESF+ projekt bidrar till att många får en stärkt position på arbetsmarknaden och därmed vara bättre rustade när branscher och yrken förändras.

Minskad fattigdom och social utestängning

LO ser med oro på den ökande ekonomiska ojämlikheten i Sverige som även uppmärksammats i EU:s rapporter. Att hög arbetslöshet kan lösas genom försämrade trygghetssystem saknar empiriskt stöd och riskerar att förvärra utsattheten för redan utsatta grupper och därmed motverka det uttalade målet om minskad risk för fattigdom.

Det är snarare de initiativ som LO verkar för och som redovisats ovan – som full sysselsättning, reallöneökningar, förbättrade arbetsvillkor och en bättre a-kassa – som bidrar till att motverka fattigdom och social utestängning.

1.2 Bidrag från Svenskt Näringsliv – företagsamhetens röst i Sverige

Svenskt Näringsliv är företagsamhetens röst och företrädare i Sverige. Föreningens arbete grundas i betydelsen av en väl fungerande marknadsekonomi inom vilken människors frihet, ansvar och drivkrafter bäst kanaliseras för att åstadkomma hållbart välstånd. Svenskt Näringsliv företräder 60 000 företag i 49 arbetsgivar- och branschorganisationer. Totalt arbetar drygt 2 miljoner medarbetare i föreningens medlemsföretag.

Genom förhandlingar om bland annat löner, arbetsvillkor, pension och omställning med fackliga organisationer bidrar Svenskt Näringsliv i gemenskap med sina medlemsorganisationer till en väl fungerande arbetsmarknad. Avtalsförhandlingar som resulterar i en lönebildning som stärker näringslivets konkurrenskraft ger goda förutsättningar för fortsatt hög sysselsättning och välstånd.

Näringslivets roll för trygghet och välstånd

Krig i Europa och i vår omvärld med mänskligt lidande, osäkerhet och ekonomisk turbulens som följd. Europa har på kort tid kastats in i en ny era där vår säkerhet och motståndskraft står i fokus. Massiva investeringar behövs och görs för att stärka vår försvarsförmåga och trygga energiförsörjning.

Näringslivet har en avgörande roll att spela, vilket exempelvis manifesteras genom den samverkan som finns mellan Svenskt Näringsliv och Myndigheten för civilt försvar. Företagen säkerställer upprätthållandet av de viktigaste samhällsfunktionerna och skapar ett motståndskraftigt samhälle genom ekonomisk tillväxt, innovation och anpassningsförmåga.

Stärkt kompetensförsörjning för ökad tillväxt

Tillväxtförutsättningarna blir därmed än viktigare. Företagens främsta tillväxthinder i Sverige är bristen på kompetent arbetskraft. Det hindrar företagets utveckling och gör att de behöver tacka nej till order eller behöver skjuta på planerad expansion. Därför är en stärkt matchning mellan utbildningsväsendets utbud och företagets behov av arbetskraft nödvändig.

Vissa reformer blir i det perspektivet viktigare, t ex ökad kvalitet och relevans i utbildningssystemet så att fler klarar grund- och gymnasieskolan. Goda förutsättningar att attrahera internationell kompetens samt ett FoU-system som bättre speglar näringslivets styrkeområden är exempel på andra viktiga reformområden för stärkt konkurrenskraft.

De övergripande målen inom planeringsterminen är bland annat att sysselsättningen ska uppgå till 78 procent samt att minst 60 procent av alla vuxna ska delta i utbildning varje.

Målsättningen om vuxnas deltagande i utbildning är viktig utifrån den omställning som sker på arbetsmarknaden. Genom partsöverenskommelsen om trygghet, omställning och anställningsskydd finns en grund för ökad flexibilitet och stärkt omställningsförmåga på den svenska arbetsmarknaden.

I undersökningarna CVTS och AES framgår att i princip alla svenska företag erbjuder sina medarbetare kompetensutveckling i arbetslivet och att medarbetare i svenska företag i hög utsträckning också deltar i kompetensutvecklingsinsatser.

Målsättningen rörande sysselsättning är viktig, men den kan nås samtidigt som arbetslösheten är hög. Situationen i Sverige är sådan idag att hög sysselsättning och hög arbetslöshet råder samtidigt. Den strukturellt höga arbetslösheten på den svenska arbetsmarknaden behöver motverkas med hjälp av en tillväxtpolitik som generellt ökar efterfrågan på arbetskraft. Riktade åtgärder för att underlätta arbetsmarknadsinträde för svaga grupper på arbetsmarknaden behöver vara effektiva.

Klimatomställningen och energiförsörjningen

I såväl landrapporten som i de landspecifika rekommendationerna för Sverige adresseras behovet av att minska beroendet av fossila bränslen. Svenskt Näringsliv vill poängtera att tillväxt i kombination med utsläppsminskningar kan gå hand i hand. Sedan 1990 har Sveriges BNP nästan fördubblats och utsläppen minskat med 33 procent.

För att få fram tillräckligt mycket fossilfri el behöver vi alla fossilfria kraftslag. Det behövs ny kärnkraft, högre effekt från vattenkraften och land- och havsbaserad

vindkraft. För att nå ett fungerande energisystem måste tillståndsprocesserna för företag underlättas för att möjliggöra nödvändiga investeringar.

1.3 Bidrag från Sveriges Kommuner och regioner (SKR)

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR är arbetsgivar- och medlemsorganisation för landets alla 290 kommuner och 21 regioner. SKR tecknar centrala kollektivavtal för ca 1,2 miljoner medarbetare i kommuner och regioner. Genom att skapa attraktiva villkor och erbjuda intressanta jobb kan arbetsgivare attrahera medarbetare med rätt kompetens och arbeta för att trygga kompetensförsörjningen för framtidens välfärd. SKR ger medlemmarna stöd i arbetet.

Arbetsmarknadens parter har ansvar för lönebildning och arbetsvillkor på den svenska arbetsmarknaden och värnar om partsautonomin. Grundläggande delar i modellen är fackliga organisationer med hög organisationsgrad, arbetsgivarparter med hög anslutningsgrad, en stark ställning för kollektivavtalet, företrädare på arbetsplatserna med förhandlingsmandat samt självständighet och oberoende från staten för arbetsmarknadens parter. När regler som berör arbetsmarknaden sätts gemensamt inom EU måste de reglerna kunna förenas med den svenska arbetsmarknadsmodellen.

SKR:s bidrag till arbetet i relation till de nationella målen för Sverige på respektive område.

Nedan följer exempel på hur SKR, i rollen som arbetsgivar- och medlemsorganisation för kommuner och regioner, genom sin verksamhet bidrar till de nationella målen. Exempelen visar hur SKR:s insatser och stöd kan stärka kommuners och regioners förutsättningar att uppfylla de nationella målen samt hantera landspecifika rekommendationer till Sverige. Texten är ett urval och inte en heltäckande redovisning.

Nationella målen för Sverige på område;

- Minst 82 procent av befolkningen i åldern 20–64 år ska vara sysselsatta 2030. Sysselsättningsgapet mellan kvinnor och män ska minska väsentligt genom en ökning av kvinnors sysselsättningsgrad, särskilt i gruppen utrikes födda kvinnor.

SKR och dess medlemmar bidrar till en väl fungerande arbetsmarknad genom kollektivavtal med de fackliga organisationerna. Detta stärker välfärdens konkurrenskraft och ger goda förutsättningar för hög sysselsättning. Exempelvis bedömer SKR att sysselsättningen ökar med 1 procent 2026, vilket är en något starkare bild än prognosen i december. Konjunkturåterhämtningen 2026 och 2027 medför att fler arbetstillfällen skapas och att arbetslösheten sjunker fram till 2028. Dock har osäkerheten ökat i och med konflikten i Mellanöstern som sannolikt kommer att ändra prognosen för innevarande och nästa år. Bortsett från de konjunkturella faktorerna finns det fortsatta utmaningar med den strukturella arbetslösheten, där SKR ser behov av en aktiv arbetsmarknadspolitik och bättre matchning.

SKR arbetar med kommuner och regioner för att trygga kompetensförsörjningen. Förutsättningarna varierar mellan kommuner och regioner, och i två av tre kommuner minskar den arbetsföra befolkningen. Att behålla och utveckla befintlig kompetens är avgörande, liksom samarbetet mellan arbetsgivare och fackliga organisationer. Staten behöver ta ett fortsatt större ansvar för lärarutbildningarnas dimensionering och finansiering.

Kompetensförsörjningen är välfärdens största utmaning. På SKRs webb har vi samlat prognoser, statistik, stöd och verktyg som arbetsgivare kan använda i arbetet att säkra kompetensförsörjningen.

Åtgärder för att minska sysselsättningsgapet:

SKR har tagit fram nio strategier för att möta kompetensutmaningen, riktade till chefer och HR-personal i kommuner och regioner. Strategierna syftar till att attrahera, behålla och utveckla medarbetare samt skapa ett hållbart arbetsliv. Strategierna utgår från SKR:s inriktning 2024–2027 och uppdateras kontinuerligt med fler exempel stöd och verktyg.

Demografien utmanar:

- En kraftig ökning av äldre ökar efterfrågan på äldreomsorg och hälso- och sjukvård.
- Gruppen barn och unga 1–15 år minskar kraftigt, vilket påverkar behovet av personal inom förskola och grundskola.
- Ökningen av sysselsatta täcker inte de växande behoven i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården.
- Personer i arbetsför ålder minskar i kommunerna fram till 2033, vilket påverkar rekryteringsförutsättningarna.
- En ny demografisk situation med mindre barn-kullar, marginellt fler i arbetsför ålder och en ansevärd ökning av äldre innebär stora utmaningar för landets kommuner och regioner. Här finner du strategi- och beslutsstöd, verktyg, erfarenheter från kommuner och regioner samt underlag och faktarapporter. 1.

Bristen på arbetskraft gör att rekryteringar inte är den enda lösningen. Arbetsgivarnas förmåga att utveckla och ta tillvara på befintlig personal samt nya arbetssätt är avgörande för att klara kompetensutmaningen.²

Exempel på åtgärder för att minska sysselsättningsgapet genom strategier för att säkra kompetensförsörjningen.

Välfärdens kompetensförsörjning är en av det kommande decenniets största utmaningar för kommuner och regioner. Strategierna erbjuder ett samlat stöd för arbetsgivare.

De är framtagna för att arbetsgivare ska kunna vara proaktiva och säkra sin kompetensförsörjning genom att attrahera, behålla och utveckla medarbetare, hitta nya lösningar och skapa ett hållbart arbetsliv.

Strategierna uppdateras kontinuerligt och har fått ett tydligare arbetsgivarperspektiv, i linje med SKR:s inriktning 2024–2027. 3

Nationella målen för Sverige på område;

- Minst 60 procent av alla vuxna ska delta i utbildning varje år, varav gruppen män respektive kvinnor ska utgöra minst 40 procent.

Kompetens- och omställningsavtal, KOM-KR

KOM-KR-avtalet syftar till att stärka anställdas möjligheter till kompetensutveckling och omställning utifrån verksamheternas behov, med fokus på förebyggande arbete för ökad anställningstrygghet. Kompetensutveckling är också ett sätt att möta välfärdssektorns rekryteringsutmaning. Avtalet lägger grunden för ökad flexibilitet och omställningsförmåga i sektorn.

Omställningsfonden stödjer människor att ställa om till nytt arbete. Sedan 2023 kan personer som vill vidareutbilda sig eller omskola sig söka omställningsstudiestöd, förutsatt att studierna riktar sig mot yrken eller sektorer med kompetensbrist. Omställningsfonden identifierar vilka utbildningar som ska godkännas. Omställningsstudiestödet är en reform utformad efter kollektivavtal mellan parterna på den privata delen av arbetsmarknaden. Dvs omställningsfonden hanterar omställningsstöd enligt avtal, inte statligt omställningsstudiestöd.

Fyra kommuner och två regioner i norra Sverige får stöd för att råda bot på kompetensbristen i välfärden. Fack och arbetsgivare satsar via Omställningsfonden 46 miljoner kronor i ett pilotprojekt som även omfattar nyrekryteringar. I Region Västerbotten och Norrbotten beräknas 35 000 personer behöva rekryteras till välfärdsarbeten de kommande två åren. Nya och befintliga medarbetare behöver kompetensutveckling för att möta kraven.

SKR, Sobona och fackliga organisationer har initierat ett projekt för att stötta Skellefteå, Boden, Luleå och Piteå samt regionerna med omställningsinsatser. Projektet startade den 1 mars 2025 och pågår till 31 december 2027. Kompetensbehoven i de fyra kommunerna och vissa regionverksamheter ska kartläggas, liksom intresset för att arbeta i välfärdssektorn och vilken utbildning som behövs.

Omställningsfonden, ägd av SKR, Sobona och fackliga organisationer, erbjuder kompetensutveckling åt anställda inom kommuner och regioner som sagts upp eller riskerar att förlora jobbet. Fonden stöttade även personer som sagts upp från Northvolt, förutsatt att de först anställs av kommunerna eller regionerna och därefter kompetensutvecklas. Huvudspåret för nyanställda är tillsvidareanställning, men projektanställning kan vara möjligt under vissa förutsättningar. Personer som sagts upp från Northvolt, deras anhöriga, arbetslösa i andra delar av landet, unga som hoppat av gymnasiet och personer som vill omskola sig kan få kompetensutveckling inom projektet.

Kommunerna och regionerna får 40 miljoner kronor och kommun- och regionägda bolag får 6 miljoner kronor. När utbildningsinsatserna identifierats kan de ansöka om pengar.

Internationellt och nationellt samarbete och utbyte inom Uppdrag fullföljd utbildning

Elever som inte fullföljer sina studier är ett globalt problem. Trots olika samhällen och utbildningssystem kan vi lära mycket av varandra för att öka andelen som fullföljer sina studier, både strategiskt och operationellt. SKR arbetar vidare med detta genom ESF+ projektet UP2, som startade i september 2023. Nationellt drivs projektet i syfte att öka kommuners kompetens i att driva förändringsprocesser och arbeta systematiskt med hela styrkedjan för att förebygga och motverka studieavbrott och att fler unga fullföljer sin gymnasieutbildning. Uppdraget är starkt kopplat till EU-rådets rekommendationer ”Vägar till en framgångsrik skolgång”.

SKR bygger forum för kunskaps- och erfarenhetsutbyte på flera arenor, inklusive EU och OECD. Flaggskeppet - School to Work (S2W), som en del av Östersjöstrategin sedan 2014. Arbetet verkar inom Policy Areas Education och fokuserar på tematiska områden inom early school leaving (ESL) och youth not in employment, education or training (NEETs). S2W skapar en arena för spridning och kunskapsutbyte mellan länder i Östersjöregionen och EU.

Vuxenutbildningens roll

Vuxenutbildningen är avgörande för samhällsutmaningar som nyanländas etablering, yrkesbyte och kompetensförsörjning. Antalet studerande inom kommunal vuxenutbildning är lika stort som inom gymnasieskolan, och fler förväntas studera inom vuxenutbildningen framöver. Behovet av yrkesutbildade är stort, och många kommer att behöva vuxenutbildning för omskolning eller komplettering.

Yrkes Vux-utredningens betänkande "Växla yrke som vuxen" (SOU 2024:16) innehåller förslag för att utveckla Komvux och möta framtida utmaningar. SKR kommer att följa detta noga för att säkerställa medlemmarnas långsiktiga planeringsförutsättningar och finansiering.

Nationella målen för Sverige på område;

Antalet kvinnor och män i risk för fattigdom och social utestängning ska minska med minst 15 000 fram till 2030. Av dessa bör minst en tredjedel vara barn.

SKR arbetar för att kommuner och regioner ska kunna ge flyktingar ett bra mottagande och goda förutsättningar till integration. Svenska för invandrare (SFI) är nyckeln till god etablering. SKR höjer kvaliteten på stöd och omsorg till utsatta grupper genom att stärka socialtjänsten och underlätta samverkan. 5

Den sociala barn- och ungdomsvården utvecklas kontinuerligt med höga krav. SKR stödjer verksamhetsutveckling och skapar bra förutsättningar för kommunerna att ge stöd och skydd till barn och ungdomar. Personcentrerad social omsorg innebär att se individen och anpassa efter behov, vilket gör omsorgen mer jämlik och kostnadseffektiv.

Segregerade platser förstärker samhälleliga utmaningar och bidrar till livslånga skillnader. Arbetet mot segregation är viktigt för lokal demokrati och social hållbarhet. SKR driver nätverk för kommuner som arbetar mot segregation och dess negativa konsekvenser.

SKR verkar för att medlemmarna har tillgång till exempel på insatser som förebygger radikaliserings och extremism. Socialtjänsten spelar en viktig roll i att förhindra rekrytering till extremism och stödja avhoppare. Samverkan mellan skola, civilsamhälle och polis är avgörande. 6

SKR stödjer kommuner och regioner i att skapa hållbar välfärd genom Agenda 2030, som syftar till en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld till 2030. År 2022 använde 70 procent av kommunerna och regionerna Agenda 2030 som verktyg för hållbar utveckling. Kommunerna och regionerna har en central roll i genomförandet av de globala målen.

Flera av kommunernas och regionernas grunduppdrag (till exempel vård, skola, omsorg och samhällsplanering) är direkt eller indirekt kopplade till delmål i Agenda 2030. Många kommuner och regioner deltar dessutom i så kallade kommunala partnerskap, som är ett sätt att arbeta över nationsgränser med de 17 målen för hållbar utveckling. 7

Olyckligtvis avslutades ett lyckat Agenda-2030 projekt – projektet Glokala Sverige - i kommuner och regioner i förtid på grund av minskad finansiering från regeringen genom Sida. Två tredjedelar av landets kommuner och samtliga regioner deltog i projektet. Detta gäller alltså det Svenska FN-förbundets, SKR:s och ICLD:s gemensamma projekt Glokala Sverige, och som sedan 2018 har höjt kunskapen om och engagemanget för Agenda 2030 och de globala målen genom att stödja och stimulera kommuner och regioner i arbetet med hållbar utveckling. Vi menar att för

att Agenda 2030 ska bli en del i kommunens eller regionens utvecklingsstrategier, krävs integrering i övergripande styr- och ledningssystem. Medvetenheten kring Agenda 2030 och dess mål hög är i Sveriges kommuner och regioner. På flera håll pågår ett arbete med att matcha de egna målen mot målen i Agenda 2030, eller att på olika sätt lyfta in flera av målen i sina strategiska dokument som till exempel i budgeten. Det är viktigt att inte hantera Agenda 2030 som ett sidospår, utan som en integrerad del i kommuners och regioners styr- och ledningssystem. Likaså att använda kraften i ordinarie processer. Först när agendan är förankrad i ledningen kan den bli en del i kommunen eller regionens strategier för utveckling.

2 Bidrag från organisationerna i det civila samhället

2.1 Bidrag från Coompanion

Coompanion är Sveriges enda rådgivare inom kooperativt företagande och social ekonomi. Vi gör företagare av fler, ofta där varken marknad eller det offentliga räcker till. Med 25 regionala kontor, som ägs och styrs lokalt av över 900 medlemmar från offentlig, privat och idéburen sektor samt akademien, verkar vi för en jämlik och demokratisk samhällsutveckling. Det gör vi genom att erbjuda kostnadsfri rådgivning och information till människor som vill förverkliga idéer tillsammans, ofta i kooperativ form. Vi arbetar också med att utveckla sociala företag, social innovation och idéburen sektor, samt driver projekt och lokal utveckling i hela landet.

Hur bidrar organisationen genom sin verksamhet övergripande till det nationella arbetet i relation till de nationella målen?

Coompanions verksamhet bidrar direkt till att uppfylla Sveriges nationella mål för 2030 genom att stärka den sociala ekonomin och det lokala näringslivet.

Genom att bland annat stödja uppstart och utveckling av arbetsintegrerande sociala företag (ASF) skapar vi nya vägar till arbete för personer som står långt från arbetsmarknaden. Det bidrar direkt till att minska sysselsättningsgapet, särskilt för utrikes födda kvinnor, genom att erbjuda anpassade anställningsformer, delaktighet och kooperativt ägande. Genom att främja basservice och välfärdstjänster i lokalsamhället bidrar vi till ett levande Sverige, men också till sysselsättning och tillväxt i lokalsamhället.

Coompanion bidrar till att stärka kvinnors företagande. Två tredjedelar av dem som deltar i våra utbildningar eller nås av våra informationsinsatser är kvinnor, och i vår rådgivning är cirka 60 procent kvinnor. Vi arbetar med jämställd rådgivning och har även bidragit till att utmana könsnormer i mansdominerade branscher, exempelvis inom energiproduktion och bostadslösningar. En viktig effekt av detta arbete är att fler kvinnor har valt att bli företagare genom kooperativ organisering, till exempel inom förskola, matproduktion och äldreomsorg.

Coompanion bedriver också omfattande kompetensutveckling och utbildning genom affärsrådgivning och medlemsutbildningar i föreningsrätt, styrelsearbete och demokratiskt ledarskap. Det stärker individers kompetens och anställningsbarhet och bidrar därmed till målet om livslångt lärande. Genom att främja lokal ekonomi och kooperativa lösningar inom välfärd och boende motverkar vi segregation och ekonomisk utsatthet. Kooperativt ägande ger individer inflytande över sin egen

ekonomiska situation, vilket är en nyckelfaktor för att lyfta människor ur social utestängning.

Exempel

Varje år bidrar Coompanion till att hundratals nya kooperativa företag startas över hela landet, vilket skapar lokala jobb och behåller resurser i lokalsamhället. Alla dessa verksamheter är unika exempel som var och en kan lyftas utifrån lösningar på lokala utmaningar. Under 2025, året som FN utropat till Kooperationens år (International Year of Cooperatives), genomförde Coompanion flera kampanjer för att synliggöra hur kooperativ bygger robusta och demokratiska samhällen, vilket har ökat kunskapen om den sociala ekonomins potential att lösa samhällsutmaningar och stärka beredskapen.

Ytterligare insatser sker inom bygg- och bostadsgemenskaper, energigemenskaper, bibehållen service och välfärd i lokalsamhället, livsmedelsberedskap och andra utmaningar där människor möts i gemensamma lösningar.

Ett femtiotal utvecklingsprojekt har pågått regionalt där Coompanions strategiska roll i lokala och regionala partnerskap syftar till att stärka civilsamhällets roll i regional tillväxt och folkhälsa.

Coompanion har även varit värd för Vinnovas innovationscheckar för social innovation samt utvecklat metoder och verksamheter som hjälper grupper att utveckla innovativa lösningar på lokala problem, såsom landsbygdsutveckling genom lokala energikooperativ eller gemenskapsägda livsmedelsbutiker, vilket stärker lokalsamhällets motståndskraft.

Hur kan det nationella arbetet på de områden som berörs av de nationella målen i synnerhet och den europeiska terminen i allmänhet stärkas?

För att Sverige ska nå sina mål inom ramen för den europeiska terminen bör det nationella arbetet stärkas genom att aktivt säkerställa att rådsrekommendationerna för social ekonomi förverkligas i Sverige. Regeringen bör i högre grad integrera kooperativt företagande och sociala företag i de nationella tillväxt- och sysselsättningsstrategierna.

Att se Kooperationen som en "superkraft" för hållbarhet kan påskynda måluppfyllelsen. Det krävs reella resurser och långsiktiga förutsättningar för organisationer som stöttar socialt entreprenörskap, social innovation och arbetsintegration. Genom att säkerställa och stärka långsiktig finansiering till främjaraktörer för social ekonomi i enlighet med rådsrekommendationerna, kan den regionala och lokala förankringen säkras.

I linje med kommissionens vägledning bör bidrag från arbetsmarknadens parter och det civila samhället ges tyngre vikt i utvärderingen av de nationella reformprogrammen för att säkerställa att arbetet når ända ut till lokalsamhället.

2.2 Bidrag från Funktionsrätt Sverige

Funktionsrätt Sverige är en samarbetsorganisation för 54 funktionsrättsförbund som representerar cirka 400 000 medlemmar. Vårt arbete grundar sig på mänskliga rättigheter när vi driver medlemmarnas funktionsrätt - rätten att fungera i samhällslivets alla delar på lika villkor. Vårt mål är ett samhälle för alla.

Ökad risk för fattigdom, segregerad utbildning, arbetslöshet och minskade förutsättningar för självbestämmande över bostad

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, Funktionsrättskonventionen, har ratificerats av 192 stater, däribland EU. Funktionsrätt Sverige samordnar det svenska civilsamhället (fler än 100 organisationer) kring hur Sverige lever upp till rekommendationer från FN för genomförande av konventionen samt till det motsvarande arbetet inom EU.

Under 2025 har vi sett ökad diskriminering även flera fall som rör offentlig sektor. Förslag om sanktioner i välfärdssystem riskerar att öka risk för fattigdom när krav för att få stöd från samhället ökar och inte tar hänsyn till funktionsrätt. Vi ser även tecken på ökad risk för segregerad utbildning, minskat stöd till arbete, samt minskade krav på tillgänglighet i bostäder och ökad oro för tidsbegränsade beslut om bostad. Förändringar inom kriminal- och migrationspolitiken riskerar att ytterligare begränsa rättigheter för barn och migranter med funktionsnedsättning.

Fler exempel på våra bidrag

- Uppföljning och lägesbeskrivning av genomförande av FN:s rekommendationer till Sverige 3 december 2025.
- Förslag till åtgärder i kommande handlingsplan med en reformagenda för funktionsrättspolitikerna januari 2026.
- Inspel till EU:s funktionsrättsstrategi och långtidsbudget 2026.
- Fortsatt medverkan i den första internationella standarden för Tillgänglig och inkluderande AI samt europeisk standardisering för tillgänglighet (rör alla områden).

Rekommendation att minska klyftor för funktionsrätt

Besluta om tydliga mätbara politiska mål för att minska ojämlikhet och klyftor för personer som möter funktionshinder inom utbildning, arbete, försörjning, bostäder och hälsa tillsammans med representanter från funktionsrättsorganisationer.

Uppdrag till Statistiska Centralbyrån om registerdata baserat på stödinsatser, riskerar att förstärka en falsk bild av hinder för inkludering i Sverige, i takt med att färre beviljas individuella stöd. Enligt Försäkringskassan är stöd som rör funktionshinder betydligt lägre i Sverige jämfört med andra länder i Europa.

Förslag för att stärka arbetet för att nå målen

Förbättra styrning och uppföljning genom att systematiskt koppla till funktionsrättsperspektiv och samordna regelbundna uppföljningar av globala mål med EU:s och Sveriges funktionsrättsliga åtaganden.

- Samordna arbetet med statistik som ännu saknas för delar av befolkningen och utveckla indikatorer för Agenda 2030 och mänskliga rättigheter med uppdelad statistik inriktad på att uppnå likhet över landet inom samtliga områden som omfattas av den europeiska terminen. Mycket saknas ännu.
- Förbättra styrning och uppföljning av offentliga medel, inklusive inköp, upphandling och stöd via strukturfonder, så att de lever upp till EU:s obligatoriska krav på tillgänglighet. Tillgänglighet är en förutsättning för rätt till utbildning, arbete, hälsa och bostad, och gynnar alla.

- Säkerställ att medel för innovation och utveckling, inklusive AI utgår från inkludering och universell utformning som horisontell princip, och omfattar civilsamhället.
- Säkerställ resurser till funktionsrättsorganisationer för att bidra till att hitta lösningar för att öka jämlikhet och funktionsrätt på flera samhällsområden.
- Säkerställ synergier med EU:s funktionsrättsstrategi med tydliga politiska åtaganden i en nationell handlingsplan som omfattar prioriterade rekommendationer från FN i nära samarbete med funktionsrättsorganisationer.

2.3 Bidrag från Föreningen Norden

Föreningen Nordens uppdrag är att främja och utveckla det nordiska samarbetet inom Norden och gentemot omvärlden. Omvärlden definieras som övriga Europa med särskilt fokus på Östersjöregionen.

Verksamheten består i att sprida kunskap om Norden och om värdet av nordiskt samarbete. Här ingår även samarbete inom Östersjöregionen och att tillsammans med myndigheter och andra organisationer främja ett fördjupat samarbete till nytta för samhällsutvecklingen i våra länder.

Föreningen har 5 656 enskilda medlemmar organiserade i 77 lokalavdelningar samt 18 samverkande medlemmar.

Hur bidrar organisationen genom sin verksamhet övergripande till det nationella arbetet i relation till de nationella målen?

Föreningen Norden har två uppdrag dels från Utrikesdepartementet kopplat till det nordiska samarbetet dels från EU Kommissionen och medlemsländerna i Östersjöregionen som policysamordnare för PA Education, Science and Social affairs (PA EDU) inom EU:s strategi för Östersjöregionen (EUSBSR). Det senare uppdraget delas med Hamburg. I den handlingsplan för strategin som antogs den 15 februari 2021 återfinns 4 insatsområden inom PA EDU där 3 av dessa bidrar till mål formulerade i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, för ett mer socialt hållbart Europa (PO4). Här följer korta beskrivningar av dessa tre insatsområden där föreningen leder arbetet tillsammans med Hamburg inom ramen av Östersjöstrategin.

Motverka tidiga skolavhopp och underlätta övergången från studier och arbete

Att minska tidiga skolavhopp och underlätta för unga att komma in på arbetsmarknaden framhålls som viktiga områden i de landspecifika rekommendationerna för länderna i Östersjöregionen. Två prioriterade grupper är dels elever som riskerar att hoppa av skolan dels unga vuxna utan arbete eller i studier (UVAS).

En arbetsmarknad för alla där ett längre och hälsosammare liv tas tillvara

Arbetsmarknaden förändras inte minst genom digitaliseringen där fler yrken kräver ny kompetens och där arbetstagare behöver kontinuerligt uppgradera sina färdigheter. Vi lever längre och pensionsåldern höjs vilket leder till att vi behöver arbeta längre. Samtidigt ökar mental ohälsa och många klarar inte av att arbeta längre i sitt nuvarande jobb.

Att tidigt se potentialen hos migranter och underlätta integration

Antalet flyktingar har åtminstone tillfälligt minskat men behovet av att förbättra integrationen har inte minskat. Inte minst i Sverige har problemen med unga som dras in i grov kriminalitet ökat och här är de unga migranterna en målgrupp för

gängkriminala. Andra viktiga områden handlar om lärande kring kulturens betydelse för en lyckad integration.

Exempel på verksamhet, projekt eller insatser som organisationen bedriver som bidrar till detta?

Föreningen, genom sitt uppdrag för Östersjöstrategin utvecklar samverkansplattformar för tvärssektoriell, transnationell, flernivåsamverkan. Plattformar där myndigheter och organisationer från länder i Norden och Östersjöregionen samlas för gemensam utveckling av lösningar på de komplexa samhällsutmaningar som finns definierade i strategins handlingsplan. Dessa plattformar skiljer sig från projekt då de samlar aktörer för långsiktig och mer strategisk samverkan. Inom PA EDU finns idag 3 samverkansplattformar varav 2 bidrar till den europeiska pelaren för sociala rättigheter, School to Work (S2W) samt Economy of Wellbeing of People (EWP). Ytterligare en för det nationella reformprogrammet relevant plattform är under utveckling, BSR Integrate Now som avser integration av migranter. Här följer några exempel på resultat som levererats av dessa plattformar.

School to work

Plattformen leds av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och samlar drygt ett 100-tal myndigheter och organisationer från hela Norden och Östersjöregionen. Inom plattformen koordinerar Föreningen Norden arbetet med UVAS-gruppen. Enligt statistik från MUCF som publicerades under 2025, uppskattas antalet unga i Sverige (16–29 år) som varken arbetar eller studerar (UVAS) till cirka 130 000 personer vilket motsvarar 10% av åldersgruppen. Ett exempel på resultat av föreningens arbete är den modell för ungdomscenter med multi-kompetenta teams som tagits fram inom ramen av Östersjöstrategin. En modell som nu används för utvecklingen av dessa center i Litauen och Polen.

Economy of Wellbeing of people

Plattformen leds av Region Västerbotten och stöds av Föreningen Norden. Det är en ny plattform som utvecklats i samarbete med PA HEALTH med fokus på ett hållbart arbetsliv, beaktande såväl god hälsa som ett anpassat utbildningssystem och en välfungerande arbetsmarknad. Föreningen genomförde en studie som publicerades i augusti 2025. Drygt 700 myndigheter och organisationer i Östersjöregionen deltog varav intervjuer genomfördes med knappt 100 personer. Arbetet har inletts inom tre områden, (1) hälsosamt åldrande och omsorgsekonomi, (2) livslångt lärande och kompetensutveckling samt (3) psykisk hälsa och social kontakt.

Bsr integrate now

Även detta en ny plattform som nu utvecklas tillsammans med PA CULTURE inom området integration av migranter. Inledningsvis ligger fokus på lärande kring samhällsintegration utöver arbete dvs. hur migranter välkomnas i lokalsamhällen.

Hur kan det nationella arbetet på de områden som berörs av de nationella målen i synnerhet och den europeiska terminen i allmänhet stärkas?

Generellt genom att integrera samarbete med andra länder i myndigheters och organisationers strategiska utvecklingsarbete. Genom gemensam utveckling och strukturerat lärande skapar vi bättre förutsättningar för att få fram de lösningar som behövs på dagens ofta komplexa samhällsutmaningar. Genom samverkan ökas värdet av vårt EU-medlemskap.

Mer specifikt visar erfarenheterna från Östersjöregionen att arbetet med UVAS-gruppen med fördel sker med stöd i en nationell strategi. Goda erfarenheter som

Sverige skulle kunna lära av finns i Finland och Polen. Modellen med ungdomscenter kan med fördel även introduceras i Sverige. Vi vet att svenska kommuner gärna ser ett samlat grepp kring arbetet med UVAS-gruppen. Ungas utanförskap leder ofta till långsiktigt utanförskap i samhället, en katastrof för individen och en stor kostnad för samhället.

Nu pågår arbetet inom Östersjöstrategin med att skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv för alla. Ett arbetsliv som gör att vi båda vill och orkar stanna längre upp i ålder. Ett arbetsliv som både ger ekonomisk tillväxt och tillfredsställelse som anställd. Precis som arbetet med UVAS väntas konkreta förslag på insatser tas fram genom gemensam utveckling av aktörer i Norden och Östersjöregionen.

Avslutningsvis behöver samarbetet mellan länder inom EU ges bättre ekonomiska förutsättningar. Den europeiska integrationen behöver stärkas genom mer av samarbete. Kortsiktig projektfinansiering ger inte den långsiktighet som behövs för att ta fram hållbara lösningar på dagens komplexa samhällsutmaningar. Långsiktig och tryggad finansiering av samverkansplattformar behövs. Finansiering av transnationellt samarbete behöver därför tas med i de nationella och regionala partnerskapsplanerna (NRPP). Det räcker inte med de medel som avsetts till Interreg-programmen för att bygga ett hållbart samarbete inom EU.

2.4 Bidrag från Hyresgästföreningen

Rörande samråd med civilsamhället om det nationella genomförandet av den europeiska terminen

Hyresgästföreningen är en demokratisk medlemsorganisation med över 590 000 medlemshushåll och cirka 9 000 förtroendevalda. Vi arbetar för allas rätt till en trygg och rimligt prissatt bostad. Detta gör oss till en av de största folkrörelserna i Sverige och även till den främsta representanten för hyresgäster i landet. Genom kollektiva förhandlingar, rådgivning, juridiskt stöd och lokal organisering bidrar vi till att stärka hushållens ekonomiska trygghet och möjligheter att delta i arbets- och samhällsliv. Vårt arbete berör i synnerhet grupper med svagare socioekonomiska förutsättningar, där boendekostnader och bostads-situation är avgörande för möjligheten till arbete, utbildning och social inkludering.

Hyresgästföreningens övergripande bidrag till de nationella målen

Den svenska bostadsmodellen är inte en isolerad nationell konstruktion utan en del av EU:s verktyglåda för att hantera spekulation, energifattigdom, social fragmentering och bo-stadsinstabilitet. De lösningar som utvecklats i Sverige genom långsiktig hyressättning, starkt besittningsskydd och kollektiva förhandlingar svarar direkt mot de problem EU nu själv prioriterar inom ramen för Europeiska kommissionens nya plan för prisvärda bostäder (European Affordable Housing Plan).

En välfungerande bostadsmarknad är en grundläggande förutsättning för att Sverige ska nå EU:s sociala 2030 mål. En trygg och stabil bostad skapar förutsättningar för:

- Sysselsättning: Rimliga och förutsägbara boendekostnader stärker möjligheten att ta arbete, byta jobb och vara geografiskt rörlig. Bostadsbrist och höga hyror begränsar rörlighet och försvårar etableringen för unga och nyanlända.
- Livslångt lärande: Osäkra boendeförhållanden minskar möjligheten för vuxna att delta i utbildning och kompetensutveckling.
- Minskad fattigdom och social utestängning: Hyresgäster är särskilt utsatta för ekonomisk stress vid höga boendekostnader. Barn påverkas negativt av trångboddhet, otrygghet och risk för flyttning.

Genom Hyresgästföreningens juridiska rådgivning, förhandlingar och lokala närvaro stärker vi hushållens stabilitet och bidrar därmed till uppfyllelsen av de nationella målen.

Exempel på verksamhet som bidrar till målen

Det är viktigt att framhålla att det svenska hyressättningssystemet och Hyresgästföreningens förhandlingar bidrar till social motståndskraft (resiliens) genom att motverka spekulativa hyresnivåer och säkerställa hushållens stabila ekonomi. Detta minskar rörlighetsbarriärer och är i fullt i linje med EU:s sociala pelare så väl som målen om minskad energifattig-dom.

Kollektiva förhandlingar och hyresstabilitet

I förhandlingar för nio av tio hyresrätter verkar vi för rimliga hyreshöjningar och förutsäg-bara kostnader. Detta bidrar direkt till hushållens ekonomiska trygghet och minskar risken för överskuld-sättning.

Rådgivning och stöd till hushåll

Årligen hjälper vi över 100 000 hushåll genom rådgivning i tvister, budgetfrågor och boendejuridik. Detta stärker hushållens möjligheter att hantera kriser och motverkar ekonomisk utsatthet.

Förtroendevalda och lokalt engagemang

Våra 9 000 förtroendevalda bedriver ett omfattande arbete i lokalsamhällen, särskilt i om-råden där boendesituationen påverkar barns och ungas framtidschanser.

Arbete för en socialt hållbar hyressättning

Genom utvecklingen av systematisk hyressättning verkar vi för rättvisa strukturer som stärker trygghet och långsiktighet för hyresgäster.

Hur det nationella arbetet kan stärkas

Ett sätt att stärka det nationella arbetet är att tydligare koppla bostadssektorn till EU:s centrala agendor, såsom den gröna omställningen, den sociala pelaren och ”European Affordable Housing Plan”. Den svenska hyressektorns fokus på stabilitet och långsiktighet ger goda förutsättningar för energieffektivisering, social sammanhållning och arbetskraftens rörlighet – prioriterade delar av EU agendan.

Bostadsfrågan bör i detta sammanhang betraktas som ett strategiskt nationellt intresse. Rimliga och förutsägbara boendekostnader bidrar till att arbetskraft finns där den behövs och att hushåll kan delta fullt ut i arbetsliv och utbildning. Det stärker både Sveriges konkurrenskraft och möjligheten att nå de nationella sociala målen.

Stärkt statligt ansvar för bostadsinvesteringar

För att nå målen om arbete, lärande och minskad fattigdom behövs långsiktiga investeringar i bostäder, särskilt i ekonomiskt utsatta områden. Statliga bygg- och renoveringsstöd kan bidra till lägre boendekostnader och större stabilitet.

Likvärdiga villkor mellan boendeformer

Ett mer balanserat system för boendekostnader och beskattning kan minska klyftor och öka rörligheten på arbetsmarknaden.

Barnrättsperspektiv i bostadspolitiken

Särskilda åtgärder behövs för att motverka trångboddhet och stärka barns möjlighet till studiero, trygghet och social inkludering.

Fokus på hyresrättens betydelse

Hyresrätten är ett centralt verktyg för rörlighet, etablering på arbetsmarknaden och social inkludering. Att värna och utveckla hyresrätten stärker Sveriges möjligheter att nå de sociala 2030 målen.

2.5 Bidrag från Sveriges Kvinnoorganisationer

Sveriges Kvinnoorganisationer är en partipolitiskt och religiöst obunden paraplyorganisation för den svenska kvinnorörelsen. Vi samlar 58 föreningar som tillsammans representerar över 130 000 kvinnor och flickor. Vi arbetar för kvinnors och flickors frigörelse, fulla mänskliga rättigheter och ett jämställt samhälle. Vår verksamhet vilar på feministisk grund och utgår från kvinnokonventionen och Sveriges jämställdhetspolitiska mål.

Hur Sveriges Kvinnoorganisationer bidrar till de nationella målen

Sveriges Kvinnoorganisationer verkar för att strategin för jämställdhetsintegrering ska verkställas i hela samhället. Strategin innebär att ett jämställdhetsperspektiv ska införlivas i alla beslut och processer, det vill säga att hänsyn ska tas till hur det som görs påverkar olika grupper av kvinnor och män. Därmed arbetar vi med att förverkliga jämställdhet inom en stor variation av politikområden.

Nationellt mål om sysselsättning

Sveriges Kvinnoorganisationer arbetar med frågor om ekonomisk jämställdhet, bland annat kopplat till arbetsmarknaden och sysselsättningsgapet. Vi arbetar för att öka kvinnors sysselsättning både utifrån att det är positivt för tillväxt och kompetensförsörjning, och för att det är en viktig fråga för kvinnors ekonomiska självständighet och frihet. Vi ser att sysselsättningsgapet leder till ekonomisk ojämställdhet, exempelvis på grund av direkta effekter på inkomstgapet och pensionsgapet. En viktig del av frågan om sysselsättning handlar om att göra arbetsmarknaden mer jämställd, med lika lön för likvärdigt arbete och ett slut på den strukturella undervärderingen av kvinnodominerade yrken. Det handlar också om att skapa en mer jämställd fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet, vilket är en förutsättning för att öka kvinnors sysselsättningsgrad.

Utrikes födda kvinnor är en av de grupper som står allra längst ifrån arbetsmarknaden. Sveriges Kvinnoorganisationer har flera medlemsorganisationer som samlar utrikes födda kvinnor, och tillsammans arbetar vi för att öka utrikes födda kvinnors inflytande i samhället, och för att fler ska etablera sig på arbetsmarknaden och bli ekonomiskt självständiga. Sveriges Kvinnoorganisationer har under 2025 granskat utvecklingen inom arbetsmarknads- och etableringspolitiken från 2015 fram till idag, och hur väl dessa system fungerat för utrikes födda kvinnor. Rapporten *Genom nålsögat – vägar framåt för utrikes födda kvinnors arbetsmarknadsetablering* analyserar nuläget samt presenterar förslag på vad som behövs för att öka utrikes födda kvinnors arbetsmarknadsetablering. Slutsatsen från rapporten är att denna grupp av kvinnor fortsatt möter stora hinder i etableringen, och att problemen med att kvinnor får senare, färre och sämre insatser inom etableringen och arbetsmarknadspolitiken kvarstår. Arbetsmarknadspolitiken är fragmenterad och svårnavigerad, och integrations- och arbetsmarknadsinsatser för dessa kvinnor behöver utökas.

Nationellt mål om fattigdom och social utestängning

Sveriges Kvinnoorganisationers arbete med ekonomisk jämställdhet handlar om hur samhällets resurser är fördelade mellan olika grupper av kvinnor och män. Målet om minskad fattigdom och social utestängning handlar också om att öka kvinnors sysselsättning och den ekonomiska jämställdheten. Att arbeta för ekonomisk jämställdhet har även en direkt påverkan på de barn som riskerar att växa upp i fattigdom. Det finns en tydlig korrelation mellan att mammor arbetar och att förebygga utanförskap. Att stärka den ekonomiska situationen för mammor stärker således i sin tur situationen för deras barn. Att ha ett arbete att gå till ger både en ekonomisk frihet och självständighet, och är också positivt för både kompetensförsörjningen och integrationen. Ekonomisk självständighet är grundläggande förutsättning för att kunna leva ett fritt liv och delta i samhället.

Sveriges Kvinnoorganisationer tog under 2025 fram en rapport om hur Sveriges ekonomiska politik, i tider av inflation och lågkonjunktur, har påverkat den ekonomiska jämställdheten. Rapporten *Finans- och penningpolitikens påverkan på jämställdheten* visar att män fått totalt 25,6 miljarder mer än kvinnor i statligt stöd under lågkonjunkturen. Slutsatsen är att mycket lite har gjorts för att motverka en ökad ekonomisk jämställdhet och att det krävs en väsentlig omläggning av den ekonomiska politiken för att nå ekonomisk jämställdhet. Mer behöver göras för att skydda de mest sårbara hushållen från inflationens konsekvenser, och ekonomiska beräkningar och politiska beslut måste ta hänsyn till kvinnor och mäns olika livsvillkor. Förslagen som presenteras handlar exempelvis om att minska feminiserad ekonomisk utsatthet, genom bland annat höjda nivåer på transfereringar som halkat efter.

Att stärka det nationella arbetet med den europeiska terminen

För att stärka arbetet med den europeiska terminen, behöver det säkerställas att strategin jämställdhetsintegrering fullt ut används i processerna. Sveriges Kvinnoorganisationer ser positivt på att kvinnor och män synliggörs i arbetet med den europeiska terminen, bland annat i nationella mål. För att arbeta mot jämställda samhällen är en förutsättning att kvinnor och män synliggörs och att det finns könsspecifika mål och indikatorer i konsekvensanalyser och uppföljning på alla nivåer. Jämställdhetsintegrering, som är den strategi EU och Sverige har beslutat ska användas för att uppnå jämställdhet mellan kvinnor och män, har som syfte att både leda till mer jämställda utfall, och att skapa mer träffsäkra och effektiva insatser och åtgärder utifrån att tydliggöra problembilden. En förutsättning för att kunna genomföra jämställdhetsintegrering är att fortsatt ha tillgång till, samt att redovisa, könsuppdelad statistik.

Sveriges Kvinnoorganisationer vill framhålla vikten av det arbete som civilsamhället gör för att uppnå målen. Många kvinnoorganisationer, och flera andra civilsammanslagningar, bedriver social verksamhet. Det kan till exempel innebära kurser för att hjälpa kvinnor att starta företag, skydd och stöd till våldsutsatta kvinnor och flickor, integrationsskapade verksamhet för tjejer, språkträning och annan integrationsverksamhet. För att detta arbete ska kunna fortsätta krävs långsiktiga och tillräckliga resurser. Idag har stödet till kvinnoorganisationer urholkats som följd av hög inflation och lågkonjunktur. Det är därför nödvändigt att stärka finansieringen genom ett höjt och indexerat stöd.

Sveriges Kvinnoorganisationer anser också att det krävs fler effektiva arbetsmarknadsåtgärder för de kvinnor som står långt från arbetsmarknaden. Såväl arbetsmarknadspolitikerna som migrationspolitiken fortsätter att missgynna kvinnor. Det behöver säkerställas att utrikes födda kvinnor får hjälp lika snabbt, och i samma utsträckning, som utrikes födda män. I vår rapport om etableringsinsatser för utrikes

födda kvinnor, föreslår vi exempelvis att etableringsprogrammet ska utvidgas och att det ska erbjudas en högre subventionsgrad för att anställa utrikes födda kvinnor. Det bör utvecklas en samverkanspakt mellan Arbetsförmedlingen och arbetsgivare, för att stärka samarbetet. Kopplat till sysselsättning och kompetensförsörjning är också förbättrade arbetsvillkor och höjda löner inom kvinnodominerade sektorer är en viktig fråga. Det handlar om att skapa en mer jämställd arbetsmarknad, där fler vill jobba, och stanna längre, inom de kvinnodominerade sektorerna.

I takt med att försvars- och beredskapsfrågor får allt större utrymme på EU:s agenda vill Sveriges Kvinnoorganisationer även understryka vikten av att motverka åtstramningar i välfärden och att göra det svenska välfärdssystemet, däribland hälso- och sjukvården, mer motståndskraftigt. Investeringar i välfärden gör Sverige och EU tryggare, och åtstramningar i skola, vård och omsorg drabbar kvinnors arbetsmarknadsdeltagande och ekonomi negativt, och försvagar samhällets motståndskraft. En välfinansierad välfärd behöver ses som en del av beredskapen, och är positivt både för jämställdheten och vår säkerhet.

2.6 Bidrag för Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH)

Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH) är en organisation som samlar patient-, brukar- och anhörigorganisationer inom det psykiatriska området. Nätverket består av 14 medlemsorganisationer: Riksförbundet Hela Livet (RFHL), Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH), Riksförbundet Attention, Sveriges Fontänhus, Riksförbundet Balans, Schizofreniförbundet, Frisk & Fri, Riksförbundet för Suicidprevention och Efterlevandestöd (SPES), SHEDO, Suicide Zero, Svenska OCD-förbundet, Ängestförbundet (ÄSS), Föräldraföreningen mot narkotika (FMN) och Spelberoendes Riksförbund. Vi ser patienter, brukare och anhöriga som en oumbärlig resurs genom deras unika kunskap och anser att deras perspektiv och erfarenheter bör ha ett större inflytande över beslut och insatser som berör dem både på individ- och systemnivå.

Hur NSPH bidrar till de nationella målen

NSPH:s påverkansarbete syftar till att lyfta och stärka situationen för personer med psykisk ohälsa och deras anhöriga. Genom att företräda människor med psykisk ohälsa – en grupp som är överrepresenterad bland dem som står utanför arbetsmarknaden, lever i ekonomisk utsatthet och riskerar social utestängning – är NSPH:s arbete relevant för samtliga tre nationella mål.

Psykisk ohälsa är numera den vanligaste orsaken till att personer i arbetsför ålder i Sverige står utanför arbetsmarknaden, vilket gör insatser som stärker återhämtning, minskar stigma och förbättrar livsvillkor nödvändiga. Psykisk ohälsa och stressrelaterade diagnoser är även den vanligaste anledningen till sjukskrivning idag.

Exempel på verksamhet, projekt och insatser

Mål 1: Sysselsättningsmålet

NSPH och medlemsorganisationerna bidrar på flera sätt till att personer med psykisk ohälsa når arbete eller studier. Ett exempel är peer support, en etablerad insats som NSPH samordnar nationellt genom utbildning och metodstöd. I dag finns omkring 100 anställda peer supportrar i sju regioner och fler regioner planerar införande, vilket stärker förutsättningarna för återgång i arbete. Peer supportrar verkar inom psykiatri

och socialpsykiatri och ger stöd i återhämtningen, vilket ofta är avgörande för att personer ska våga ta steg mot sysselsättning.

Flera av våra medlemsorganisationer bidrar till sysselsättningsmålet, bland annat så erbjuder Sveriges Fontänhus en evidensbaserad rehabiliteringsmodell där deltagare får individanpassat stöd inför arbete eller studier, och en samhällsekonomisk utvärdering visar att insatsen återbetalar sig redan efter sju månader. RSMH:s lokala verksamheter minskar isolering och stärker individens sociala och arbetsmässiga förmåga genom gemenskap, stödgrupper och lågtröskelaktiviteter.

Mål 2: Utbildningsmålet

NSPH arbetar för att fler vuxna med psykisk ohälsa ska få möjlighet att delta i utbildning – både genom vårt påverkansarbete och genom att ta fram material för studiecirklar. Våra medlemsorganisationer bidrar också genom olika projekt som stärker lärande och utbildning för målgruppen. Ett exempel är Attention, som arbetar aktivt för rätten till anpassat lärande för vuxna med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, vilket är en avgörande förutsättning för att kunna delta i utbildning på lika villkor.

Mål 3: Fattigdom och social utestängning

Personer med psykisk ohälsa är kraftigt överrepresenterade i ekonomisk utsatthet. NSPH-rapporten 2024 visar att en stor andel upplever svårigheter att klara sina löpande utgifter och oro för ekonomin, vilket påverkar både hälsa och möjlighet till samhällsdeltagande. NSPH driver därför ett aktivt påverkansarbete för att förbättra villkoren för målgruppen.

Nästan alla NSPH:s medlemsorganisationer erbjuder mötesplatser och medmänskligt stöd för personer med psykisk ohälsa. Två exempel är Fontänhus och RSMH som motverkar social utestängning genom sociala stödinsatser och trygg gemenskap. Flera medlemsorganisationer, bland dem Attention, Frisk & Fri och SHEDO, arbetar dessutom med stöd till barn och föräldrar i familjer där psykisk ohälsa förekommer, en grupp med förhöjd risk för fattigdom och utanförskap och där insatserna bidrar direkt till att nå delmålet om barn i riskzonen.

Hur det nationella arbetet kan stärkas

Arbetsmarknaden: Det behövs stöd och anpassningar för att fler med psykisk ohälsa ska kunna ha ett arbete. Metoder som IPS (Individual Placement and Support) och Fontänhusmodellen har starkt stöd i forskningen och bör skalas upp nationellt. Det krävs också bättre flexibilitet i det ekonomiska stödsystemet, som idag ofta försvårar för personer som kan arbeta delvis i perioder –systemet behöver underlätta, inte motverka, gradvisa övergångar till arbete.

Utbildning: Det behövs bättre stöd och anpassningar inom utbildning för att målgruppen inte ska sorteras ut tidigt. Vuxenutbildning och folkhögskolorna behöver därutöver stärkas, eftersom dessa kan vara särskilt viktiga för personer med psykisk ohälsa.

Ekonomiska stödsystem: NSPH har lyft behovet av en helhetsöversyn av det ekonomiska stödsystemet för personer med psykisk ohälsa och betonat att dessa måste ha rätt till skäligena levnadsvillkor. Bättre ekonomiska stödsystem som möjliggör människors återhämtning är en förutsättning för att nå alla tre nationella mål.

Anhöriga: Anhörigas situation måste synliggöras i det nationella arbetet. Anhöriga som tvingas kompensera för brister i vård och stöd begränsas i både arbete och eget välmående – inte minst kvinnor, som i högre utsträckning tar ett omsorgsansvar.

Stärkt stöd till anhöriga är en investering som påverkar sysselsättning, utbildningsdeltagande och ekonomisk utsatthet.

Civilsamhällets roll: NSPH och medlemsorganisationerna besitter en erfarenhetsbaserad kunskap och fyller en social funktion som varken vård, myndigheter eller kommuner kan ersätta. Det behövs stabila och långsiktiga finansieringsformer för denna verksamhet, och brukarrörelsens perspektiv bör systematiskt inkluderas i uppföljning och utformning av insatser inom ramen för den europeiska terminen.

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm